

Ty Gibson

ISUS

središte svega

Nakladnik
ZNACI VREMENA
www.znaci.vremena.com

Izvornik
Ty Gibson
Jesus — the essence of our faith

Urednik
Mario Šijan

Prijevod
Ozren Kos

Lektura
Tamara Moslavac Kos

Korektura
Branka Vukmanić

Tisak
ZNACI VREMENA
Zagreb 2016.

Ty Gibson

ISUS

središte svega

Preispitivanje osnova našeg vjerovanja

CIP zapis dostupan u računalnom
katalogu Nacionalne i sveučilišne knjižnice
u Zagrebu pod brojem 000926837

www.nsk.hr

ISBN 978-953-183-244-1

Uvodna riječ

Kršćanska adventistička crkva službeno je osnovana 1863. godine u Battle Creeku, u saveznoj državi Michigan na sjeveroistoku Sjedinjenih Američkih Država, kad je imala oko 3.500 članova. Prema posljednjem istraživanju iz 2011. godine, Crkva je narasla do 17,5 milijuna vjernika u cijelom svijetu, a djeluje u 208 zemalja od ukupno 232 zemlje koje priznaju Ujedinjeni narodi. Još 1890. godine bili smo visoko cijenjeni zahvaljujući pokretu zdravstvene reforme, a danas imamo najveću ustanovu za provođenje zdravstvene reforme u svijetu i upravljamo s 589 sličnih zdravstvenih ustanova u svijetu. Prihvatajući holističku filozofiju obrazovanja, adventisti trenutno vode drugi najveći kršćanski školski sustav u svijetu.

Posvećenost i žar naše Crkve za misiju po cijelom svijetu utemeljeni su na snažnom osjećaju proročke posebnosti. Iako dijelimo slične kršćanske temelje sa širom evanđeoskom zajednicom, nikada se nismo smatrali samo još jednom kršćanskom vjerskom zajednicom; mi svoju ulogu doživljavamo u propovijedanju jedinstvene trostruke anđeoske vijesti iz Otkrivenja 14,6-12, predstavljajući Božji posljednji poziv svijetu uoči Kristovog povratka.

Ta temeljna posvećenost, zajedno s osjećajem da se bliži kraj svijeta, učinila je da budemo jedan od pokreta s najviše oduševljenja za misiju. Iako kao adventisti mnoga

osnovna vjerovanja dijelimo s drugim Crkvama, naše naviještanje usredotočeno je na određena biblijska učenja nazvana osnovnim doktrinama. Pretpostavljajući da su ljudi već upoznati s time tko je Isus i za što se zalagao, zanemarili smo postaviti našega Gospodina i Spasitelja u samo središte naših osnovnih doktrina.

Na okupljanju vođa Kršćanske adventističke crkve, održanom u Minneapolisu 1888. godine, Ellen G. White je primijetila da članovi i vođe Crkve, iako su temeljito usvojili karakteristične adventističke doktrine, ne znaju što znači biti spašen Kristovom pravednošću i posvećen Njegovom ljubavlju. Ona je vođama na toj konferenciji rekla sljedeće:

“Braćo, mi želimo istinu koja je u Isusu. ... Vidjela sam da su se dragocjene duše, koje bi prigrlile istinu, okrenule od nje zbog načina na koji im je iznesena, jer Isus nije bio u njoj. I to je ono što vas molim sve vrijeme — mi želimo Isusa.” (Ellen G. White, *1888 Materials*, str. 153)

Je li moguće da molba Ellen G. White iz 1888., koja glasi: “Mi želimo Isusa”, i dalje odzvanja u našim crkvama? Tijekom ovog molitvenog tjedna pokušat ćemo ponovno otkriti ljepotu naših “stupova”, temelja i biti našeg vjerovanja, dok Isusu dajemo Njegovo pravo mjesto u središtu svega. Želim vam svima da obnovite svoje razumijevanje i poštivanje onoga što mi kao Crkva zastupamo. Moja iskrena molitva je da iskusimo radost spasenja i da nas osvježavajući vjetar Svetog Duha potakne dok proučavamo jedinstveni poziv koji nam je Bog povjerio.

*Dr. Gilbert Cangy,
voditelj Odjela za mlade
u Generalnoj konferenciji*

1

Trojstvo

Upoznavanje s ovim nizom proučavanja

Tijekom ovog molitvenog tjedna za mlade istraživat ćemo osam ključnih biblijskih doktrina ili nauka Kršćanske adventističke crkve. Mnogi naši ljudi — a možda čak i vi — možda pritom mogu ući u *intelektualnu dosadu*, uzdišući od dosade i očekujući ponavljanje suhih teoloških činjenica koje smo čuli već mnogo puta:

- ❖ Subota je sedmi dan u tjednu, a evo i milijun redaka iz Biblije koji to potvrđuju.
- ❖ Deset zapovijedi nisu ukinute na križu, tako da ih i dalje trebate držati, a evo i redaka koji to potvrđuju.
- ❖ Istražni sud počeo je 1844. godine i vaše ime može biti prozvano svakog trena, a evo i redaka i niz proročanstava koja to potvrđuju.
- ❖ Kad umremo, mi smo stvarno mrtvi, potpuno mrtvi, skroz naskroz mrtvi, pa ako vam se nekad pojavi mrtav član obitelji ili prijatelj, to nije stvarno on, to je demon, a evo i redaka koji to potvrđuju.
- ❖ Isus uskoro dolazi, i kad dođe, to neće biti nekakvo tajno uznesenje s prilikom za drugo pokajanje

nakon sedmogodišnje patnje, tako da vam je bolje da se već sada pripremite, a evo i biblijskih redaka koji to potvrđuju.

- ❖ I pored svega ovoga, trebate postati vegetarijanac, davati desetinu, prestati gledati televiziju i krstiti se uronjavanjem.

Mogu li čuti *amen*?

Ne?

Zašto?

Pa, zato što svi osjećamo da nešto nedostaje kad se istina svede samo na skup spoznajnih činjenica i zahtjeva o ponašanju.

Evo jedne činjenice s kojom se trebamo suočiti: nijedna od ovih doktrina pojedinačno ne sadrži istinu, pa čak ni sve one zajedno. Slušate li? Nijedna od doktrina ne sadrži istinu sve dok u svoje središte ne stavi Kristovu ljubav i dok je ona ne prožme. Zbog toga je apostol Pavao rekao “kako je u Isusu istina”. (Efežanima 4,21)

Hmmmmmm.

Kako je *u Isusu* istina.

Što to točno znači?

Možda se sjećate da je Isus jednom rekao “upoznat ćete istinu, a istina će vas osloboditi”, i kasnije dodao “Ja sam ... istina”. (Ivan 8,32; 14,6)

Shvaćate bît, zar ne?

Istina nije samo skup apstraktnih podataka koje treba zapamtiti, navoditi i o kojima treba raspravljati. Istina je Osoba, a njezino je ime Isus. U odnosu s Isusom nalazi se oslobođenje od svega što nas sputava i veže — poimence — od naše slomljenosti i srama koji dolazi nakon nje.

Kakva je onda “istina” kad se propovijeda *izvan* Isusa?

Pa, kao prvo, istina koja se iznosi odvojeno od Isusa je puko iznošenje sirovih i beskorisnih podataka o osobnosti i karakteru. Ona za vas nema lice, srce ili osobne želje. Drugo, istina odvojena od Isusa je osjećajno bespoštedna — sve što ona može jest nametnuti krivnju i povećati strah. Ona ne može spasiti, izliječiti ili promijeniti ljudsko srce.

Ne bi bilo pretjerivanje kad bi se reklo da je duhovno nasilje propovijedati popis doktrinalnih istina i mjerila ponašanja, a da se ne propovijeda Isusa kao Istinu, i to s velikim *I. Pavao* kaže da “slovo ubija” (2. Korinćanima 3,6), i time želi reći da gole činjenice o istini, koje se propovijedaju bez Isusa kao živog središta punog ljubavi i suosjećanja, samo imaju smrtni učinak na duhovnoj, osjećajnoj i razumskoj razini. “Istina” koja ne proslavlja Isusa može samo udaljiti ljude od Boga, otjerati ih u očaj ili u njima izazvati osuđivački duh farizejstva. S druge strane, vidimo Isusa u predivnoj ravnoteži između dvaju ključnih čimbenika koji se nadopunjuju: Ivan kaže da je Isus došao na naš svijet “pun milosti i istine” (Ivan 1,14).

Vidite li to?

Milost i istina!

Zašto je ovaj spoj tako važan?

Istina u kojoj nema milosti može samo nagomilavati sramotu nad grešnicima, dok milost udružena s istinom donosi iscjeljenje.

Znači, nije nam potrebna suha istina — gole kosti doktrinalnih činjenica. Umjesto toga, potrebna nam je istina *kakva je u Isusu* — živo utjelovljenje Božje ljubavi.

Hajdemo onda u ovo što govorimo uvrstiti jednostavnu ali moćnu sliku koja će nas voditi kroz poruke tijekom ovog molitvenog tjedna.

Doktrinalne istine Svetog pisma mogu se zamisliti kao niz prozora kroz koje možemo promatrati Božji karakter iz različitih kutova. Primjerice, zamislimo da je zgrada istine poput osmerokutne zgrade. Na svakoj od osam strana građevine nalazi se prozor. Svaki prozor predstavlja jedno naše doktrinalno vjerovanje ili nauk:

1. Trojstvo;
2. Velika borba;
3. Božji zakon;
4. Subota;
5. Svetište;
6. Smrt i pakao;
7. Kraj svijeta;
8. Drugi dolazak.

Dok gledamo kroz prozore, mi vidimo Isusa, i Isusa, i Isusa, i Isusa — kao istinitu i točnu objavu Božjeg karaktera.

Osam prozora kroz koje gledamo u jednu stvarnost!

Prozori su načinjeni da bi se gledalo kroz njih, a ne u njih. Svrha prozora je ispunjena kad je kroz njega moguće gledati. Nijedna biblijska doktrina nije dovoljna sama za sebe: ni doktrina o suboti, niti o stanju mrtvih, niti o Sudu, čak niti proročanstvo o posljednjem vremenu. Nijedna od ovih istina ne stoji sama za sebe. Subota služi kao prozor kroz koji možemo vidjeti u Božje srce. Doktrina o Svetištu služi kao prozor kroz koji možemo gledati u drugu dimenziju Božje ljepote, i tako je sa svakom drugom biblijskom doktrinom.

O tome možemo razmišljati i na sljedeći način: kao adventisti, mi zapravo imamo samo jedno vjerovanje, jednu doktrinu.

“Bog je ljubav.” (1. Ivanova 4,8)

To je to.

Mi ne vjerujemo u mnogo toga; mi vjerujemo u jedno, a to jedno ima mnogo dimenzija. Možemo uvijek govoriti o jednoj stvari, ali stvar u koju gledamo je zapravo uvijek ista, samo u nju gledamo iz drugog kuta. To je poput jednog stabla s mnogo grana. Poput jednog motora s mnogo pokretnih dijelova. Poput jedne rijeke s mnogo pritoka.

Različite doktrine koje imamo služe svojoj svrsi samo do onog stupnja do kojega ih možemo povezati s ljepotom Božje ljubavi. Ellen G. White izravno naglašava sljedeće:

“Tama pogrešnih zamisli o Bogu obavija ovaj svijet. Ljudi više ne poznaju pravi Božji karakter. Oni su ga pogrešno shvatili i pogrešno protumačili. Upravo u ovo vrijeme treba objavljivati Božju poruku, poruku koja prosvjetljuje svojim utjecajem, poruku koja ima spasonosnu moć. Treba se objaviti istina o Božjem karakteru. Tamu ovoga svijeta treba odagnati svjetlo Njegove slave, svjetlo Njegove dobrote, milosti i istine. ...

Posljednja zraka milosrdne svjetlosti, posljednja poruka milosti koja će se objaviti svijetu, bit će objava Njegovog karaktera punog ljubavi.” (Ellen White, *Isusove uspo- redbe*, str. 285,286)

Izvanredno, zar ne?

Bog je predstavljen našem svijetu na strašno pogrešan način; posebno preko religije koja govori kako predstavlja Njega. U kojem obliku se javlja ovo pogrešno shvaćanje Božjeg karaktera? U doktrinama! U sustavu vjerovanja! Mnogi ljudi na ovom svijetu se boje Boga, i to ne zato što Ga poznaju onakvog kakav On zapravo jest, već zbog pogrešnih tvrdnji koje su čuli o Njemu u obliku vjerskih nauka ili doktrina.

Bog je pozvao Kršćansku adventističku crkvu kao proročki pokret da svijetu objavi poruku koja prikazuje Boga kao dobrog Boga, kakav On doista jest. Ako se ispravno razumije, naš teološki sustav ima mogućnost da svijetu ponudi predivnu sliku o Bogu, sliku kakvu svijet dosad još nije vidio. Kad živi u Kristu, adventistička je teologija poput niza prozora koji oslobađaju i kroz koje se jasno može vidjeti Božji karakter.

Počnimo ovaj molitveni tjedan gledajući kroz prvi prozor.

Drevna ljubav

Učinimo jednostavan pokus. Zaključajte se u svoju kupaonicu do kraja svojeg života — ovo je samo pokus za razmišljanje, i stoga ostanite sjediti na svojim mjestima i zamišljajte — i postavite si jednostavno pitanje: Hoću li ikada iskusiti ljubav?

Jasan odgovor je *ne* — čak i ako imate veliko ogledalo!

A zbog čega je odgovor negativan?

Razlog je jednostavan: ljubav se ne može iskusiti u samoći. Prema onome što jest, ljubav u središte stavlja druge, a ne sebe. Kako bi ljubav doista bila ljubav, ona zahtijeva više od jedne osobe. Shvaćajući to, shvaćamo nešto jako važno za naše razumijevanje Boga. Razmotajmo činjenice!

Prva istina s kojom se susrećemo kad otvorimo Bibliju jest da je Bog društveno Biće, a ne usamljenik. Zapazite prvi redak u Svetom pismu:

“U početku stvori Bog nebo i zemlju.” (Postanak 1,1)

Nešto najočitije što ovdje vidimo jest da postoje dvije osnovne činjenice koje čine stvarnost:

1. Bog;
2. Sve ostalo.

Bog je Stvoritelj, i sve što postoji stvorio je On. To znači da Bog prethodi svemu i nadilazi sve ono što pripada u “stvorenje”, a samo Bog zauzima značenje “nestvorenog”. Predstavljajući Isusa, apostol Ivan ovu uzvišenu spoznaju izražava riječima: “Sve je po njoj [Riječi] postalo i ništa što je postalo nije bez nje postalo.” (Ivan 1,3) Prilično duboko, ali pričekajte još malo jer će uskoro sve postati jasno.

U istom odlomku Ivan kaže: “U početku bijaše Riječ, i Riječ bijaše kod Boga — i Riječ bijaše Bog. Ona u početku bijaše kod Boga.” (Ivan 1,1.2)

Tko je u početku bio s kim?

“U početku ... Bog ... je bio s Bogom.”

U redu, to je divno, ali u kojem su smislu te božanske Osobe jednake jedna s drugom? Ivan nam u osamnaestom retku kaže: “Boga nitko nikada nije vidio: Jedinorođenac — Bog, koji je u krilu Očevu, on ga je objavio.”

To mi se sviđa! Tako je interpersonalan!

Ivan želi da mi razumijemo kako je Isus, kojega je on ranije opisao kao Boga, došao na naš svijet iz jednog vrlo neobičnog i posebnog mjesta: iz “naručja Očevog”. “Naručje” je pjesnički izraz koji označava bliskost; Phillipsov prijevod engleskog Novoga zavjeta kaže da Isus živi u “najvećoj bliskosti s Ocem”. Kad znamo sve to, pročitajmo još jednom Postanak 1:

“U početku stvori Bog nebo i zemlju.”

Hebrejska riječ koja je u ovoj rečenici prevedena kao “Bog” prikladno je ime u izvornom jeziku. To je najznačajnije ime, ime pretrpano značenjem. Zapravo, to je najljepše ime koje može izaći iz naših usta: *Elohim*.

Ono što ovo ime čini toliko značajnim jest njegova množina. Drugim riječima, Bog kojega susrećemo u prvom biblijskom retku je u nekom smislu *jedan*, a ipak *više od jednog*. Kasnije u poglavlju ova misao postaje izraženija. Zapazite retke 26 i 27:

“I reče Bog [Elohim]: ‘Načinimo čovjeka na svoju sliku, sebi slična.’ ... Na svoju sliku stvori Bog čovjeka, na sliku Božju on ga stvori, muško i žensko stvori ih.”

Ovdje vidimo je da “Elohim” načinjen od jednog “mi” i jednog “svoju (našu)”. Mi o Bogu ne možemo misliti kao o samom “ja”, već kao o društvenoj jedinici koja uključuje više Osoba; On nije jedno usamljeno Biće. Prisjetite se misli s početka: ljubav se ne može iskusiti u samoći. A sada, u skladu s ovom jednostavnom spoznajom, možemo s razumijevanjem pročitati najdublju i najjaču izjavu u Bibliji:

“Bog je ljubav.” (1. Ivanova 4,8)

Iz ovoga možemo zaključiti da Bog nikada nije postojao u samoći. Bog jest, i uvijek je bio, “mi” i “svoju” — drugim riječima društvena jedinica — jer “Bog je ljubav”. Bez nanošenja štete tekstu, prvu biblijsku rečenicu mogli bismo pročitati ovako:

“U početku LJUBAV stvori nebo i zemlju.”

Ako to učinimo i u prvom poglavlju Evandjelja po Ivanu, slika će postati još jasnija i ljepša:

“U početku bijaše Riječ, i Riječ bijaše kod Boga — i Riječ bijaše Bog. Ona u početku bijaše kod Boga. Sve je po njoj postalo i ništa što je postalo nije bez nje postalo.” (Ivan 1,1-3)

Iz ovoga vidimo da su Bog Otac i Bog Sin od početka bili vrlo aktivni u zajedničkom stvaranju našeg svijeta. No, vratimo se u prve riječi Postanka kako bismo dodali posljednji potez kistom na slici:

“Zemlja bijaše pusta i prazna; tama se prostirala nad bezdanom, i Duh Božji lebdio je nad vodama.” (Postanak 1,2)

Vidimo da je i Sveti Duh bio aktivno uključen u stvaranje, zajedno s Ocem i Sinom.

Zadivljujuće!

Dakle, Bog kojega susrećemo u Postanku, koji nosi ime u množini — *Elohim*, zapravo je Bog koji se sastoji od Boga Oca, Boga Sina i Boga Svetog Duha. Očitujući svoju osobnu božansku narav, drukčiju od one koju imaju stvorena bića, Bog je usredotočen na stvaranje zajedništva i požrtvovnog prijateljstva. I dok se krećemo od Postanka i čitamo biblijske narative, nailazimo na ono što Židovi zovu “šema”, nešto što oni do današnjeg dana shvaćaju kao najvažniju izjavu u teologiji:

“Čuj, Izraele! Jahve je Bog naš, Jahve je jedan!” (Ponovljeni zakon 6,4)

Na ovom mjestu se skrivena ljepota nalazi pred našim očima, a ona dolazi do izražaja kad postavimo pitanje: u kojem je smislu naš Gospodin *jedini* Bog? Odgovor pronalazimo u Isusu. On namjerno upotrebljava jezik *šeme* kako bi opisao vezu koja postoji između Njega i Oca: “Ja i Otac jedno smo.” (Ivan 10,30)

Odlično!

Ovdje ponovno vidimo da Bog nije *jedno* u smislu *osamljenog* bića, već je On *jedno* u smislu odnosnog *jedinstva*. Kasnije, u Ivanu 17, Isus ponovno upotrebljava ovaj jezik *jedinstva*, i tom prigodom On to opisuje kao odnosnu dinamiku *ljubavi*. On se molio Ocu za svoje učenike:

“... Da budu jedno kao što smo mi jedno — ja u njima, a ti u meni — da postanu potpuno jedno, da svijet upozna da si me ti poslao i da si njih ljubio kao što si mene

ljubio. Oče, htio bih da oni koje si mi dao budu gdje sam ja, zajedno sa mnom, da promatraju slavu koju si mi dao, jer si me ljubio prije postanka svijeta.” (Ivan 17,22-24)

Zatim svoju molitvu završava moleći: “Da u njima trajno bude ljubav kojom si me ljubio, i ja u njima.” (redak 26)

Evo slike pred nama:

Otac je Bog, ali ne sve što je od Boga.

Isus Krist je Bog, ali ne sve što je od Boga.

Sveti Duh je Bog, ali ne sve što je od Boga.

Oni zajedno, kao bliska društvena zajednica čine jednu božansku Osobu. Zbog toga koristimo riječ “Trojstvo” kako bismo opisali Boga.

Ovo nije suha doktrinalna činjenica.

Ovo nije hladna teorijska jednadžba.

Ovo nije složeno filozofsko poimanje.

Ne. Doktrina o Trojstvu je kristalno jasan prozor kroz koji možemo vidjeti Božju društvenu, supersocijalnu, na druge usredotočenu narav.

Što nam se onda može “ne sviđati” kod ovakvog Boga?

Pitanja za razgovor

Jeste li čuli “istinu” prikazanu samo kao skup činjenica, onako kako je bila opisana na početku ovog proučavanja? Je li vam u tome nedostajala Kristova ljubav kao najvažniji sastojak koji sve prožima? Kako ste se osjećali zbog toga? Kakva je bila vaša reakcija?

Porazgovarajte o načinima koji su vam pomogli da razumijete Trojstvo. (Prihvatajući da je to nešto što ljudi ne mogu u potpunosti shvatiti.) Na koji biste način ovo

objasnili muslimanu ili židovu koji misli da vi štujete više bogova?

Što vam je najprivlačnije u rečenici: “Bog je ljubav”?
Na koji je način ovo temeljno razumijevanje utjecalo na vaš život?

2

Velika borba

Ljubav koja osvaja

Evo nas na drugom od osam dijelova proučavanja.

Ovo će doista biti zabavno, kao kad iznova i iznova prolazite istom cestom i onda odjednom zastanete pred predivnim prizorom. Bez daha i puni strahopoštovanja stojite pred predivnim vodopadom za koji ranije niste niti znali da je tamo.

Istraživat ćemo ono što je većini nas poznato: osam ključnih doktrina, ili nauka, koje čine sustav adventističkog vjerovanja. Kao što smo već naglasili prošle večeri, ove poznate doktrine nisu suhe, dosadne, teološke činjenice koje trebamo izrecitirati napamet. Istina, mi ih često svedemo na to, ali — samo zato što smo ih zapostavili i skinuli im sjaj — ne znači da u njima nema ljepote koju treba otkriti.

Sjećate li se naše slike vodilje?

Doktrinalne istine Svetog pisma su poput prozora koji gledaju prema Božjem privlačnom karakteru otkrivenom u Kristu. Nijedna doktrina nije sama sebi svrha. Kod subote nije riječ samo o suboti; riječ je o Isusu. Doktrina o stanju mrtvih nije samo doktrina o dokazivanju da su ljudi ne-

svjesni kad umru, već je riječ o Isusu. Doktrina o Svetišću nije samo doktrina o šatoru, ili o građevini, ili o zavjesama, ili o obredima; riječ je o Isusu. I tako dalje. Kad se ispravno razumije, svaka biblijska doktrina služi kao objektiv kroz koji možemo vidjeti Božje srce, Njegovu dobrotu i ljubav. Na taj način ni doktrina koju mi obično nazivamo “velika borba” nije iznimka. Pogledajmo onda kroz taj prozor i pronađimo ljepotu koja čeka da je otkrijemo!

Rat na Nebu

Prvo pravilo logike kaže da su stvari obično onakve kakvima se čine. Naš svijet *izgleda* kao ratno područje zato što naš svijet *jest* ratno područje. Drugo pravilo logike kaže da stvari nisu uvijek *baš onakve* kakvima se čine. Rat koji bjesni našim svijetom nije nešto što promatrač može odmah i lako otkriti. Na prvi pogled vidimo samo ljudska bića uključena u bitku, ali u tome ima mnogo više od onoga što možemo vidjeti okom. Prema Bibliji, mi *homo sapiensi* nismo sami u svemiru. Od Postanka do Otkrivenja susrećemo stvorenja koja se zovu anđeli. Iz Svetog pisma znamo da su ova bića postojala prije ljudi (Job 38,4-7; Otkrivenje 1,20), da ih ima mnogo (Hebrejima 12,22), da su moćni i pametni (Psalam 103,20; Daniel 4,17), da djeluju unutar urednog sustava vladavine (Efežanima 3,10; Daniel 7,9.10), da aktivno rade u našem svijetu — uglavnom nevidljivi, ali ponekad i u vidljivom obliku (Hebrejima 1,14; 13,2), i da je zlo koje zahvaća naš svijet nastalo u nekima od njih (Otkrivenje 12,7.12).

Jedan anđeo među njima zvao se Lucifer, što znači *svjetlonoša*. To uzvišeno biće bilo je stvoreno kako bi otkrivalo Božji karakter svojim prijateljima anđelima, ali Luci-

fer je izabrao drukčiji način djelovanja. Biblija kaže da Lucifer “savršen bješe na putima svojim” (što se odnosi na njegov način razmišljanja, osjećanja i ponašanja), sve dok mu “se u srcu ne začu opačina” (Ezekiel 28,15). U tom trenutku on je postao Sotona, što znači *protivnik*. Biblija nam kaže i da se Luciferov pad dogodio zbog toga što je razvio želju za samouzvišenjem, što ga je dovelo do neobuzdane težnje da u srcima njegovih prijatelja anđela zamijeni Boga i da preotme njihovu odanost (Izaija 14,12-14). Kako je u sebi njegovao sebičnost, Lucifer je prestao odražavati svjetlost Božjeg karaktera i počeo svoje sebične motive pripisivati Bogu. Težnju koja kaže “uzdignut ću se”, slijedila je težnja “izjednačit ću se s Višnjim”, što pokazuje da je Lucifer počeo Božjem karakteru pripisivati samouzvišenje kako bi opravdao svoje vlastito samouzvišenje. Poricanjem dobrote Božjeg karaktera, Sotonino daljnje djelovanje bilo je isplanirano tako da nagriže povjerenje u Boga i potakne pobunu protiv Njega.

U Otkrivenju 12,7 Biblija kaže: “Uto se zametnu rat u nebu.”

To znači: među anđelima! Riječ koja je ovdje prevedena kao *rat* u grčkom izvorniku glasi *polemos* i ima veze s riječima kao što su *polemika* i *politika*. To nam daje točniji uvid u narav tog “rata”. To nije prije svega bio rat u kojem se fizički ratovalo ili odmjeravalo tjelesne snage. Bio je to politički rat, promidžbena kampanja, način “ubijanja” ugleda. Sotona je svoj rat vodio širenjem laži o Božjem karakteru. Zato je opisan kao “zavodnik cijeloga svijeta” te “lažac i otac laži” (Otkrivenje 12,9; Ivan 8,44).

Slijedimo biblijsku logiku:

Ezekiel kaže da je Lucifer bio zbačen s Neba jer je “zgriješio” (Ezekiel 28,16).

Ivan grijeh opisuje kao “kršenje zakona” (1. Ivanova 3,4). Pavao Božji zakon opisuje kao “ljubav” (Rimljanima 13,10).

Vidimo, dakle, da se Lucifer — kad se pobunio protiv Božjeg zakona — zapravo pobunio protiv Božje ljubavi. Podigao je optužbe protiv Boga i Njegovog Zakona ljubavi po kojemu On vlada svemirom. Dok Biblija tvrdi da je Bog ljubav te da je Zakon po kojemu On vlada utemeljen na načelima ljubavi (1. Ivanova 4,8: Matej 22,37-40), Sotona je odlučio živjeti bez ljubavi i stvoriti kraljevstvo koje djeluje bez nje. Nadalje, njegova je namjera bila prikazati Boga kao samozadovoljnog vlastodršca, a Božji zakon kao popis proizvoljnih zabrana nametnut iz sebičnih razloga.

Ellen G. White opisuje osnovni problem velike borbe:

“Nesebičnost, načelo Božjeg kraljevstva, načelo je koje Sotona mrzi; on poriče i samo njegovo postojanje. Od početka velike borbe on je nastojao dokazati da su načela po kojima Bog postupa sebična, i na isti se način ponaša prema svima koji služe Bogu. Opovrgavanje Sotoninih tvrdnji djelo je koje obavlja Krist, ali i svi oni koji nose Njegovu ime.” (*Odgoj*, str. 139)

Sada kad razumijemo temeljni problem u vezi s ovom bitkom između dobra i zla, spremni smo dopustiti Svetom pismu da nam oslika ovu sliku s više pojedinosti, i to u sedam stupnjevitih prizora.

Prizor 1: Vlast

Počnimo uspoređujući dvije biblijske tvrdnje koje zajedno čine okvir za razumijevanje onoga što se događa u našem svijetu:

“Na svoju sliku stvori Bog čovjeka.” (Postanak 1,27)

“Jer je Bog ljubav.” (1. Ivanova 4,8)

Ljubav je srž Božje naravi; iz toga proizlazi da su i Njegova stvorenja stvorena za ljubav. A kako je ljubav prema svojem opisu dobrovoljno davanje sebe drugima, slijedi da je u Božja stvorenja morala biti ugrađena slobodna volja. Zbog toga u izvještaju o stvaranju čitamo da je Bog ljudima dao “vlast” nad Zemljom (Postanak 1,26). Vlast je ključno biblijsko poimanje. Kao slobodnim moralnim bićima stvorenima za ljubav, Adamu i Evi je dana uzvišena prednost samouprave ili samovladanja. Zemlja je bila okoliš, materijalni prostor, u kojemu je njihova ljubav prema Bogu i jednog prema drugome mogla cvjetati. Planet im je darovalo božansko Biće. Razumijevajući to, David je napisao sljedeće pronicave riječi: “Nebo je nebo Jahvino, a zemlju dade sinovima čovječjim.” (Psalam 115,16)

To je jezik božanskog Bića, jezik slobode, jezik samouprave. Time što im je dana slobodna volja i Zemlja za njihov dom, prizor je bio postavljen za vječno blaženstvo. Međutim, sloboda nosi i rizik. Iako pruža veličanstvene mogućnosti, sloboda nosi i moguću opasnost. Ljudska “vlast” nosila je i obećanje i prijetnju; na ljudima je bilo da odluče kojim će putem ići.

Prizor 2: Odricanje

Bog je Zemlju dao Adamu i Evi. Ona je bila njihova i mogli su njom raspolagati po svojoj volji. Stvoriteljeva namjera je, naravno, bila da oni svoju moć slobodne volje upotrijebe tako da budu plodonosni, da se razmnože i da grade društvo koje će nesebično dijeliti ljubav. I upravo na tom dijelu događaj odlazi u krivom smjeru. Na nesreću,

naši prvi roditelji odrekli su se vlasti nad Zemljom time što su iskazali odanost stranom gospodaru — palom anđelu koji se nekada zvao Lucifer ili svjetlonoša, a koji je sada bio poznat kao Sotona ili protivnik. Da, pad čovječanstva je bio moralni pad, ali to je bio i pravni pad, jer je uključivao prijenos vlasti. Adam i Eva su izgubili svoju vlast jer su sami tako odabrali. Kroz ljudsku slobodnu volju Sotona je postao “knez ovoga svijeta” (Ivan 12,31) i “bog ovoga svijeta” (2. Korinćanima 4,4).

Iako Sotona vlada našim svijetom, to ga ne čini pravim vladarom. On nije zakoniti vladar Zemlje. Njegova pobjeda nad čovječanstvom bila je čin rata utemeljenog na obmani. On je naše prve roditelje naveo na pobunu, odričući postojanje Božje ljubavi prema njima, i tako je slomio njihovu sposobnost vjerovanja Bogu. Zbog toga nada čovječanstva od toga dana pa sve do danas leži u otkrivenju Božjeg pravog karaktera nesebične ljubavi.

Kao odgovor na Sotonino otimanje vlasti, Bog je odmah poduzeo protunapad kako bi svijet vratio ljudima. Iako su Bog i Njegov protivnik dvije strane jednog sukoba, Božji protunapad neće biti utvrđen na istim postavkama na kojima djeluje Sotonino kraljevstvo — neće biti utvrđen na temeljima sile i obmane, već na istini i ljubavi.

Prizor 3: Obećani Ratnik

Jednom kad je svemirski sukob otpočeo, obje strane su odmah počele ustrojavati svoje sile i postavljati svoja načela. Stvoritelj je svoj plan napada započeo objavom rata i davanjem obećanja. Govoreći Sotoni dok su Adam i Eva slušali, Bog je rekao: “Neprijateljstvo ja zamećem između tebe i žene, između roda tvojeg i roda njezina: on će ti glavu

satirati, a ti ćeš mu vrebati petu.” (Postanak 3,15) Bog je ovdje objavio da će na Zemlju doći Ratnik kako bi slomio glavu Sotoni, a također i da će neprijatelj raniti Ratnika u postupku Ratnikovog postizanja pobjede.

Bog je ovdje objasnio i da će obećani Izbavitelj postati dio ljudske vrste kroz uspostavljenju lozu potomaka. Dru- gim riječima, određena skupina ljudi među narodima bit će odabrana kao ona kroz koju će Spasitelj ući u rat kao ljudsko biće. Najvažnije što trebamo shvatiti jest da je ovo proročko obećanje unaprijed obavijestilo svijet da će Bog osvojiti kraljevstvo tame pomoću poniznosti i požrtvovne ljubavi.

Prizor 4: Ustrojene sile

U taktičkom odgovoru na Sotoninu otmicu svijeta, Bog je učinio nešto izvanredno, premudro i prijeko potrebno. Mojsije objašnjava:

“Kad je Višnji baštinu dijelio narodima, kad je razmje- štao sinove čovječje, odredi im međe po broju Božjih si- nova: tad Jahvu njegov narod zapade, Jakov bi njegova baština. U zemlji stepskoj on ga je našao, u pustinjskoj jezivoj pustoši. Obujmio ga, gajio ga i čuvao ko zjenu oka svoga. Poput orla što bdi nad gnijezdom, nad svojim orlicima lebdeći, tako on krila širi, uzima ga, pa ga na svojim nosi perima. Jahve sâm njega je vodio, tuđeg boga s njim ne bijaše.” (Ponovljeni zakon 32,8-12)

Redci koji slijede upotpunjuju sliku:

“Jeo je Jakov i nasitio se, ugojio se Ješurun pa se uzritao. Udebljao si se, utovio, usalio. Odbacio je Boga koji ga stvori i prezreo Stijenu svog spasenja. Tuđim bozi- ma učiniše ga ljubomornim, razjariše ga gnusobama. Žr-

tvovahu zlodusima koji Bog nisu, bogovima kojih ne poznavahu prije, došljacima koji stigoše nedavno i koje oci njihovi ne štovahu.” (Ponovljeni zakon 32,15-17) Ovdje vidimo da je Bog imao odabrane ljude među narodima. Izrael je pozvan da bude “Gospodnji dio” na Zemlji, i među njima nije trebalo biti “drugih bogova”. Presudno je važno zapaziti da nas Mojsije obavještava kako “bogovi” poganskih naroda nisu nitko drugi nego “demoni” ili pali anđeli pretvoreni u božanstva. U Psalmu 106,37.38 nalazi se potvrda da se zapravo demoni ili zlodusi nalaze iza idola poganskih naroda: “Žrtvovahu sinove svoje i svoje kćeri zlodusima. Prolijevahu krv nevinu, krv sinova i kćeri svojih, koje žrtvovahu likovima kanaanskim. Zemlja bješe krvlju okaljana.” (Psalam 106,37.38)

Bog je Izraelom omeđio područje u našem svijetu kojim vladaju demoni, i zato On polaže pravo na ljudsku vrstu. Izrael je bio izabran od Boga da bude “loza” kroz koju će obećani Ratnik, Spasitelj, doći na ovaj svijet kako bi vratio ljudski narod i oslobodio ga sotonskog nadzora. Time što je pozvao izraelski narod, Bog je pokazao svoju namjeru da svijet uzme iz vlasti demona i vrati ga u svoje ruke.

Prizor 5: Nenaoružani Ratnik

Obećani Ratnik sišao je na Zemlju kao bespomoćno, ovisno novorođenče u naručju. Odgojen do zrelog doba kod poniznih izraelskih seljaka, On je otpočeo svoj napad protiv kraljevstva tame i nastavio sustavno satirati glavu otimaču, a da nije nikada uzeo u ruke oružje nasilja. Isusu možemo dati ime “Nenaoružani Ratnik”, jer je došao ponovno osvojiti svijet istinom i ljubavlju, a ne prijevarama

i nasiljem. Sotona je prepoznao Isusa zbog onoga što je On bio. Naposljetku, oni imaju dio zajedničke prošlosti. Sa samouvjerenošću i drskošću koja se razvijala tijekom tisuća godina prividne pobjede, Sotona je tražio pravo na Zemlju kao svoje područje i ponudio je Isusu u zamjenu za obožavanje:

“Zatim ga odvede visoko, pokaza mu za tren oka sva kraljevstva cijelog svijeta pa mu reče: ‘Dat ću ti svu vlast nad njima i raskoš koja im pripada, jer je meni predana i dajem je komu hoću. Dakle, sva će pripasti tebi ako mi se pokloniš.’” (Luka 4,5-7)

Naravno, Isus je odbio znajući da Sotona ne može vidjeti što mu se sprema. Potpuno slijep za Božji karakter, Sotona nije bio sposoban predvidjeti udarac koji će Isus zadati njegovom mračnom kraljevstvu, i to Sotoni nerazumljivom snagom — snagom požrtvovne ljubavi.

Objavljujući svoju ratničku svrhu i svoje poslanje, Isus je ljudima objasnio ono što im se događa pred očima: “Dok jak čovjek, dobro naoružan, čuva svoj dvor, sigurno je imanje njegovo. Ali kada dođe jači od njega, svlada ga i oduzme mu oružje u koje se uzdao te razdijeli što zaplijeni od njega.” (Luka 11,21.22)

U ovoj kratkoj usporedbi “jak čovjek” je Sotona. Onaj “jači od njega” je Isus. Jasno je da je bitka u tijeku i da će se uskoro dogoditi konačan obračun. I nitko ne očekuje potez koji će zakoniti Kralj Neba i Zemlje učiniti.

U ruci neće imati nikakvo smrtonosno oružje.

Neće doći nikakve nasilne vojske.

Jedno jedino djelo bit će dovoljno moćno da vrati izgubljeno čovječanstvo.

Ukazujući na žrtvu koju će uskoro morati podnijeti na Golgoti, Isus potanko objašnjava pobjedu koju će uskoro

postići: “Sad će knez ovoga svijeta biti bačen van! A ja, kad budem podignut sa zemlje, sve ću ljude privući k sebi.” (Ivan 12,31.32) Svojim poniznim dolaskom, svojim savršenim životom ljubavi i svojom samopožrtvovnom smrću na križu Isus će Sotoni oduzeti “oružje u koje se uzdao”. Sve Sotonine laži o Bogu bile su potpuno slomljene otkrivanjem Božje ljubavi u Kristu. Pavao je to objasnio na sljedeći način: “Razoruža Poglavarstva i Vlasti i javno ih izloži ruglu vodeći ih u pobjedonosnoj povorci pobijedene njime.” (Kološanima 2,15)

Ljubav, a ne sila, pobijedila je zlo.

U načelu, rat između dobra i zla dobiven je u Kristu, u Njegovom činu nesebične ljubavi. Sada se ta pobjeda mora odnijeti svim narodima (Matej 28,19). Rat mora biti dobiven u svakom ljudskom srcu, od osobe do osobe, od doma do doma, od sela do sela, od područja do područja, diljem svijeta — što nas dovodi do prave misije Crkve.

Prizor 6: Borbena i pobjedonosna Crkva

Nije samo tlo pod našim nogama vezano uz taj spor i veliki sukob između dobra i zla. Pravi rat vodi se za kilogram i pol “tla” smještenog unutar naših lubanja. Bog ne krije činjenicu da On traži naša “čela” (Otkrivenje 14,1). Drugim riječima, On želi duševno, osjećajno i voljno područje unutar nas. Apostol Ivan tvrdi da baš ondje, na ljudskim čelima, Bog želi napisati “svoje ime” ukazujući na svoju stalnu prisutnost u našem karakteru. Ljudska bića su popustljiva. Vanjski utjecaji djeluju na nas. Mi smo zapravo stvoreni da budemo mjesto u kojemu će Bog prebivati, kao “stan Božji u Duhu”. (Efežanima 2,22)

Svaki ljudski um je:

- ❖ utvrda kraljevskog prijestolja, a Isus je zakoniti Kralj;
- ❖ krug vječne istine, a Isus je Istina;
- ❖ odaja svete ljubavi, a Isus je istinska Ljubav naših duša.

Veliki neprijatelj Boga i ljudi želi osvojiti ljudska srca. On se trudi preuzeti duševno i osjećajno područje u našoj duši. On je u sumanutoj potjeri tijekom koje naša srca i umove želi ispuniti sramotom, iako smo proglašeni nevinima; moralnom prljavštinom, iako smo proglašeni čistima; neprijateljstvom, umjesto ljubavi; a demone prerušene u božanstva želi postaviti na mjesto u kojemu treba prebivati Sveti Duh.

Jezik kojim Pavao opisuje narav ovog rata iznimno je pronicav:

“Iako, naime, živimo u tijelu, ne borimo se na tjelesan način. Naše borbene oružje nije tjelesno. Naprotiv, ono je božanski jako za rušenje utvrda. Mi obaramo mudrovanja i svaku oholost koja se diže protiv priznanja Boga, i zaobljujemo svaki razum da se pokorava Kristu.” (2. Korinćanima 10,3-5)

Rat se odvija u umu, ondje gdje se oblikuju misli i osjećaji, gdje prebiva znanje. Bitku protiv nas neprijatelj vodi “dokazima” koji su proračunati tako da ometaju pravo “poznavanje Boga”. Dok neprijateljeve teološke laži zaokupljaju naše umove, on u nama ima obrambena uporišta. Nasuprot tome, ako se njegove dokaze učinkovito “odbaci” i zamijeni istinom, on biva poražen i ljudska duša je oslobođena.

Poslanje Crkve jest objaviti Božji predivan karakter samopožrtvovne ljubavi otkriven u Isusu Kristu. Pozvani

smo upotrijebiti svoje darove, snagu, sredstva i mogućnosti za zadaću osvajanja ljudskih srca i domova za Krista u svakom narodu i naselju na Zemlji. Isus je ponovno vratio svoje pravo na područje koje je Sotona ukrao, a koje se nalazi u okviru umnih, osjećajnih i voljnih prostora ljudskih duša. Kao Crkva trebamo činiti isto. Opraštanjem, suosjećanjem, objavljivanjem Evanđelja, hranjenjem i odjevanjem siromašnih, oslobađanjem zarobljenih, i — najviše od svega — pokazivanjem ljubavi prema ljudima kao što je to Isus činio, mi trebamo unaprijediti Božje kraljevstvo.

Prizor 7: Prva vlast je vraćena

“Zatim će doći svršetak, kada preda — pošto uništi svako poglavarstvo, svaku vlast i silu — kraljevstvo Bogu i Ocu.” (1. Korinćanima 15,24) Pavao želi da razumijemo kako povijest juri prema smrti svih sustava prisile, vlasti, strahovlade i rata, ali i k uspostavi zauvijek procvalog kraljevstva utemeljenog na slobodi vječne ljubavi. Prorok Mihej je u viđenju vidio našu budućnost:

“Dogodit će se na kraju dana: Gora Doma Jahvina bit će postavljena vrh svih gora, uzvišena iznad svih bregova. K njoj će se stjecat svi narodi. ... Svoje će mačeve prekovati u ralice, a svoja koplja u radne srpove. Narod na narod neće mača dizati niti će se više za rat vježbati. ... Tada će Jahve nad njima kraljevati na gori Sionu od sada i dovijeka. ... Opet će se tebi vratiti prijašnja vlast.” (Mihej 4,1-8)

Kakva predivna slika!

Ovdje vidimo da je Bog protiv rata i za mir, protiv sile i za ljubav. Njegov je konačni cilj učiniti kraj svim prisilama i vlastima i uspostaviti vladavinu vječne slobode. “Prva vlast”, ona koju su Adam i Eva izgubili, bit će vraćena.

Kad se to dogodi, Bog kaže: “Zlo se više neće činiti, neće se pustošiti na svoj svetoj gori mojoj: zemlja će se ispuniti spoznajom Jahvinom kao što se vodom pune mora.” (Izaija 11,9)

Kao prvo, ono unutrašnje područje koje se nalazi u našim srcima vraćeno je Božjom spasonosnom milošću. Zatim, područje same Zemlje vraćeno je i učinjeno zauvijek novim. “Tada onaj koji sjedi na prijestolju reče: ‘Evo’ sve ‘činim novo’.” (Otkrivenje 21,5)

Kad dođe taj dan, Božji grad, Novi Jeruzalem, bit će spušten s Neba na našu Zemlju. Planet Zemlja postat će glavni grad svemira:

“I opazih kako Sveti grad — novi Jeruzalem — silazi od Boga s neba, opremljen poput zaručnice koja je nakicena za svoga muža. Tada čuh jak glas što dolazi od prijestolja kako viče: ‘Evo stana Božjeg među ljudima! On će stanovati s njima: oni će biti njegov narod, i on sâm, Bog bit će s njima. On će otrti svaku suzu s njihovih očiju. Smrti više neće biti; neće više biti ni tuge, ni jauka, ni boli, jer stari svijet prođe.’” (Otkrivenje 21,2-4)

Ellen G. White opisuje ovaj predivan prizor:

“Na mjestu na kome je grijeh obilovao, Božja se milost još više umnožila. Sama Zemlja, to polje za koje Sotona kaže da pripada njemu, ne samo da će biti izbavljena, već i uzvišena. Naš mali svijet pod prokletstvom grijeha, jedina tamna mrlja u Njegovom veličanstvenom stvaranju, bit će poštovan više od svih ostalih svjetova u Božjem svemiru. Ovdje, gdje je Božji sin prebivao u ljudskom tijelu, gdje je Kralj slave živio, patio i umro — ovdje, kad sve bude On učinio novim, Božje će Svetište biti s ljudima...” (*Isusov život*, str. 13)

U tom smjeru ide priča.

Božjom milošću ja namjeravam ići tim smjerom i Isusovim spasenjem ući u Novu Zemlju kao vječni građanin potpuno vraćene prve vlasti. A što je s tobom?

Pitanja za razgovor

Današnje štivo kaže: “Svaka biblijska doktrina, kad se ispravno razumije, postaje objektiv kroz koji možemo vidjeti Božje srce, Njegovu dobrotu i ljubav.” Razgovarajte o tome u kojem je smislu ova izjava istinita ili neistinita, ovisno o vašem dosadašnjem vjerskom obrazovanju i razmišljanju.

Na koji je način Luciferova pobuna protiv Boga pokazala da on ne vjeruje kako je Bog djelovao iz ljubavi? Na koji način njegove riječi, zapisane u Izaiji 14, pokazuju da on vjeruje kako je Bog sebičan i samovoljan?

Koja je razlika između *vlasti* koju je Bog dao Adamu i Evi (a time i nama) i *diktature* koju ima đavao? Mislite li da je ponekad moguće da dobri ljudi, čak i crkveni vođe i učitelji — možda čak i ti — nenamjerno pokušaju upotrijebiti diktaturu umjesto vladavine kako bi unaprijedili Božje kraljevstvo? Porazgovarajte o tome.

Autor upotrebljava izraze *duševno* i *osjećajno područje* te *područje volje*. Podijelite s ostalima neke od načina na koje vi vidite kako se Bog i Sotona bore da zauzmu ova područja u vama. Kako odrediti tko će preuzeti vlast nad vašom dušom? Budite određeni.

3

Božji zakon

Oslobađajuća ljubav

Deset zapovijedi imaju istaknuto mjesto u našem adventističkom doktrinalnom sustavu. Dok većina kršćanskog svijeta naučava ono što se zove *antinomijanzam* (uvjerenje da je Božji zakon ukinut kad je Isus umro na križu), mi vjerujemo da je Božji zakon vječan i nepromjenjiv. Za sada je tako dobro.

Osim što se suočavamo s ozbiljnim problemom, jer kroz naš trud da branimo Božji zakon, mi ponekad umanjujemo njegovu vrijednost dokazima protiv antinomijanzma, dokazima koji su oblikovani tako da druge kršćane uvjerimo kako treba držati Zakon. Takvim postupanjem stvorili smo si veliki teološki problem.

Dopustite mi da objasnim.

Iskupljenje u Isusu Kristu

Ellen G. White je imala mnogo toga za reći po pitanju naše sklonosti, kao skupine, prema pogrešnom pogledu i upotrebi Božjeg zakona. Zapazite ovu vrlo pronicavu i istaknutu izjavu:

“S jedne strane, zakonici su odvojili Zakon od Evanđelja, dok smo mi, s druge strane, učinili to isto, samo s drugog gledišta. Mi nismo pred ljudima uzdigli Kristovu pravednost i potpuno značenje Njegovog velikog plana otkupljenja. Mi smo izostavili našeg Krista i Njegovu ljubav bez premca, uveli smo teorije i razglabanja te smo propovijedali dokazima.” (*Faith and Works*, str. 15,16)

Zbog ovoga bismo trebali uzeti veliku stanku.

Očito je da naša povijest sa Zakonom nije u potpunosti najbolja. Dok smo bili zauzeti braneći Zakon propovijedi- ma i dokazima protiv onih koji su Zakon zanemarili, mi smo previše revno ispravili njihovo krivovjerje, te smo u tom postupku stvorili svoje vlastito. “Mi”, kaže ona, “nismo pred ljudima uzdigli Kristovu pravednost i potpuno značenje Njegovog velikog plana otkupljenja. Mi smo izostavili Krista i Njegovu ljubav bez premca.”

Ljudi moji — to je, najblaže rečeno, teško.

To nije njezina jedina izjava. Iznova i iznova ona nas upozorava da smo pogrešno postupali s Božjim zakonom. U jednom trenutku ona se toliko umorila od slušanja naših propovjednika kako tvrdoglavo brane Zakon, da je rekla sljedeće: “Neka se Zakon brine sâm o sebi. Mi trebamo vjerovati u Isusa Krista iz Nazareta.” (*Sermons and Talks*, sv. 1, str. 137) Ovdje je vidljivo kako Ellen G. White nije bila samo umorna od slušanja propovijedi koje su branile Zakon. Problem nije bio niti u tome što se o njemu tako često govorilo, već što smo mi sami od toga napravili ozbiljan teološki problem. Mi smo propovijedali Zakon na takav način da smo izgubili ugled u našem razumijevanju Evanđelja te smo time iz vida izgubili Isusove zasluge.

Kako bi bila još jasnija, ona je svoju zabrinutost izrazila sljedećim riječima:

“Jasno mi je, iznova i iznova, bila pokazana opasnost od pogrešnih zamisli o opravdanju vjerom. Godinama mi je otkrivano kako će se Sotona posebno truditi da u vezi s ovim zbuni ljude. O Božjem zakonu se naveliko razglaba i on je u Crkvi prikazivan jako oskudno i bez znanja o Isusu Kristu i Njegovom odnosu prema Zakonu, baš kakva je bila i Kajinova žrtva.” (*Faith and Works*, str. 18)

Jao! Adventističko propovijedanje uspoređeno je s Kajinovom žrtvom!

Drugim riječima, u našoj žarkoj želji da branimo Zakon, mi se nalazimo u opasnosti da predstavimo legalističku teologiju. Upozorena na ovakvo stanje, Ellen G. White je objasnila u kojem smjeru trebaju ići naše propovijedi: “Ne postoji važnije gledište o kojem trebamo iskrenije razgovarati, koje trebamo češće ponavljati ili koje treba biti utemeljeno još čvršće — od nemogućnosti da pali čovjek bilo što može doprinijeti svojim dobrim djelima. Spasenje dolazi samo kroz vjeru u Isusa Krista.” (*Faith and Works*, str. 19)

Uh!

Zamislite samo niz ovakvih evanđeoskih propovijedi.

Ona nastavlja:

“Treba nam biti jasno da nije moguće učiniti bilo što što bi moglo utjecati na naše stajanje pred Bogom. Ukoliko vjerom i djelima možemo pribaviti dar spasenja za svakoga, onda je Stvoritelj u obvezi prema stvorenjima. Ovdje se nalazi opasnost da laž bude prihvaćena kao istina. Ako čovjek može zaslužiti spasenje svojim djelima, onda je on u istom položaju kao neki katolici koji kupuju oproštajnice za svoje grijehе. Onda je spasenje djelomični dug koji se može zaraditi kao plaća. Ako čovjek svojim dobrim djelima ne može zaslužiti spasenje, onda to može

potpuna milost koju čovjek prima kao grešnik, jer je prihvatio Isusa i vjeruje u Njega. To je potpuno besplatan dar. Opravdanje vjerom nalazi se izvan svake rasprave.” (*Faith and Works*, str. 19,20)

Ali evo u čemu je bît: čak i kad čitamo ovakve izjave Ellen G. White, mi u našim propovijedima stišavamo taj snažan naglasak na opravdanju vjerom, iz straha da će tako oslabjeti naši argumenti za poslušnost Božjem zakonu. Kad razmišljamo u legalističkim okvirima, Božje čisto Evanđelje milosti predstavlja opasnost za Zakon. Legalistički um misli, ili barem osjeća, nešto poput ovoga: *Ako je spasenje besplatan Božji dar milosti, koju prihvaćamo samo vjerom, i ako nema nikakvih zasluga za držanje Zakona, zašto da ga onda poštujemo i držimo?*

Bojimo se da ako Radosnu vijest predstavimo previše dobrom, tako što ćemo reći da je spasenje besplatno, ljudi neće osjećati ili vidjeti bilo kakav razlog da poštuju Božji zakon. Ali dogodit će se upravo suprotno — sve dok ne shvatimo Evanđelje, dok ga doista ne shvatimo, nama će biti mnogo lakše držati Zakon podalje od našeg vidokruga i, lupajući biblijske retke jedan za drugim, dokazivati koliko je ipak nužno da se Zakona i držimo. *Zapravo, istina da će poslušnost proisteći iz osjećaja obveze nije poslušnost.* To je potajno maskirani oblik pobune. I ne samo to; to je i uvreda za Boga jer ponižava Njegovo milosrđe time što ćemo svojim djelima pokušati zadobiti Njegovu naklonost. Bog nije “nebeski automat” u koji stavimo novčić kako bismo od Njega dobili ono što želimo. Bog nije pogansko božanstvo čija se naklonost može zaraditi dobrim djelima.

Daleko od toga!

Veličanstvena je činjenica da mi ništa ne možemo učiniti kako bismo “zaradili” Božju naklonost; ne zato što bi

Njegovu naklonost bilo teško osvojiti, već zato što smo je već osvojili! Bog je prepun blagosti, ljubavi i raskošne milosti — i nema toga što bismo mogli učiniti ili što smo već učinili da bismo to zaslužili. Apostol Pavao je to nazvao “otkupljenjem kroz Isusa Krista” (Rimljanima 3,24). Neka se važnost ovih riječi utisne duboko u vaša srca. Spasenje može biti stvarnost koju ljudi mogu dosegnuti, ali djelo je Kristovo, i mi tome ne možemo ničim doprinijeti. Sve je na Njemu.

Potpuna usluga!

Gotov posao!

Savršena činjenica!

Mi promatramo izbavljenje u svoj njegovoj punini: u Isusovom utjelovljenju, u Njegovom savršenom životu, u Njegovoj žrtvi na križu, u Njegovoj pobjedi pri uskrsnuću i uznesenju na pobjedničko prijestolje s desne strane Ocu. Dok je živio našim ljudskim životom, Isus je živio život čiste nevinosti i savršene pravednosti; a kad je izvršio ovaj zapanjujući podvig, iz onog starog izišla je na vidjelo potpuno nova ljudskost.

Spasenje, potpuno i besplatno *u Kristu!*

To je Evanđelje!

Radosna vijest!

Poruka sreće.

U onom trenutku kad pokušamo bilo što dodati “otkupljenju u Isusu Kristu” svojim držanjem Zakona, Radosna vijest ispari.

Što je onda sa Zakonom?

Drago mi je što ste to pitali. Svaki adventist koji tako razmišlja postavio bi isto pitanje.

Slovo ubija, a Duh oživljuje

Pogledajte 2. Korinćanima 3. poglavlje. Ako ste adventist, onda sigurno niste nikada previše ozbiljno obratili pozornost na ovaj tekst jer se on ne uklapa u način na koji gledamo Božji zakon. Posve je sigurno da ove retke niste nikada čuli navedene u propovijedi, osim možda kao odgovor s argumentiranim objašnjenjem ovih redaka. Mi vjerujemo da je Bog pozvao našu Crkvu da govori o Njegovom Zakonu. Jedno od naših osnovnih vjerovanja je nepromjenjivost Božjeg zakona. Ipak, ovi redci su Pavlovo remek-djelo o Zakonu, koje se baš ne uklapa u adventističko učenje o Zakonu. Pavao ovdje objašnjava svoje najbolje mišljenje o Zakonu, a ipak se ono u našim adventističkim propovijedima pojavljuje nikad ili rijetko kad. Mi jednostavno ne znamo što da činimo s tim redcima, jer o Zakonu želimo reći jedno, dok Pavao pokušava nešto sasvim drugo. Hrabro objavljujem da je nama jako bitno ono što je apostol učio neznabošce u trećem poglavlju 2. Korinćanima.

Počnimo sa šestim retkom. Pomoću svjetla Evandjelja koje je obasjavalo njegov um, Pavao jasno objavljuje što je bila njegova misija te što treba biti naša misija. On kaže da “naša sposobnost dolazi od Boga, koji nas je i osposobio da budemo službenici Novoga saveza; ne slova, nego Duha, jer slovo ubija, a duh oživljuje.” Božji sluge — to obuhvaća sve nas koji vjerujemo u Krista — trebaju biti “službenici Novoga saveza”. To je poruka koju Bog želi da mi objavljujemo. Drugim riječima, mi se prema Božjem zakonu trebamo odnositi s namjernom orijentacijom na Novi zavjet.

Zbog čega je ovo bitno?

Zbog toga što Pavao kaže da “slovo ubija”. Propovijedati Zakon samo kao moralni popis pravila može dovesti do shvaćanja kako držanjem Zakona možemo doći do Boga — do Njegove ljubavi, do Njegovog prihvaćanja — a to je duhovno opasno.

“Slovo ubija.”

Nasuprot bogato objavljenoj, nemogućoj za promišljanje i potpuno jasnoj Božjoj milosti, slovo Zakona ima moć da uništi.

“Slovo ubija.”

Zakon bez Evanđelja zbunjuje jer iskrivljuje našu sliku o Bogu. On nas ostavlja s teškim osjećajima i stavlja nam obvezu da *radimo nešto za Boga*, više nego da *s osjećajem zahvalnosti radimo za Boga ono što je i On sam radio za nas*.

“Slovo ubija.”

Dalje u sedmom retku Pavao iskazuje svoje mišljenje nazivajući Zakon “službom koja ubija”, i u devetom retku “službom koja vodi k osudi”. Jasno je da Pavao ovdje govori o duhovnoj, a ne o tjelesnoj smrti. Zakon nameće osjećaj osude preko savjesti. U Rimljanima 3,20 Pavao kaže:

“Zakon, uistinu, služi samo točnoj spoznaji grijeha.”

Zakon služi poput moralnog ogledala koje nam pokazuje naš grijeh, koji je u suprotnosti sa savršenim Zakonom nesebične ljubavi. Kad gledamo Zakon, pomislimo: “*Oh, ne, potopljen sam! Uopće nisam takav. Potpuno sam zabrljao te sam, ako je ovo mjerilo, izgubio svaki djelić moralne dobrote.*” I to je istina. Mi smo krivi, i Zakon to jasno pokazuje. *Ali nema života u tome što nam Zakon otkriva da smo krivi, jer krivnja nije dovoljan pokretač za promjenu života.* Ako ostanemo u duševnom stisku svoje

krivnje i ako se prema Bogu pokušamo odnositi samo po zahtjevima Zakona, sve ono što ćemo iskusiti bit će duhovna smrt.

“Slovo ubija.”

Ako se Zakon propovijeda na način koji dopušta da zamislimo kako ga možemo poštovati samo ako se svojski potrudimo, neizbježno će se dogoditi ovo:

1. Postat ćemo samopravedni farizeji koji optužuju ponašanje jedan drugoga i žive s osuđivačkim stavom prema onima koji nisu kao oni.

2. Ili ćemo pokušavati, i pokušavati, i pokušavati poštivati Zakon, pokretani strahom i osudom, sve dok konačno ne odustanemo u potpunom očaju.

“Slovo ubija.”

Nasuprot tome, Pavao kaže: “Duh oživljava.” Sveti Duh posebno radi u području propovijedanja Novog zakona, zato što je to mjesto gdje se pravi duhovni život rađa i njeguje. Ovo postaje još jasnije kad Pavao krene proširiti svoju misao. Primijetite retke 7-11:

“Pa ako je služba Zakona koji ubija, koja je u kamenje urezana slovima, bila dana s tolikim sjajem, tako da sinovi Izraelovi nisu mogli promatrati Mojsijevo lice zbog sjaja njegova lica koji je imao nestati, kako neće služba Duha biti u većem sjaju? Jer, ako je služba koja vodi k osudi sjajna, mnogo više služba koja vodi k pravednosti obiluje sjajem. Da, ovako gledano ono što je bilo sjajno, nije sjajno, zbog prevelikog ovog sjaja. Jer, ako se prolazno pojavilo sa sjajem, onda će trajno biti mnogo sjajnije.”

Pavao ovdje ide duboko, ali kad to napokon budemo razumjeli, ono što on govori postat će vrlo jednostavno i krajnje oslobađajuće. Pojasnimo to.

Prije svega, znamo da Pavao govori o moralnom, a ne o obrednom zakonu, jer određeno kaže da je Zakon kojim se ovdje bavi bio “u kamenje urezan”. Znači, trebamo se suočiti sa činjenicom da što god Pavao govori ima veze s Deset zapovijedi. Kakav savršeni uvid! Nadalje, Pavao opisuje Zakon koji je Mojsiju dan na Sinaju, te da je zbog toga Zakon imao neku vrstu “slave”. To je bilo pravo otkriće. To je iznijelo na vidjelo bitan aspekt istine. Da, Zakon se nalazi u području legitimiteta, ali Zakon je ograničen u onome što može otkriti i što može postići. Tako, dakle, Pavao kaže da je “slava” Zakona neizbježno “prolazna”. On mora osloboditi put nečem drugom.

Ovakav opis Deset zapovijedi nam se baš “ne uklapa”. Čudno nam je, čak i pomalo uznemirujuće, u Bibliji pronaći ovakve riječi o Božjem zakonu. Običaj koji mi provodimo kad dođemo do ovakvih redaka jest vješto plivanje između njih ili potpuno izbjegavanje teme. Međutim, Pavao je uporan i nedvosmislen — ne samo ovdje, već kroz sva svoja izlaganja — u nazivanju Zakona prijelazom na nešto više. U Rimljanima 7,4 Pavao kaže: “Stoga ste i vi, braćo moja, umrli Zakonu po Kristovu tijelu.” U šestom retku kaže: “A sad, umrijevši onomu koji nas je držao u ropstvu, postali smo slobodni od Zakona tako da služimo u novom duhu, a ne u starom slovu.” U Rimljanima 10,4 piše sljedeće: “Jer Krist je svrha i svršetak Zakona da se opravda svatko tko vjeruje.” U Galaćanima 3,24.25 piše: “Prema tome, Zakon nam je bio čuvar da nas vodi u Krista, da se vjerom opravdamo. I s dolaskom vjere nismo više podložni čuvaru.”

Ovdje postoji jedan vrlo važan osjećaj u kojemu se, za one koji vjeruju, na samom kraju Zakona nalazi Krist. Također, nalazimo određene važne tragove koji nas upu-

ćuju u to da Zakon služi kao pomoćnik koji će nas približiti Kristu, neki presudni smisao u kojemu vjernik umire u Zakonu kroz Kristovu smrt i u kojem biva izbačten od Zakona. Kao adventisti, trebamo razumjeti ovo što Pavao uči o Zakonu kako bismo mogli objavljivati Evanđelje u punini kad se izlije kasna kiša. Kršćanske crkve općenito nisu uspjele uvidjeti ono što je Pavao ovdje zapravo rekao o Zakonu, i kao rezultat toga krenule su drugim putem. Jednostavno su odlučile obezvrijediti čitav Zakon.

Povijesno gledano, adventisti su prošli dalek put ponovno otkrivši Božji zaboravljeni zakon. Kao ljudi, mi smo s pravom uzdigli Deset zapovijedi kao nepromjenjiv, vječan i neizmijenjen Zakon. Međutim, izbjegavajući antinomijizam, s druge strane, nismo uspjeli u potpunosti shvatiti ono što je Pavao želio reći o Zakonu. Kao rezultat toga, Ellen G. White nas je više puta ukorila zbog pogrešnog propovijedanja o Božjem zakonu. Ako se potrudimo baviti onim što Pavao kaže o Deset zapovijedi, tako što ćemo izbjegavati jarak antinomijazma s jedne strane i pad u jamu legalizma s druge strane, otkrit ćemo Evanđelje kakvo do sada nismo znali. Još od vremena Krista i apostola, antinomijizam i legalizam bili su jedine opcije koje su upravljale svijetom. Postoji vrlo duboko, prekrasno i moćno znanje u Pavlovom promišljanju o Zakonu koje još uvijek nije do kraja otkriveno i koje je rijetko bilo iznošeno.

Stoga, vratimo se u treće poglavlje 2. Korinćanima.

Nakon što nam je rekao da Zakon ima određenu slavu, Pavao nam dalje govori da će Zakon tu svoju slavu morati prepustiti još većoj slavi: “Jer, ako je služba koja vodi k osudi sjajna, mnogo više služba koja vodi k pravednosti obiluje sjajem. Da, ovako gledano ono što je bilo sjajno,

nije sjajno, zbog prevelikog ovog sjaja.” Pavao je jasan: na ovaj svijet donesena je slava u Osobi Isusa Krista koja je “mnogo veća slava” od one napisane na kamenim pločama, i s ovom slavom se slava Zakona ne može nikako usporediti. Kad su anđeli vidjeli novorođenog Mesiju, povikali su s neba: “Slava Bogu na visini i na zemlji mir ljudima koje ljubi.” (Luka 2,14) Približavajući se križu, Isus je rekao: “Došao je čas kada će se proslaviti Sin Čovječji.” (Ivan 12,23)

Ovdje je slava koja nadmašuje! Slavu sa Sinaja potisnula je slava s Golgote.

U Kristu je svijetu dano nešto što Zakon ne može dati, i Pavao nam kaže što to točno jest. Primijetite u devetom retku: “Jer, ako je služba koja vodi k osudi sjajna, mnogo više služba koja vodi k pravednosti obiluje sjajem.” Bog spašava grešnike službom “pravde” prije negoli službom “osude”. Sveti Duh radi unutar okvira Novog zavjeta te, usklađujući Kristova dostignuća, u naša srca stavlja osjećaj da smo u Božjim očima pravedni. Evo velike istine o opravdanju vjerom, koja odgovara onome što Pavao naziva “Novim zavjetom”. U Rimljanima 4,17 Pavao kaže da je to kao Bog “kome se povjerova kao onomu koji oživljuje mrtve i iz ničega stvara bića”. Bog me zove pravednim, iako zna da sam grešnik. On me zove nevinim, iako zna da sam kriv. Ovo nije zakonska umišljotina. On je genij za odnose. Bog se prema meni odnosi kao da nikada nisam pogriješio, ne da bi izostavio moj grijeh ili me ostavio da prebivam u grijehu, već da me oslobodi od njega u svakom pogledu moje osobnosti.

U 2. Korinćanima 5,19 Pavao izjavljuje istu istinu, samo drugim riječima: “Kao što je sigurno da Bog bijaše onaj koji je u Kristu pomirio svijet sa sobom i povjerio

nam službu pomirenja.” Ili, kako je prevedeno u novijem izdanju, Bog je spasio grešnike tako što “nije zbrajao ljudske grijehе protiv njih samih”. On se već u Kristu otkrio kao Onaj koji je pomiren s nama. U Njegovom srcu nalazi se potpuni i besplatni oprost. On voli svakog grešnika potpunom pomiriteљskom ljubavlju koja se ne može kupiti. Sve što moramo učiniti jest da svatko od nas vidi, povjeruje i bude pomiren s Njim. Ako ćemo to reći na malo drukčiji način, *objektivna* stvarnost spasenja je već učinjena u Kristovoj Osobi i poslanju. Ništa ne možemo učiniti kako bismo doprinijeli tom djelu. *Subjektivno* iskustvo onoga što je objektivna činjenica dogodi se kad je prigrlimo vjerom, kad kažemo: *Da!* Božjoj ljubavi: *Da!* Njegovom opraštanju: *Da!* Da Njegovom prihvaćanju koje je bilo otkriveno u životu, smrti i uskrsnuću Isusa Krista. Vjera *ne* stvara novu činjenicu, već jednostavno vjeruje u činjenicu kao što je Isus.

Da se vratimo na 2. Korinćanima 3 i Pavlovo veliko završno objašnjenje o dva vida Zakona. Redci 12-18:

“Budući da imamo takvu nadu, nastupamo s velikom otvorenošću, a ne kao Mojsije, koji je stavljao pokrivalo na lice svoje da sinovi Izraelovi ne svrate pažnju na svršetak prolaznog (sjaja). Ali njihovi su umovi otupjeli. Do dana današnjega, naime, isto pokrivalo ostaje pri čitanju Staroga zavjeta, kad im se ne otkriva da on u Kristu nestaje. Štoviše, sve do danas svaki put kad čitaju Mojsija, pokrivalo je razastrto na njihovu srcu. Ali, kad se (Izrael) obrati Gospodinu, dignut će se pokrivalo. A Gospodin je Duh. Gdje je Duh Gospodnji, ondje je sloboda. A mi svi, koji otkrivena lica odrazujemo kao ogledalo slavu Gospodnju, preobražavamo se u tu istu sliku, uvijek sve slavniju, jer dolazi od Gospodina, od Duha.”

Ovdje Pavao opisuje ljudsko stanje u kojem ljudi misle kako poznaju Bibliju, ali je *ne znaju*. Oni poznaju tekstove, ali *duhovno nisu prosvjetljeni*. Oni znaju riječ, ali *ne znaju Riječ*. Oni poznaju biblijska poglavlja, retke i činjenice, ali ne znaju taj duboki odnos na koji se u njima ukazuje. “Kad čitaju Mojsija, pokrivalo je razastrto na njihovu srcu.” Da, Pavao misli na ljude starog Izraela. Ali on se ne obraća samo njima. On se obraća svakom suvremenom čovjeku koji mnogo toga zna o “istini” te propovijeda Zakon, i zbog sve istine koju zna on se vidi ovako: “Bogat sam, nagomilao sam bogatstvo [teološko]; ništa mi ne treba”. A zapravo su takvi ljudi “nesretni, i bijedni, i siromašni, i slijepi, i goli”. (Otkrivenje 3,17)

Propovijedati istinu bez propovijedanja istine! Uistinu, sljepilo! Ali dragi prijatelji adventisti, postoji prosvjetljenje. Ono je u Kristu! Veo “u Kristu prestaje”, izjavljuje Pavao. “Dignut će se pokrivalo. Promatrajući kao u ogledalu, slavu Gospodnju.” Ne jedan letimičan pogled, kao da je Isus bio jedna doktrina u postavljanju propovijedi! Ne prolazan pogled, kao da je Isus samo jedna tema u mnoštvu njih — recimo, kao da je On šesta propovijed od njih dvadeset i četiri!

Ne!

Riječ koju Pavao upotrebljava je “promatrajući”. On nam kaže da trajno gledamo, da razmišljamo, da promatramo Krista sa zapanjenim pogledom. Da Isusu damo našu punu i nepodijeljenu umnu, osjećajnu i teološku pozornost. I dok tako radimo, Pavao nam kaže što nam se točno događa: preobražavamo se u ono isto obličje iz slave u slavu. On nam je ranije objasnio da se pred nama nalaze dvije slave — slava Sinaja i slava Golgote; slava službe osude i slava službe Duha pravednosti; slava Zakona, koja

donosi smrt, i slava Novog zavjeta, koja donosi život. A sada nam kaže da ćemo, dok promatramo Isusa, iskusiti bît konačne preobrazbe iz slave u slavu, *iz odnosa s Bogom kroz Zakon u spasonosni odnos s Bogom kroz Krista.*

Pavao je pred nas stavio dvije posebne mogućnosti:

1. Iskustvo Starog zavjeta, koje nikada nije bilo Božja namjera, vodi se osjećajem osude koji zatim služi kao pokretač za poslušnost. Starozavjetno iskustvo proizvodi vanjski izgled poslušnosti — pretvaranje, površnost, licemjerje i osuđivačku poslušnost. Starozavjetno iskustvo pokrenuto je osjećajem vanjske poslušnosti Zakonu kako bismo pridobili Božje prihvaćanje.

2. Novozavjetno iskustvo vođeno je dubokim osjećajem Božje ljubavi koja pokreće na poslušnost. Novozavjetno iskustvo stvara istinski unutrašnji uspon prema pokornosti Božjem zakonu — istinitoj, iskrenoj i oslobođenoj svake osude. Novozavjetno iskustvo očituje oslobađajuće iskustvo spoznaje da me Bog već prihvaća, prije nego što ja učinim bilo kakav napor prema pokoravanju Zakonu, što mi daje novu snagu da poslušam, snagu kakvu do tada nisam poznavao.

Pavao nije odbacio Zakon. On je jednostavno i prijeko potrebno pokazao ograničenja Zakona i stavio ga u zakonsko područje djelovanja. On nije odbacio Zakon, ali je odlučno odbacio Zakon kao način spasenja. Zakon služi jednoj svrsi, i Biblija nam jasno govori koja je to svrha: “Prema tome, Zakon nam je bio čuvar da nas vodi u Krista, da se vjerom opravdamo.” (Galaćanima 3,24) Pavao, farizej veći od farizejâ, iskusio je konačno teološko prosvjetljenje: Slava Zakona potisnuta je slavom živoga Krista! Pavao je načinio promjenu u svojem životu i poziva

svakoga od nas da učinimo tu istu promjenu — “iz slave u slavu”, iz slave Zakona do slave Evanđelja. Kad se takva promjena dogodi, adventizam će konačno postati moćna teološka revolucija kakvu je sâm Bog zamislio. Mi ćemo znati kad će se to događati, jer tada će “prevladati samo jedno zanimanje, jedna misao će prekriti sve druge — Krist naša pravednost.” (*Review and Herald*, 23. prosinca 1890.)

Pitanja za razgovor

Tekst koji smo čitali ukazuje nam na to da postoje dva načina prema kojima se ljudi ponašaju kad je u pitanju poslušnost Zakonu kako bi bili spašeni:

1. Prate “poslušnost” koja vodi k farizejstvu i osuđivačkom mišljenju... Ili...
2. Trude se, i trude, padaju i u očaju odustaju.

Prema kojoj se od ovih krajnosti vaš život kreće? Kad ste stvarno shvatili načela iz ovog štiva — da se naše spasenje nalazi samo *u Kristu, odvojeno* od Zakona, te da je našu radosnu poslušnost omogućilo ovo čudesno prihvaćanje? Ako se to dogodilo u prošlosti, podijelite svoje iskustvo promjene. Ako to shvaćate tek sada, proslavite Boga i pronađite način da to podijelite s drugima. To će vam promijeniti život!

Pavao kaže da je slava bila u Zakonu. Navedite dva načina koja vam pokazuju da se slava nalazi u Deset zapovijedi. Pavao dalje kaže kako je mnogo veća slava u Kristu i Njegovom savršenom, besplatnom daru spasenja. Navedite dva načina zbog kojih je za vas ovaj besplatan dar spasenja veći od slave Zakona.

Što mislite, što je “veo” koji zaklanja pravo značenje kršćanima da ne vide istinu o milosti i Zakonu?

Navedite tri načina na koja možete svjesno promatrati Krista u svojem svakodnevnom životu.

Obvežite se da ćete vježbati ova tri načina kako biste pred sobom održali Njegovo lice puno ljubavi.

4

Subota

Mirna ljubav

U prethodnom smo poglavlju naučili ključne upute u vezi s Božjim zakonom, koje nam je dao apostol Pavao. Prvo, vidjeli smo da je jedini ispravan način da propovijedamo o Zakonu u okvirima Novoga zavjeta. Svaka propovijed o Zakonu koja sadrži jednostavno dokazivanje kako Zakonu treba biti poslušan, bez jasnog objavljivanja Evandjelja milosti, usmjerava nas u pogrešnom smjeru. Drugo, primijetili smo da zakon djeluje kao učitelj koji nas vodi Kristu kako bismo mogli biti opravdani vjerom, a ne poslušnošću Zakonu. U samom djelokrugu Zakona otkriva se naš grijeh i potreba za Spasiteljem, ali Zakon nema silu spasenja. I konačno, naučili smo da Zakon posjeduje određenu vrstu slave. Pavao tu slavu opisuje kao otkrivajuću moć koja pridonosi podizanju svijesti o našem grijehu. Ali sada Pavao kaže da je slava Zakona potisnuta većom slavom Kristove pravednosti kojom upravlja Sveti Duh.

U razdobljima oblikovanja adventističke teologije i evanđeoskog pristupa, mi kao pojedinci ovo nismo shvaćali. Bili smo zauzeti teretom obrane kojom smo širem kršćanskom svijetu pokušavali dokazati da je Božji zakon

vječan i da ga zbog toga svi moraju poštovati — cijeli Zakon, uključujući i zapovijed o suboti. Mi one koji poštuju nedjelju nastojimo promatrati kao svoje “suparnike” s kojima trebamo ući u raspravu o poslušnosti Zakonu, te je kao posljedica toga naša teologija o Zakonu otišla u pogrešnom smjeru. Zbog našeg nespretnog rukovanja Zakonom Ellen G. White, promatrajući adventiste, zaključuje da smo u očima drugih kršćana stekli loš ugled. Svoje viđenje opisala je ovako: “... Adventisti govore o Zakonu, ali ne uče o vjerovanju u Krista.” (*Testimonies to Ministers*, str. 91,92)

Vratit ćemo se na ovu izjavu i njezin povijesni smještaj malo kasnije. Ali zasad ocijenimo težinu njezine procjene. Dojam koji Crkva ne želi ostaviti o sebi je upravo taj. Mi smo ipak pozvani da svijetu propovijedamo neprolaznu Radosnu vijest, što je poruka o spasenju milošću — samo kroz vjeru i samo kroz Krista, a ne djelima Zakona. A ipak, Božja sluškinja Ellen G. White nas opominje da smo učinili baš ono što nismo smjeli: ostavili smo dojam da na našem radaru nikada nije bilo Isusa.

I taj loš dojam nastavlja se do današnjeg dana.

Svaki adventistički evanđelist i propovjednik bori se s optužbom da smo legalisti. Naš uobičajeni odgovor na ovu optužbu je poricanje; a zbog našeg gledanja na sebe kao na Laodicejce, mi smatramo kako smo bogati doktrinom i da nam ništa nije potrebno. Ali Ellen G. White to nije poricala. Zapravo, ona je veći dio svoje proročke službe provela suočavajući nas s činjenicom da smo propovijedali Zakon u pogrešnom svjetlu i da smo pogriješili ne propovijedajući Evanđelje s jasnoćom. Otišla je u grob pokušavajući nas pozvati da promijenimo smjer Crkve sljedećim riječima:

“Jasno mi je, iznova i iznova, pokazivana opasnost koja se nalazi u ljudskim pogrešnim zamislama o opravda-

nju vjerom. Godinama mi je pokazivano da će se Sotona posebno truditi zbuniti ljude u vezi s ovim pitanjem. O Božjem zakonu naveliko se razglaba i on je Crkvi prikazan skoro bez znanja o Isusu Kristu i Njegovom odnosu prema Zakonu, baš kakva je bila i Kajinova žrtva.” (1888 *Materials*, str. 810)

“Propovijedanje o raspetom Kristu naši su ljudi čudno zanemarili. Mnogi koji tvrde da vjeruju u istinu, nemaju znanje ni iskustvo o izbavljenju vjerom u Krista. ... Službi se treba dati životna moć. Život se mora ubrizgati u misi-oniranje u svakom mjestu, da bi mogli ići naprijed i da se ne oglašavaju nesigurnim tonom trube, već nebeskom silom buđenja koja se može naći jedino u propovijedanju Isusa Krista — Njegove ljubavi, Njegovog praštanja i Njegove milosti.” (1888 *Materials*, str. 842,844,855)

Ovakve izjave, i još mnoge druge poput njih, potječu izravno s Generalne konferencije 1888. godine, na kojoj je Bog pokušao unijeti Evandjelje u adventističku teologiju kroz dvoje mladih ljudi; jedan je bio Eliot Joseph Waggoner, a drugi Alonzo T. Jones. U jednoj od svojih najopsežnijih izjava, Ellen G. White je ovako ocijenila ono što su ovi mladi ljudi propovijedali:

“Gospodin je u svojoj velikoj milosti kroz starješine Waggonera i Jonesa svojem narodu poslao najdragocjeniju poruku. Ova poruka koja uzdiže Spasitelja kao Žrtvu za grijeha cijelog svijeta, treba se pred svijetom iznositi mnogo češće. Ona predstavlja opravdanje vjerom u ono što je sigurno; ona poziva ljude da prime Kristovu pravednost koja se očituje poslušnošću prema svim Božjim zapovijedima. Mnogi su izgubili iz vida Isusa. Oni trebaju svoj pogled usmjeriti na Njegovu pobožnost, Njegove zasluge i Njegovu nepromijenjenu ljubav prema ljudskoj obitelji.

Sva moć dana je u ruke Kristu kako bi On mogao izliti bogate darove na ljude, prenoseći svoju pravednost na bespomoćne ljude. Ovo je poruka koju je Bog zapovijedio da širimo svijetu. To je poruka trećeg anđela koju trebamo objavljivati glasno, i tada će sve biti popraćeno izlivanjem Svetog Duha u velikoj mjeri.” (*Testimonies to Ministers*, str. 91,92)

U takvom je duhu nastavila govoriti: “Poruka Radosne vijesti o Njegovoj milosti dana je Crkvi u čistoći i jasnoći, kako svijet više ne bi mogao reći da adventisti govore o Zakonu, ali ne uče ili ne vjeruju u Krista.” (Isto) Ovo je predivna izjava onoga što su adventisti mogli postati i što još uvijek mogu postati! Zamislite samo kako bi Radosna vijest bila moćna kad bi prvo što bi ljudi rekli kad čuju adventiste zvučala ovako: “Oh, da, to je Crkva koja ne može prestati misliti o Božjoj ljubavi prema svima!”

To bi bilo predivno, zar ne?

Ljudi bi jurili u našu crkvu. Glasni poklič i kasna kiša dogodili bi se bez našeg višegodišnjeg neprekidnog nastojanja da se to dogodi, jer bismo mi propovijedali poruku koju Sveti Duh podupire svom svojom snagom. U današnjem štivu otkrit ćemo kako jedna od naših doktrina ima snagu da nam otvori oči i obznani istinu među nama, a utemeljena je na jedinoj istini na kojoj se može temeljiti istinsko buđenje — na velikoj istini o opravdanju vjerom, poznatoj kao Radosna vijest.

Doktrina na koju mislim odnosi se na biblijsku istinu o suboti.

Kao ljudi, mi smo subotu pokušali svesti na borbu *pravog dana protiv pogrešnog dana*. Pitajte prosječnu adventističku zajednicu: “Imamo li istinu o suboti?” Odgovor će biti u oduševljenom zboru: “Da! Amen!”

A onda upitajte: “Što je istina o sedmom danu?” Ljudi će iznositi odgovore kao što su:

“Sedmi dan je subota!”

“To je subota, a ne nedjelja.”

“Katolička crkva je promijenila subotu u nedjelju!”

Sve je to istina, i sve je to važno, ali to nije *istina* koja se nalazi u samoj suboti. Kad subotu ograničimo na napor kako bismo ljudima dokazali da trebaju poštovati četvrtu zapovijed, mi promašujemo njezino pravo značenje. U današnjem štivu istražiti ćemo što je zapravo subota, a ono što ćemo otkriti je doista nevjerojatno. Zato preispitajmo subotu i pogledajmo kakva se blaga kriju pred nama.

Odmor ugrađen u priču

Otpočnimo tako što ćemo se na svježi način osvrnuti na podrijetlo subote u Postanku. Ali ovog puta — osim što ćemo navoditi Postanak 2,1-3 kao izdvojeni dokaz da je subota dana još u Edenu i da je zbog toga moraju poštovati svi ljudi, a ne samo Židovi — pogledat ćemo širi događaj u kojem je subota uspostavljena. Gledajući cijeli događaj u kojem subota nastaje, otkrit ćemo predivnu istinu koju ona objavljuje. U Postanku 1 i 2 vidimo kako Bog stvara po namjernom umjetničkom obrascu: oblikuje *prostor* od građe, a zatim taj prostor ispunjava *životom*. Prva tri dana Stvoritelj *oblikuje* prostor tako što dijeli stvorenu građu. Sljedeća tri dana On taj prostor *ispunjava* živim stvorenjima.

Prvog dana Bog *oblikuje* nebo i Zemlju i odvaja svjetlo od tame, a onda četvrtog dana taj prostor *ispunjava* Suncem, Mjesecom i zvijezdama. Drugog dana Bog *oblikuje* prostor vode i neba, a zatim petog dana taj prostor *ispun-*

njava ribama i pticama. Trećeg dana Bog *oblikuje* prostor kao suhu zemlju, i onda šestog dana *ispunjava* zemlju životinjama i stvara čovjeka. Zatim dolazi vrhunac svega što radi: Bog *stvara* subotu i *ispunjava* je sobom. Sedmi dan je jedinstveni prostor, jer nije materijalan, već je prostor odnosa; i nije ispunjen materijalnim stvarima, već blagoslovom druženja, to jest zajedništva s Bogom.

“Tako bude dovršeno nebo i zemlja sa svom svojom vojskom. I sedmoga dana Bog dovrši svoje djelo koje učini. I počinu u sedmi dan od svega djela koje učini. I blagoslovi Bog sedmi dan i posveti, jer u taj dan počinu od svega djela svoga koje učini.” (Postanak 2,1-3)

Ono što je ovdje opisano nije odmor od tjelesnog umora, za koji je obično potreban san, već je to odmor u smislu zadovoljstva, za koji je potrebno uživanje. Bog nije umoran — On je sretan, zadovoljan i ispunjen. On je davao, davao i davao izlijevajući svoju silu kako bi stvarao. Sada je završio posao i zauzvrat od svojih stvorenja prima zadovoljstvo uzvraćene ljubavi, što je upravo bio Njegov plan za nas — da prvo budemo *blagoslovljeni* onim što ćemo primiti od Njega sa stajališta odmora, a zatim da se uključimo u davanje svoje sile natrag Njemu, a potom i jedni drugima. Tako je dakle Bog “posvetio” sedmi dan. Riječ doslovno znači *jedinstven* ili *drukčiji*. Bog nam daje subotu, jedinstvenu u prostoru i vremenu, za uživanje u druženju između Njega i nas, kao stalni podsjetnik da je prava narav našeg odnosa s Njim uzvraćena ljubav.

Ali to nije sve. Sada slijedi još ljepši dio.

Primijetite kako su ljudi bili stvoreni na kraju šestog dana, nakon što je Božji “posao” stvaranja bio “završen”. Zbog toga ljudi nisu sudjelovali u samom djelu stvaranja, niti su svjedočili Božjoj zauzetosti u tom djelu. Zamislite

samo tu sliku. Adam se budi u život i pred njim se pojavljuje Stvoriteljevo lice. Oni ostvaruju kontakt očima. Kakav trenutak! Bog kaže nešto poput: *Zdravo! Dobrodošao u postojanje! Ja sam tvoj Stvoritelj i sve sam ovo prekrasno stvorio za tebe.* U tom trenutku je nešto potrebno kako bi se taj odnos mogao nastaviti: vjera, vjerovanje, povjerenje da je ono što je Bog rekao istina. Pavao se na ovo osvrće u Hebrejima 11,1: “Vjera je jamstvo za ono čemu se nadamo, dokaz za one stvarnosti kojih ne vidimo.” Zatim u trećem retku dodaje: “Vjerom doznajemo da je svijet stvoren Božjom riječju, tako da je vidljivo proizvedeno od nevidljivoga.”

Adam nije vidio Boga kako stvara, ali on u sebi pronalazi pouzdanje, ovisnost i duševni mir u Onome koji mu se obraća. Vjera je ugrađena u njegovu narav. On osjeća da je voljen i Božja ljubav izvlači povjerenje iz njegovog srca. Bog zatim stvara Evu. Ali On se nije okrenuo Adamu i rekao: *Gledaj sad ovo! I puf*, Eva se stvorila pred Adamom. Ne. On je Adama uspavao i onda je stvorio Evu. Ona se, kao i Adam, budi kako bi živjela vjerom, a potom Adam otvara svoje oči po drugi put s vjerom u svojeg Stvoritelja i vjerujući objašnjenju da je ovo prelijepo stvaranje koje sada stoji pred njima također poteklo iz velike Stvoriteljeve sile. I tako su oni stajali, muškarac i žena, u predivnom vrtu koji su vjerom primili kao besplatan dar. Zapazite ovo: subota je bila prvi dan njihovih života. Oni su se prvo odmarali razmišljajući o stvarnosti njihove uske ovisnosti o Stvoritelju, i zatim su, ispunjeni snagom Njegovе ljubavi, otišli na posao njegovanja vrta prvog dana u tjednu.

Izvještaj o stvaranju koji Adama i Evu postavlja kao primatelje završenog posla pruža nam moćnu poruku: *mi*,

ljudska bića, stvorenja smo odmora, prije negoli što smo stvorenja rada. Mi smo stvoreni duševno, osjećajno i s odnosom prema drugima, kako bismo od Boga primili, prije nego što ćemo Bogu i ostalima moći vratiti to isto. Što se nas tiče, mi ljubimo, “jer je on nas ljubio prije” (1. Ivanova 4,19). To je narav odnosa između Stvoritelja i stvorenja.

Stalnost stvaranja i spasenja

Dakle, naše prvo otkriće o suboti jest da je ona spomen Božjeg stvaranja, spomen koji nas podsjeća na naš položaj u tom istom stvaranju, koji imamo kao vjerni primatelji Njegove ljubavi. Sad ćemo otkriti da je subota i spomen na otkupljenje. Kad je ugledamo, veza će biti očita. Postoji odličan logičan razlog zbog kojega je subota spomen i na stvaranje i na spasenje, a to je ovaj: oboje je dostignuto isključivo Božjom stvaralačkom silom. Spasenje je zapravo čin Božjeg ponovnog stvaranja. U Svetom pismu pronalazimo ono što možemo opisati kao stalnost, neprekidan redosljed stvaranja i spasenja. Pogledajte kako nam se to predivno otkriva.

Stari zavjet počinje riječima: “U početku stvori Bog nebo i zemlju.” (Postanak 1,1) Zatim slijedi izvještaj o stvaranju: “Neka bude svjetlost...” i tako dalje. U Novom zavjetu Evanđelje po Ivanu počinje riječima: “U početku bijaše Riječ, i Riječ bijaše kod Boga i Riječ bijaše Bog” (Ivan 1,1), a zatim počinje izvještaj o spasenju. U Postanku 1 prva objava stvaranja glasi: “Neka bude svjetlost.” (Postanak 1,3) U Ivanu 1 prva objava spasenja glasi: “U njoj bijaše život i život bijaše svjetlo ljudima. I Svjetlo svijetli u tami, i tama ga ne obuze.” (Ivan 1,4.5)

U Postanku 1 je prvi čovjek stvoren s namjerom da bude odsjaj Božjeg lica: “Načinimo čovjeka na svoju sliku.” (Postanak 1,26) U Ivanu 1 Isus postaje novi Čovjek koji otkupljuje Adamove grijehе i otkriva Božju slavnu sliku bez mane: “I Riječ tijelom postala i nastanila se među nama. I mi smo promatrali slavu njegovu, slavu koju ima kao Jedinorođenac od Oca — pun milosti i istine.” (Ivan 1,14)

U Postanku 2, kad je Bog završio sa stvaranjem, piše: “I sedmoga dana Bog dovrši svoje djelo koje učini. I počinu u sedmi dan od svega djela koje učini.” (Postanak 2,2) U Ivanu, kad je došao do samog kraja svoje službe spasenja, Isus upotrebljava jezik o sedmom danu iz drugog poglavlja Postanka, te kaže Ocu: “Ja sam tebe proslavio na zemlji, izvršivši djelo koje si mi dao da učinim.” (Ivan 17,4) Dok je visio na križu, uzviknuo je: “Svršeno je!” (Ivan 19,30) Sljedeći redak obavještava nas da je dan kad je Isus objavio svoj posao spasenja završenim bio “dan pripreme”, ili petak, i onda se sedmoga dana odmarao u grobu.

Vidimo, dakle, da Biblija govori o dva neraskidivo isprepletena događaja: o stvaranju i o ponovnom stvaranju, a subota je vrhunac u oba ta događaja. Ovo je zapravo za-prepašćujuće i moćno zbog toga što subota, kad se postavi u svoje prirodno stanište, sprečava legalizam. Time što ne označava samo završni posao stvaranja, već i završni posao spasenja, subota pobija cijeli postupak spašavanja djelima i žarište našeg povjerenja stavlja potpuno u Krista. Žalostno je to što smo preskočili ovu predivnu istinu o suboti i što smo se usredotočili samo na borbu između pravog i pogrešnog dana. Da smo držali subotu kao podsjetnik na Božju spasonosnu milost, stekli bismo imunitet protiv le-

galizma, i naše svjedočenje svijetu bilo bi mnogo pobjedonosnije.

Farizeji su u Isusovo vrijeme okrenuli Božju subotu u zakonsko pravilo kojim su lupali kao maljem, osuđivali i vezivali ljude. A mi smo ponovili njihove postupke na naš način i iz našeg kuta. Prije nekoliko godina čuo sam jednog propovjednika kako pita adventističkog mladića: “Što subota znači za tebe?” Mladić je na trenutak zastao, a onda odgovorio. Propovjednik mu je uzvratio: “Sjedi i šuti, ili ćeš završiti sa žigom zvijeri.” Možda će nekima od vas ovo biti smiješno, ali za mnoge adventiste ovakav odgovor predstavlja njihov dojam o suboti. Ellen G. White pokušala je potaknuti pogled na Zakon u svjetlu Radosne vijesti. Jednom prigodom rekla je: “Na Deset zapovijedi ne treba gledati s gledišta zabrane, već s gledišta milosti.” (*Selected Testimonies*, sv. 1, str. 235)

Drugom prigodom je napisala: “Deset zapovijedi ‘nemaj’ i ‘ne poželi’ su deset obećanja.” (*Bible Echo*, 17. lipnja 1901.) Ovo je doista tako u četvrtoj zapovijedi. Subota nije samo ono što ne smijemo raditi u tih dvadeset i četiri sata u svakom tjednu. Ovdje je riječ o tome što je Bog učinio za nas i što još kroz svoju milost može učiniti. Kad subotu razumijemo u biblijskom smislu, ona tada postaje podsjetnik naše ovisnosti o Isusu za spasenje, i time je ona suprotnost legalizmu.

Nenametljiv ritam milosti

Uopće nas ne bi trebalo iznenaditi što Isus opisuje spasenje kao odmor od brige da steknemo Božju naklonost: “Dođite k meni svi koji ste umorni i opterećeni, i ja ću vas okrijepiti. Uzmite jaram moj na se i učite od mene,

jer sam krotka i ponizna srca. Tako ćete naći pokoj svojim dušama, jer jaram je moj sladak, a moje breme lako.” (Matej 11,28-30) “Rad” na koji Isus ovdje misli kad nudi “odmor” nije tjelesni, već je riječ o tjeskobi koja nastaje zbog pogrešne slike o Božjoj naravi, slike koja nas navodi da vjerujemo kako moramo “zaraditi” Njegovo prihvaćanje. Znamo da Isus nudi odmor za “dušu”, što je u izvornom grčkom riječ *psyche*. On doslovno kaže: “Ja želim vaš um osloboditi briga.” Ovo je onaj duboki odmor koji nam je doista potreban; odmor u kojem znamo da nas Bog voli i da nas čuva po svojoj milosti, a ne zbog onoga što smo mi učinili kako bismo postali dostojni Njegove ljubavi.

Dok ulazimo u odmor koji nam On nudi, otkrivamo da Bog nije težak i zahtjevan poslodavac. Daleko od toga! Kad uđemo u Božje srce, služenje Njemu postaje nam vrlo jednostavno i lako. Zašto? Zato što je to način na koji ljubav radi. Ljubav potpuno mijenja gledište osobe o onome što je teško i surovo. Osobi koja je zaljubljena takvi pojmovi su nešto strano. Ellen G. White to kaže sljedećim riječima:

“Mi se ne smijemo pouzdati u naša dobra djela, već moramo doći pred Krista kao grešna bića, i u Njegovoj ljubavi pronaći ćemo odmor. Bog će prihvatiti svakoga tko mu dolazi s povjerenjem i tko se uzda u zasluge rassetog Spasitelja. Ljubav prodire u srce. Možda nećete osjetiti ushićenost osjećaja, ali ćete dobiti mirno i trajno povjerenje. Svaki teret će tada bit lak, jer je Kristov jaram lak. Tako će dužnost i žrtva postati zadovoljstvo.” (*Faith and Works*, str. 38)

Ovo je zbilja *cool*!

Možeš li zamisliti neko bolje iskustvo od ovoga?

Naravno da ne možeš!

Kad kaže “Hodite k meni svi koji ste umorni i opterećeni, i ja ću vas odmoriti”, Isus vašem životu nudi najveću moguću slobodu koju možete zamisliti. Biblija zapravo ističe sljedeću zamisao: “*Učite se o nenametljivom ritmu milosti*” (i to je doista sjajna poruka).

Nenametljiv...

Ja se odmaram.

Ritam...

A ipak se krećem.

Milosti...

Jer me Božja nezaslužena ljubav pokreće iznutra.

Ljubav bez prisile osnovno je načelo kojim je ispunjen Božji karakter i koje vlada u Njegovom kraljevstvu. Bog je kroz proroka Jeremiju objavio svoju ljubav i način spasenja: “Iz daljine mu se Jahve ukaza: Ljubavlju vječnom ljubim te, zato ti sačuvah milost.” (Jeremija 31,3)

Ovo je doista nevjerojatno. Primijetite logičan odnos između Božjih osjećaja prema nama i načina na koji nam pristupa. Zato što nas je volio, Bog je pronalazio načine da nas privuče k sebi — svojom ljubavlju, a ne nadmoćnom silom ili prisilom svoje velike mudrosti. Božji jedini cilj jest da nas privuče k sebi i da nas osnaži.

To je sve.

I to je mnogo.

Zapravo vrlo važno.

Nema većeg dostignuća čak niti za svemoćnog Boga, jer koliko god da izgleda zapanjuće, ti i ja imamo slobodu Bogu doslovno reći: *Ne*. Tako je On krenuo s osjetljivom zadaćom da nas spasi od grijeha, dok je istodobno našu slobodnu volju ostavio netaknutom.

Kakav Bog!

Ellen G. White je napisala: “Sredstvo kojim se Bog služi da bi odagnao grijeh iz srca jest ljubav.” (*Misli s Gore blaženstava*, str. 68) Milost je oblik Božje ljubavi koja se dovodi u vezu s grešnicima. U duhu je milosti da me istodobno oslobađa i očarava. Onog trenutka kad sam shvatio da ja ne mogu ništa učiniti kako bih zaslužio Božju naklonost, te da sam slobodan reći *NE* Njegovoj volji, ipak sam željno rekao *DA*. Ali ako vjerujem u laž da se svojim djelima mogu spasiti, onda sam ja poraženi moralni bogalj. Ja radim za Boga pod osjećajem krivnje, i ta krivnja oslabljuje moju volju, umjesto da je snaži. Ellen G. White je uputila ovakvo upozorenje i ohrabrenje:

“Ne smijemo stavljati sebe u središte i onda se prepuštati zabrinutosti i strahu hoćemo li biti spašeni. Sve to udaljuje dušu od Izvora naše snage. Prepustite Bogu brigu o svojoj duši i imajte povjerenja u Njega. Razgovarajte i mislite o Isusu. Neka se vaše ‘ja’ izgubi u Njemu. Odbacite svaku sumnju, odagnajte strah. Kažite s apostolom Pavlom: ‘Živim — ali ne više ja, nego Krist živi u meni: život koji sada provodim u tijelu, provodim u vjeri u Sina Božjega, koji mi je iskazao ljubav i samoga sebe za mene predao.’ (Galaćanima 2,20) Oslonite se na Boga!” (*Put Kristu*, str. 61,62)

Ovdje se nalazi zadovoljavajuća sigurnost da je moje spasenje Njegov posao, a ne moj. To je mir koji Isus nudi. Ali On nudi više od odmora, jer s odmorom dolazi snaga. Za svoje spasenje oslanjam se samo na Krista. Njegova me milost uzdiže, daje mi snagu i pokreće me na čistoću i moćnu obuzetost ljubavlju kao jedinog temelja poslušnosti. Zbog ritma Njegove milosti dobio sam pogon iznutra. Subota iznenada ima više smisla.

Teološkog smisla također.

Ali i osjećajnog smisla, kao i smisla odnosa.

Nalazim se licem u lice, srcem do srca s Bogom koji me je već volio, koji me je već prihvatio — ne zbog onoga što sam ja učinio kako bih zaslužio ljubav, već jednostavno zato što je On dobar. I baš tu, sada, u ovoj spoznaji se ja odmaram. To je bît subote.

Pitanja za razgovor

Nažalost, svi mi poznajemo govorkanija o adventistima (o nama) koji su se ponašali osuđivački i bez ljubavi. U nekoliko minuta razmijenite svjedočenja o adventistima koji su svojim djelima pokazali bezuvjetnu ljubav za Boga.

U štitu piše kako je Bog stvorio sedmi dan i ispunio ga sobom. Ali Bog je u svakom danu, zar ne? U kojem smislu se Božja prisutnost subotom očituje na drukčiji način? Kako to možete prepoznati?

Mislite li da se prvo odmarate, pa tek onda radite, ili se odmarate da biste se oporavili od posla? Što bi se dogodilo u vašem životu da se potpuno predate prvom načinu razumijevanja subote?

Koji je vaš odgovor na razumijevanje u kojem su izvještaji o spasenju i stvaranju povezani i u kojem je subota srce obaju izvještaja? Na koji vas način ovo mijenja?

Kako možete početi osjećati “nenametljiv ritam milosti”? Budite određeni.

5

Svetište

Milosrdna ljubav

Kad je Ellen G. White bila djevojka, sanjala je nevjerojatan san o hramu. Napisala je: “U snu sam vidjela hram u koji je hrlilo mnoštvo naroda. Samo oni koji potraže zaklon u hramu, spasit će se kad dođe završetak vremena.” U tom snu ona je osjetila potrebu da potraži zaklon u toj zgradi, ali plašili su je smijeh i ruganje gomile. Sa strahom koji ju je cijelu obuzeo, krenula je prema hramu. Kad je ušla, ugledala je kako je zgrada načinjena s neobičnim i dojmljivim graditeljskim odlikama: “Čim sam ušla, primijetila sam da je prostrani hram podupirao jedan silan stup.”

Zanimljivo!

Velika zgrada koja cijela počiva na jednom velikom stupu. Dok je razmišljala što to može značiti, primijetila je nešto u vezi sa stupom: “Za stup je bilo privezano izranjeno i krvavo Janje. Mi prisutni čini se da smo bili svjesni kako je ovo Janje bilo satrto i ranjeno radi nas.” (*Rani spisi*, str. 81)

Aha, sada vidimo bît ovog viđenja.

Bog mladoj Ellen G. White ovdje otkriva kako je cijeli hram istine koju je On otkrio adventističkom narodu os-

novan na “jednom stupu”, na Kristovom križu. Pogled prikovan za križ ključan je kako bismo pravilno razumjeli njegovu cjelokupnu teološku strukturu. Isusa trebamo držati na vidljivom mjestu kao središnju točku istine. Upućujući na sliku stupa, Ellen G. White je kasnije napisala kako je križ “središnji stup na kojem stoji mnogo veća i vječna težina slave namijenjena onima koji prihvate križ. Ispod Kristovog križa i oko njega, tog besmrtnog stupa, grijeh neće nikada oživjeti niti nadvladati”. (*SDA Bible Commentary*, sv. 7A, str. 457)

Jednom drugom prigodom još je jasnije ukazala na ove riječi: “Ima jedna središnja istina koju trebamo imati na umu kad proučavamo Pismo — Krist raspeti. Utjecaj i snaga svake druge istine ovisi o odnosu prema ovoj temi.” (*Vjera kojom živim*, str. 53) Ellen G. White je posebno i s velikim oduševljenjem ukazivala na istinu koja se nalazi u svjetlu koje sjaji s Golgote. Kristov križ, na kojem je Isus patio i umro zbog svoje savršene ljubavi prema ljudima, središnji je stup koji podupire cijelu građevinu doktrinalne istine. Onog trenutka kad tu istinu počnemo umanjivati na popis činjenica i zaključaka o kojima se raspravlja i koje dokazujemo, mi ranjavamo istinu o moći da spasi. Ali čim shvatimo da je svaka doktrina prozor u Božju ljubav, istina će zasjati u svoj svojoj ljepoti i izliti će se prava i djelotvorna sila.

U redu, nakon ovog uvoda spremni smo za istraživanje doktrine koju smo nazvali “Svetište”.

Put pred nama

Kad je kralj David gledao u Svetište, on je vidio put. U Psalmu 77,13 (prijevod Vrtarić) on kaže: “U svetišu je

tvoj put, Bože.” Ovo je *supercool* uputa koju treba pažljivo slijediti. Riječ koja se ovdje upotrebljava je *derek*. Ona znači *put* ili *putovanje*, a označava putovanje do određenog odredišta, dakle kreće od jedne točke prema drugoj. Očito je pritom sljedeće pitanje: Odakle i dokle? Ako pogledamo osnovni izgled Svetišta, sigurno je da nam je put očit. Pođimo u brz obilazak kako bismo dobili osnovni osjećaj putovanja, a potom ćemo gledati detaljnije.

(Napomena: U ovom trenutku bi osoba koja čita ili iznosi štivo u maloj skupini trebala pokazati sliku, maketu ili crtež Svetišta. Posjetite stranicu <www.gcyouthministries.org> kako biste za ovo pronašli PowerPoint prezentaciju.)

Prvo, ovdje se nalazi izraelski tabor. Narod je živio u šatorima koji su okruživali Svetište, a tri Izraelova plemena nalazila su se sa svake strane — na sjeveru i jugu, istoku i zapadu — dok je Svetište bilo u sredini tabora. Bog je rekao Mojsiju: “Neka mi sagrade Svetište da mogu boraviti među njima.” (Izlazak 25,8) Svatko je mogao vidjeti Svetište u daljini, iz samog svojeg dvorišta. Svetište je bilo doslovno među njima, i ono je bilo u središtu njihovog putovanja pustinjom. Ali među njima nije bila samo građevina. Svetište je bilo ispunjeno prisutnošću samoga Boga u obliku slave Šekine. Na ovo ćemo se vratiti, ali zasad trebamo jednostavno primijetiti kako Bog želi biti sa svojim narodom i omogućiti da svi ljudi iz tog naroda budu s Njim, iako zbog njihove sigurnosti On među njima trenutno može stanovati samo iza zavjese.

Dok se krećemo kroz tabor do Svetišta, primjećujemo da je ono ograđeno visokim zidom od bijelog platna. Bijela boja označava moralnu čistoću, pravednost i nevinost.

Poruka visokog bijelog zida je očita: mi se nalazimo s druge strane nevinosti, s druge strane pravednosti. Mi smo grešnici odvojeni od Boga zbog svoje različitosti od Njegovog karaktera, a i zbog našeg nedostatka ljubavi. Ali tada primjećujemo kako je Bog napravio vrata nade, ili točku pristupa, jer se s istočne strane nalazio otvor kroz taj visoki zid u obliku prelijepe zavjese istkane u plavoj, ljubičastoj i crvenoj boji. Dok ulazimo kroz zavjesu, dolazimo do velikog oltara. Svećenik upravo počinje obred. Vidimo čovjeka na koljenima s rukama položenim na glavu janjeta. Čovjek priznaje svoj grijeh slikovito ga prenoseći na nevinu žrtvu. Svećenik čovjeku stavlja u ruke nož. Jednim brzim pokretom čovjek presijeca janjetu grlo i krv počinje teći, dok svećenik nešto od te krvi prikuplja u pehar. Beživotna žrtva se zatim polaže na oltar gdje biva spaljena do pepela.

Nastavljamo dalje simboličkim ovim putovanjem i promatramo kako svećenik pere ruke i noge u umivaoniku koji se nalazi u drugom dijelu dvorišta. Svećenik zatim odlazi s peharom krvi u prvu prostoriju Svetišta. Stojeći u Svetištu, na desnoj strani vidimo zlatni stol s beskrvnim kruhovima. Okrenemo li se na lijevu stranu, vidjet ćemo sedmokraki svijećnjak na čijem svakom kraku gori jasan plamen. Nastavimo li naš put prema naprijed, možemo vidjeti zlatni oltar s tamjanom koji širi miris i ispunjava prostoriju. Zatim vidimo kako svećenik radi nešto što djeluje kao da je namjerno: umače svoj prst u pehar krvi i prska crvenu tekućinu po velu koji visi iznad oltara s tamjanom. On broji u sebi: *jedan, dva, tri...* Taj postupak mora ponoviti točno sedam puta.

Radoznali što se nalazi iza zavjese, povlačimo je na stranu i ulazimo u mjesto koje se naziva Svetinja nad sve-

tinjama. U toj prostoriji nalazi se nevjerojatan dio namještaja. Tu je bogato izrezbarena pravokutna kutija koja se naziva Kovčeg zavjeta. Unutar tog kovčega nalaze se dvije kamene ploče na kojima je Božjim prstom ispisano Deset zapovijedi. Poklopac kovčega je od čistog zlata i naziva se Sjedište milosti. Na krajevima tog poklopca nalaze se likovi anđela od čistog zlata koji se nazivaju kerubini. Okrenemo li se kako bismo pogledali unaokolo, primijetit ćemo da su zavjesa i strop također izvezeni zlatnim anđelima. I na kraju, ono što ostavlja najveći dojam nalazi se iznad kovčega i između ona dva kerubina — jarka svjetlost. To je slava, Šekina, Božja vidljiva prisutnost.

Očito je da se ovaj put do Svetišta sastoji od tri dijela: dvorišta, Svetišta i Svetinje nad svetinjama.

Sada možemo sažeti ono što smo dosad naučili:

Svetište pruža *put*, *način* i iskustvo *putovanja* za ljude kako bi se oni mogli vratiti u neposrednu, otvorenu zajednicu s Bogom. To je Božji plan kojim On želi obnoviti odnos između Njega i nas!

Isus je Put

Kad dođemo do Novog zavjeta, vidimo da svaki simbol iz Svetišta ukazuje na Isusa i oslikava različite dijelove Njegove misije spašavanja grešnika. Kad otvorimo Evanđelje po Ivanu, prvo vidimo da je Isus opisan jezikom Svetišta. Čitajte u Evanđelju po Ivanu 1,14: “I Riječ tijelom postala i nastanila se među nama. I mi smo promatrali slavu njegovu, slavu koju ima kao Jedinorođenac od Oca — pun milosti i istine.” Riječ za koju se ovdje kaže da se “nastanila” doslovno znači *Svetište*. Youngov doslovni prijevod glasi ovako: “Riječ postade tijelo, i posta Svetište

među nama.” Ako želimo da nam prijevod bude još slobodniji, pogledajmo još jednu inačicu ovog biblijskog rektka: “Riječ postade tijelo i krv, i dođe u susjedstvo.”

Ivan nam govori i zbog čega je Isus došao: kako bismo mogli vidjeti Gospodnju slavu. Ovo se očito odnosi na slavu, Šekinu, koja je prebivala u Svetinji nad svetinjama u starozavjetnom Svetištu. Prevoditelji *Cjelovite židovske Biblije* su ovo primijetili. Zapazite kako su oni preveli taj redak: “Riječ je postala Čovjek i počela je živjeti među nama, i vidjeli smo njegovu Šekinu, Šekinu Očevog jedinog Sina, koja je puna milosti i istine.” Ivanova namjera je u ovom retku jasna: Isus je ona stvarnost na koju su ukazivali simboli iz Svetišta.

Kao što smo već vidjeli, Bog je Mojsiju u Starom zavjetu rekao: “Neka mi sagrade Svetište da mogu boraviti među njima.” (Izlazak 25,8) Sada taj isti Bog pokazuje svijetu kako želi da među nama boravi Svetište načinjeno od krvi i mesa. Kroz Njega ljudska bića, vođena Svetim Duhom, odmah ulaze u prisutnost slave, Šekine.

Kako se budemo kretali kroz Evanđelje po Ivanu, sve će nam postati još jasnije. U Ivanu 2,19-21 čitamo: “Isus im odgovori: ‘Razvalite ovaj hram, i u tri dana opet ću ga podići.’ Odvратиše mu Židovi: ‘Četrdeset i šest godina građen je ovaj hram, a ti ćeš ga podići u tri dana?’ Ali je on govorio o hramu svoga tijela.” Ovdje vidimo kako se Isus otvoreno poistovjetio s hramom iz starih vremena. On je došao na ovaj svijet da ostvari sve ono što je bilo simbolički prikazano u Svetištu.

Sjećate li se što smo čitali u Psalmu 77,13? “Svet [Svetište] je tvoj put, o Bože.” A sada zapazimo što Isus kaže za sebe u Ivanu 14,6: “Ja sam put, istina i život — reče mu Isus. Nitko ne dolazi k Ocu osim po meni.”

Isus tvrdi kako je On put, ili staza koju je Svetište predstavljalo. Ovdje shvaćamo kako sudbina na koju staza Svetišta ukazuje i kojom nas Isus vodi nije samo mjesto, već je riječ o Osobi. Isus je rekao da je On put “do Oca”. Svetište ne prenosi suhoparne teološke činjenice. Ono nam predstavlja put kojim putujemo sve dublje i sve dalje prema Božjem srcu. A Isus je taj Put. Doslovno, svaki simbol u Svetištu ukazuje na Njega i na veliki pothvat spasenja koji će On obaviti kako bi nas vratio u prisan odnos s Bogom, u Svetinju nad svetinjama.

Promatrajte kako je sve povezano.

Svaki od sljedeća tri dijela Svetišta bilo je moguće vidjeti samo kroz zastor. Isus je za sebe rekao: “Ja sam vrata. Tko uđe kroza me, spasit će se.” (Ivan 10,9) I apostol Pavao kaže o Isusu: “Taj novi i životonosni put on nam je otvorio kroz zastor, to jest kroz svoje tijelo.” (Hebrejima 10,20)

- ❖ Glavni obred u Svetištu bilo je žrtvovanje janjeta na žrtveniku, što je ukazivalo na Isusovu žrtvu za naše grijehе. Ivan Krstitelj je uzviknuo: “Evo Jaganjca Božjeg koji uzima grijeh svijeta!” (Ivan 1,29)
- ❖ Umivaonik koji se koristio za obredno pranje ukazuje na to da je Isus “živa voda” (Ivan 4,11) i uči nas da nas “već po svom milosrđu — spasi kupelju ponovnog rođenja, obnove koju čini Duh Sveti” (Titu 3,5).
- ❖ Kruhovi na stolu u Svetištu ukazuju na Isusa koji je rekao: “Ja sam kruh života. Tko dolazi k meni, sigurno neće ogladnjati. Tko vjeruje u me, sigurno neće nikada ožednjati.” (Ivan 6,35)

- ❖ Svijećnjak sa sedam krakova je neprestano gorio kako bi davao svjetlo Svetinji. Isus je za sebe rekao: “Ja sam svjetlo svijeta. Tko mene slijedi, sigurno neće ići po tami, nego će imati svjetlo koje vodi u život.” (Ivan 8,12)
- ❖ Žrtvenik s tamjanom ukazuje na poseban dio kršćanskog iskustva: “I bijaše mu dano mnogo kâda da ga prinese u prilog molitava svih svetih.” (Otkrivenje 8,3) Miris je u Svetištu predstavljao naše molitve koje se dižu Bogu kroz Isusa.
- ❖ Deset zapovijedi, Božjih deset riječi požrtvovne ljubavi, nalazilo se u Kovčegu zavjeta, a predstavljaju Božju želju da svoja načela ljubavi upiše u naše misli i srca: “Stavit ću zakone svoje u srca njihova i upisat ću ih u pamet njihovu.” (Hebrejima 10,16)

Opisujući svoj put od Oca prema našem svijetu i natrag, Isus je rekao: “Izašao sam od Oca i došao na svijet. Sada ostavljam svijet i idem k Ocu.” (Ivan 16,27.28) Isus je došao iz Svetinje nad svetinjama u naš grešni svijet, naše privremeno boravište ovdje na Zemlji. Zatim je preuzeo naša slomljena srca i krenuo natrag na put prema Svetinji nad svetinjama pozivajući nas da Ga slijedimo tim istim putem koji je On označio.

O čemu je, dakle, riječ u Svetištu?

Riječ je o Isusu!

Sve govori o Isusovom ispunjenju mnogih različitih dijelova Njegove spasiteljske službe!

Sve govori kako nas Isus vodi korak po korak do potpunog obnavljanja odnosa između Oca i nas!

Povijest spasenja

A sada duboko udahnimo i pogledajmo Svetište s drugog motrišta. Dosad smo vidjeli kako Svetište simbolički predstavlja osobno putovanje vjernika u Kristu. Ali Svetište također predstavlja i cjelokupnu povijest spasenja. Predvorje s oltarom i žrtvom upućuje nas na 31. godinu poslije Krista kad je Isus bio razapet zbog nas. Nakon uskrsnuća Isus se uznio na Nebo gdje je zauzeo ulogu našeg Velikog svećenika u nebeskom Svetištu. Ovo razdoblje Isusove službe započelo je 31. godine i trajalo je do 1844. godine, kad je prešao u Svetinju nad svetinjama kako bi dovršio posljednje razdoblje svoje svećeničke službe.

Promatrajući jednu cijelu židovsku godinu, možemo zapaziti kako ona sadrži dvije osnovne obredne službe koje opisuju cijelu povijest spasenja: službu *iz dana u dan* i *godišnju* službu. U Levitskom zakoniku 1—4 nalazi se opis službe *iz dana u dan*, službe koja je kao niz obrednih djela bila vrlo jednostavna, ali značajna. Glavno u njoj bio je postupak u kojem je svećenik od ljudi uzimao žrtvu za grijeh i simbolički prenosio njihov grijeh tako što je škropio krv žrtve na zastor koji je odvajao Svetište od Svetinje nad svetinjama. Ovo nam ukazuje na savršenu žrtvu za grijeh koju je Krist prinio kad je umro na križu. Bio je to jedan sasvim prosvjetljujući dio u svakodnevnoj simboličnoj službi. Dok su okolni poganski narodi imali gnusne običaje prinošenja ljudskih žrtava, koje su poticali demoni ili zlodusi predstavljeni u obliku lažnih bogova (Ponovljeni zakon 32,16.17; Psalam 106,37), Svetište je poučavalo izraelski narod kako će Bog žrtvovati samog sebe i da će umrijeti u patnji za ljudski rod.

Bog je dao istinitu poruku da mi naše spasenje ne možemo zaraditi, ma kakvu žrtvu prinijeli. Boga ne možemo udobrovoljiti, jer nas On već voli. Mi Ga našim djelima ne moramo uvjeravati da nas spasi, jer je On to već odlučio učiniti, bez obzira na cijenu, pa čak i po cijenu vlastitog života. Dan za danom, tijekom godina, ovaj se obred ponavljao pojačavajući u umovima ljudi istinu da će Bog učiniti sve što je potrebno za naše spasenje. Ovaj obred služio je kao stalni podsjetnik na Božju izjavu: *Ja te volim toliko da ću patiti i umrijeti kako bih te spasio od smrti.*

U šesnaestom poglavlju Levitskog zakonika čitamo o *godišnjoj žrtvi*. Posljednjeg dana uobičajenog godišnjeg prinošenja žrtve, simbol službe dolazi do svojeg završetka. Ovaj događaj naziva se *Yom kippur*, Dan pomirbe. Tijekom ovog dana izvodio se poseban obred koji je ukazivao na posljednje rješenje problema grijeha — potpunu pomirbu i potpuno iskorjenjivanje zla. Pred cijelim Izraelom, koji se okupio oko Svetišta, svećeniku su bila dovedena dva jarca. Jedan je bio za Gospodina, a drugi za Azazela. Gospodnji jarac je bio zaklan, što je ponovno ukazivalo na Kristovu žrtvu na križu kao jedino sredstvo spasenja. I ovdje Bog ponovno kaže: *Ja — ne ti! Ja ću se žrtvovati za tvoje spasenje, ne ti.* Nešto krvi Gospodnjeg jarca bilo je doneseno te je njome sedam puta poprskano u Svetinji nad svetinjama pred prijestoljem Božje milosti, gdje se nalazio prekršeni Zakon, što ukazuje na to da je učinjena konačna i potpuna pomirba, jer je Izrael tijekom cijele godine priznao sve grijehе kroz dnevnu službu. I tako je na Dan pomirbe došlo do neopozive presude u korist naroda, u korist njegovog spasenja, u korist njegovog stajanja u savršenosti pred Bogom.

Zatim je veliki svećenik stavljao ruke na glavu žrtvenog jarca i priznavao grijeh cijelog naroda. Međutim, Azazelov jarac nije bio zaklan. On je odveden u divljinu, u pustinju, sâm. Kako žrtveni jarac nije bio Gospodnji, i kako njegova krv nije prolivena za spasenje, Azazel simbolizira drugu osobnost koja snosi odgovornost za postojanje zla i pali ljudski rod. Drevni je židovski narod shvaćao kako Azazel predstavlja Sotonu, začetnika zla i kušača, i do današnjeg se dana židovski teolozi drže ovog mišljenja.

Tako, dakle, vidimo da je Dan pomirbe ukazivao na dan konačnog Suda, tijekom kojega će slučaj svake osobe biti stavljen na Sotonina leđa i on će se smatrati odgovornim za zlo. Dio koji nekim ljudima noću ne da spavati je spoznaja kako će se morati suočiti sa Sudom. A ipak, vrlo je dragocjeno da baš tu pronalazimo jednu od najljepših slika o Bogu.

Sud

Ivan nam pruža uvid u Sud koji se odvija za nas. Pratimo njegovo odlično, evanđeoski usmjereno razmišljanje. U 1. Ivanovoj 3,20.21 on kaže: “Ma za što nas naša savjest osuđivala — jer je Bog veći nego naša savjest. On poznaje sve. Ljubljeni, ako nas savjest ne osuđuje, imamo sinovsko pouzdanje u Boga.” Prvo, Ivan želi da znamo kako je osuda nešto prirodno kad je riječ o grijehu. Da, naša srca nas s pravom osuđuju. Mi smo grešnici. Mi nosimo osjećaj krivnje zbog svega lošeg što smo učinili. Ali onda Ivan kaže: “Bog je veći nego naša savjest.” To je to, Božja ljubav je mnogo jača od osuđivačkog osjećaja koji imamo zbog naših grijeha. On zna sve o meni i tebi, i On nas i

dalje voli! Kad ovo vjerujemo, osuda u našem srcu se povlači i mi “imamo pouzdanje u Boga”.

Zatim Ivan u četvrtom poglavlju proširuje ovu misao. Zapazite svaku riječ:

“Tko priznaje da je Isus Sin Božji, Bog ostaje u njemu i on u Bogu. A mi smo upoznali ljubav koju Bog ima u nama i vjerovali u nju. Bog je ljubav: tko ostaje u ljubavi, ostaje u Bogu i Bog u njemu. U ovome je njegova ljubav u odnosu na nas dosegla vrhunac da smo već sad sigurni u pogledu Sudnjeg dana, jer kakav je on, takvi smo i mi u ovome svijetu. U ljubavi nema straha; naprotiv, savršena ljubav isključuje strah, jer strah pretpostavlja kaznu. A tko se boji, nije savršen u ljubavi. Što se nas tiče, mi ljubimo jer je on nas ljubio prije.” (1. Ivanova 4,15-19)

Kakva slika!

Smjelost u Sudnjem danu; ne strah!

Hrabrost!

Kako to?

Ono što nas Ivan ovdje uči važno je za zdravo razumijevanje Suda. On želi da mi shvatimo da, kad smo u okviru Božje ljubavi, kad “poznamo i vjerujemo u ljubav koju Bog ima za nas”, onda “imamo odvažnost na dan suda”. Božja ljubav tjera strah iz našeg srca i ispunjava sav emocionalni prostor u nama. Ja ne idem na Sud s pouzdanjem u svoju pravednost, već s pouzdanjem u Njegovu pravednost. Ovo je veličanstvena tajna Svetišta, nebeska istina o Danu pomirbe. Kad uđemo u to najskrivenije mjesto Suda, mi vidimo Božji zakon koji je pravedno mjerilo po kojem nam se sudi i gdje je prijestolje milosti prekriveno, i to prekriveno krvlju.

Ovdje je u simbolima prikazana velika istina o “Kristu kao našoj pravednosti”. Zakon koji ukazuje na naš grijeh

i koji nas proglašava krivima riješen je Božjom milošću. Isus je živio životom savršene pravednosti, i zbog toga Bog na mene gleda kao na pravednika koji je u Njemu. Isus je umro za mene. Njegova krv je prolivena zbog mene i otkrila je da je Božja ljubav zamijenila moj grijeh i krivnju. Pavao to ovako opisuje: “Ali gdje grijeh postade većim, tu se milost izli u preizobilju.” (Rimljanima 5,20) Ovo je tako dobra vijest da nam od nje zastaje dah!

Ali uz svu ovu svjetlost o Božjoj milosti, postoje i opasnost i upozorenje. Jakov nas obavještava da postoji jedan način na koji možemo osujetiti Božju milost na Sudu, a to je ako smo nemilosrdni jedan prema drugome: “Jer onoga koji ne bude iskazivao milosrđa zadesit će sud bez milosrđa, a milosrđe se smije sudu.” (Jakov 2,13) *Ako ja osuđujem druge zbog njihovih grijeha, onda otkrivam da nisam u potpunosti prigrlio Božje milosrđe prema meni i mojim grijesima.* Božja milost će biti na Sudu uz mene, ali je neću moći vidjeti ako je maknem iz vidokruga tako što ću biti nemilosrdan prema drugima. Ako sam grub prema ljudima, na taj način postavljam duhovni i osjećajni zid zbog kojeg je nemoguće primati Božju ljubav. Osuđivanjem drugih zbog njihovih grijeha, u umu se stvaraju iskrivljeni psihološki parametri i Božjoj milosti je tada nemoguće prodrijeti u naš um. Jasno je da svojim osuđivačkim stavom prema drugima činimo nešto najopasnije što čovjek može učiniti.

Istina o Sudu je poziv da primamo i dajemo milost. I to je jako dobra vijest, osim ako ja izaberem život osuđivanja drugih. Ali zbog čega bismo išli tim putem? Postoji predivan put iscjeljenja u Kristu koji nam je pred očima:

- ❖ kroz vrata Njegove ljubavi koja nas poziva;
- ❖ do žrtvenika gdje primamo potpuni oprost naših grijeha;
- ❖ vodeći nas do umivaonika gdje se peremo od osjećaja grižnje savjesti;
- ❖ do Svetišta gdje se možemo nahraniti kruhom života i gdje će naš život biti osvjetljen Božjom dobrotom koja dolazi od Isusa; da se podignu naše zahvalne molitve Bogu pomiješane s Kristovom pravednosti;
- ❖ na kraju, dođimo do Svetinje nad svetinjama, gdje Bog sudi nama u korist i zapisuje svoj Zakon u naša srca.

Pođimo! Pođimo na putovanje koje je pred nas stavila Božja milostiva ljubav.

Pitanja za razgovor

U današnjem štivu piše da je osuđivački duh najopasniji za nas. Što ako se tako ponašate — ali ne prema drugima, već prema samima sebi? Postoje li tu neke razlike? Zašto da, a zašto ne?

Razmijenite iskustva iz vlastitih života koja opisuju trenutak kad ste:

- a. došli u dvorište Božje ljubavi;
- b. ušli u Svetište molitve i razgovarali s Njim;
- c. ušli u Svetinju nad svetinjama, gdje ste mogli imati potpunu vezu s Bogom cijelog svemira.

Ako je moguće, postavite u prostoriji šest postaja s određenim predmetima koje simboliziraju: prvi zastor, žr-

tvenik i umivaonik; drugi zastor iza kojega se nalaze kruhovi i svijećnjak; treći zastor iza kojega je obitavao Kovčeg zavjeta. U tišini i molitvi koračajte od jednog do drugog mjesta. Uđite kroz vrata Njegove ljubavi, napravite malu stanku kod žrtvenika kako biste primili potpuni oprost grijeha. Zatim nastavite putovanje do umivaonika gdje ćete oprati svoju krivnju, potom dođite do Svetišta da se nahranite kruhom života i da možete početi živjeti prosvjetljenim životom božanske dobrote koja teče od Isusa. Uzdignite svoje molitve zahvale Bogu na žrtveniku, koje će se pomiješati s Kristovom pravednošću. I, konačno, uđite u Svetinju nad svetinjama, gdje će vam suditi Bog koji vam je naklonjen. Tu možete primiti Božji zakon koji možete ugraditi u svoje srce.

6

Smrt i pakao

Nesebična ljubav

Tijekom ovog molitvenog tjedna kružimo oko hrama istine zavirujući kroz nekoliko doktrinalnih prozora koji sačinjavaju adventistički sustav vjerovanja. Otkrili smo kako svaka biblijska istina ukazuje na veliku istinu o Božjoj ljubavi utjelovljenu u Isusu Kristu. Svaka biblijska doktrina služi kao povećalo kroz koje možemo jasnije vidjeti Božji karakter požrtvorne ljubavi. Ellen G. White sjajno je sažela cijelu Bibliju kao “Knjigu koja otkriva Božji karakter”. (*Signs of the Times*, 3. ožujka 1898.) U smislu ovakvog pogleda na Sveto pismo, ona je također sažela adventističku poruku kao “objavu Njegovog karaktera punog ljubavi”. (*Isusove usporedbe*, str. 286) Vrijednost bilo koje povjerene doktrine leži u njezinoj mogućnosti da ukaže na to kakav je Bog. Svaka tvrdnja o istini koja se protivi osnovnoj činjenici da je Bog ljubav (1. Ivanova 4,8) dokazuje kako je ta “istina” laž, upravo zbog suprotnosti koju iznosi.

Pogledajte kako je Ellen G. White opisala cijelu bit proučavanja Biblije: “Trebamo istraživati Bibliju; jer ona nam govori o Isusu. Dok čitate Bibliju, vidjet ćete Isusovu

ljepotu kojoj nema premca. Zaljubit ćete se u Čovjeka s Golgote i na svakom ćete koraku moći reći: ‘Njegov put je put mira i umilnosti.’” (*Life Sketches*, str. 293). Baš cool!

Ona kaže: Proučavajte Bibliju.

Ali zašto?

Jer Biblija otkriva Isusovu ljepotu kojoj nema premca!

A što će vam se dogoditi dok se susrećete s Isusom iz Biblije?

Vi ćete se “zaljubiti” u Njega!

Problem je što mi često proučavamo i propovijedamo iz Biblije, ali pritom Isusa nema nigdje u blizini, On nam je poput bilješke. Ako nam nešto treba biti jasno, onda je to sljedeće: Isus nije *dio* naše poruke, Isus je *cijela* naša poruka. Ako On nije poruka, onda mi ne propovijedamo istinu, bez obzira na to koliko sami sebe uvjeravali da to činimo. Uzmimo primjer našeg vjerovanja o stanju mrtvih. To je biblijska istina koja u velikoj mjeri otkriva nevjerovjatnu Božju ljubav u Kristu. Nažalost, ona je često ograničena samo na tvrdnje i dokaze da se ljudi kad umru nalaze u nesvjesnom stanju. Također, riječ je o tome kako je važno zadobiti pobjedu dokazima da ljudi ne idu odmah u raj ili pakao. Samo neka jedno bude potpuno jasno: taj dio ove doktrine jest bitan. Ali zbog čega je bitan? Kako bi dokazao da su mrtvi stvarno mrtvi? Ne! Bitno je to što on otvara prozor razumijevanju prave naravi Kristove patnje i smrti na Golgoti, što dalje otkriva veliku jasnoću istine o naravi Božje ljubavi.

Zaronimo sada u ovu temu i vidjet ćemo što će nam se otkriti.

Što je smrt prema Bibliji

Prvo što trebamo razumjeti kad je u pitanju smrt jest da Biblija uči da postoje dvije vrste smrti. U Otkrivenju nam je rečeno da postoji nešto što se zove “druga smrt” (Otkrivenje 2,11; 20,6.14; 21,8). Logički možemo zaključiti da ako postoji druga smrt, mora postojati i prva. U Mateju 10,28 Isus objašnjava osnovnu razliku između ove dvije smrti: “Ne bojte se onih koji ubijaju tijelo, a duše ne mogu ubiti! Bojte se radije onog koji može i dušu i tijelo uništiti u paklu.” Prva smrt je samo smrt tijela. To je uobičajena smrt kojom svi umiru i s kojom su upoznati svi ljudi. Kao adventisti, mi razumijemo da prva smrt stavlja ljude u nesvjesno stanje, u stanje poput sna. Kad osoba umre prvom smrću, ona ne ide odmah u raj ili pakao.

Ali ovo nije kraj priče. Kad osoba umre prvom smrću, to nije njezin kraj. Iza prve smrti postoji uskrsnuće — kako za one spašene, tako i za one izgubljene. Isus je to jasno naglasio: “Ne čudite se tomu! Dolazi, naime, čas kada će svi koji počivaju u grobovima čuti njegov glas, te izići iz njih: koji su činili dobro, na uskrsnuće — na život; koji su činili zlo, na uskrsnuće — na propast.” (Ivan 5,28.29) U redu, ljudi koji su umrli prvom smrću će uskrsnuti, ali postoji razlog zbog kojeg će uskrsnuti. Objašnjenje se nalazi u tome da Bog, kad čovjek umre prvom smrću, čuva bitne značajke te osobnosti, iako se tijelo nalazi u nesvjesnom i potpuno beživotnom stanju. Biblija kaže sljedeće: “I vrati se prah u zemlju kao što je iz nje i došao, a duh se vrati Bogu, koji ga je dao.” (Propovjednik 12,7)

Naravno, “prah” se odnosi na tijelo koje se nakon prve smrti vraća zemlji kao organska tvar. “Duh” koji se vraća Bogu potpuni je sastav osobe i uključuje njezine misli,

osjećaje, stremljenja — sve što označava tu osobu i njezin karakter. Kad osoba umre prvom smrću “duh” se vraća Bogu i Bog ga jednostavno drži u tom stanju čekajući trenutak uskrsnuća, trenutak kad će ponovno stvoriti tijelo i spojiti ga s duhom, a u tom trenutku će se život vratiti. Ellen G. White to opisuje na sljedeći način:

“Naša osobnost sačuvana je u uskrsnuću, iako ne i iste čestice tvari s kojima smo legli u grob. Čudesna Božja djela su za čovjeka tajna. Duh, ljudski karakter, vraća se Bogu i ondje se čuva. Po uskrsnuću će svako ljudsko biće imati vlastiti karakter. Bog će u svoje vrijeme pozvati mrtve dajući im ponovno životni dah i spajajući suhe kosti natrag u život.” (*Heaven*, str. 40)

To je nešto poput postupka kojim iz računala vadite tvrdi disk, koji sadrži zapis svih podataka što ih je vlasnik računala prikupio, te ga na neko vrijeme stavljate na policu. Zatim ga, kad za to dođe vrijeme, ponovno stavljate na novo računalo. Kad osoba umre prvom smrću, tijelo se razgrađuje u zemlji, a Bog čuva osobine pojedinca za trenutak uskrsnuća. Tada se svaka osoba suočava s jednim od dvaju ishoda: ili će joj se dati dar vječnog života, ili će iskusiti drugu smrt.

Što je onda s drugom smrću? Što je to? Kako se ona događa?

Vratimo se u Evanđelje po Mateju 10,28 gdje Isus jasno razlikuje prvu od druge smrti: “Ne bojte se onih koji ubijaju tijelo, a duše ne mogu ubiti! Bojte se radije onog koji može i dušu i tijelo uništiti u paklu.” Riječ koja je ovdje prevedena kao “duša” na grčkom je *psyche*. Ona se odnosi na cjelokupan um, na ono što smatramo karakterom neke osobe. Dok prva smrt ubija samo tijelo, ili biološku pojavnost osobe, druga smrt uključuje potpuno bri-

sanje tijela i duše iz postojanja. Ona je konačno uništenje bezbožnih. “I bit će kao da ih nigda bilo nije.” (Obadija 16)

Glavni dio razumijevanja druge smrti je spoznaja onoga što tu drugu smrt uzrokuje. Isus nam je dao jasnu naznaku u Ivanu 5,29. Zli se vraćaju u život iz prve smrti i Krist to naziva “uskrsnućem osuđenih”. Osuda je nešto psihičko. Ona se događa u duševnom i osjećajnom postupku kad se osoba suoči sa stvarnošću svoje krivnje u narušenosti odnosa. Kad zli uskrsnu, oni neće biti samo tjelesno uništeni po drugi put. Oni će se u potpunosti suočiti sa svojim životnim zapisom koji je u suprotnosti s Božjom nesebičnom i požrtvovnom ljubavlju prema njima. U Otkrivenju 20 nalazimo živi opis tog događaja:

“Zatim opazih veliko bijelo prijestolje i onoga koji je sjedio na njemu. Ispred njegova lica iščeznu zemlja i nebo. Ni trag im nije ostao. I opazih mrtvace, male i velike, gdje stoje pred prijestoljem. I otvoriše se knjige. I druga knjiga, knjiga života, bî otvorena. Tada su mrtvaci suđeni prema onom što je napisano u knjigama, po svojim djelima. More predade mrtvace koji su se nalazili u njemu; Smrt i Podzemlje predadoše mrtvace koje su držali. I bili su suđeni, svaki po svojim djelima. Tada su Smrt i Podzemni svijet bili bačeni u ognjeno jezero — ognjeno jezero, to je druga smrt. I tko se god ne nađe upisan u knjizi života, bî bačen u ognjeno jezero.” (Otkrivenje 20,11-15)

Ovo je vrlo težak i tužan navod jer opisuje konačno uništenje zlih, uništenje svakog opakog čovjeka kojega je Bog ljubio. Svakome od njih bio je ponuđen vječni život u Kristu, svatko od njih je neprestano odbacivao Božju ljubav do konačne propasti. Ovdje želimo primijetiti na koji će način zli iskusiti drugu smrt. Na vidjelo izlaze četiri osnovne značajke.

Prva značajka

Drugu smrt u potpunosti pokreće objava svemogućeg Boga koji sjedi na “bijelom prijestolju” i čije “lice” u potpunosti izražava vatreni pogled. Pavao o ovom događaju kaže: “Svojom okorjelošću i neskrušenošću srca sâm na se gomilaš gnjev za dan gnjeva i očitovanja Božje pravde u suđenju.” (Rimljanima 2,5) Gnjev se nalazi u svjetlu objave. Objava dolazi od Boga i preuzima oblik samosvjesnosti svakoga tko Ga promatra.

Druga značajka

Dok zli budu stajali pred Bogom, za njih neće biti mjesta (“mjesta im se ne nađe”). Bez sumnje, u cjelokupnoj književnosti nema tužnijih riječi. Druga smrt je usamljenost, otuđenost, najdublji osjećaj nepripadanja. Zli koji stoje pred Božjim prijestoljem i gledaju, vrlo jasno shvaćaju da su izvan sklada s Božjim kraljevstvom i da za njih nema mjesta. Oni koji su se nepovratno priklonili sebičnosti ne uklapaju se u kraljevstvo nesebične ljubavi. Takvi ne mogu živjeti među onima koji žive jedni za druge, ne mogu razumjeti takvo društvo. Sposobnost dijeljenja i davanja je izvan njihove mogućnosti shvaćanja. Grijev je izrešetao njihova srca i samim time smanjio njihovu mogućnost za ljubav. Pobuna ih je potpuno ogolila od nježnih pobuda duše. Sebičnost je iskorijenila njihov osjećaj za ljudskost.

Druga smrt suprotstavlja zle s njihovom sumornom stvarnošću konačne ništavnosti, jer ne postoji smisao života kad si odvojen od samog Začetnika. Potpuna samoća je sve što oni mogu osjećati, jer ne postoji zadovoljavajuća

veza s Onim s kojim trebamo biti u najužoj vezi. Osjećaj potpune bezvrijednosti prožima njihovu dušu, jer osjećaj vrijednosti ne postoji kad smo udaljeni od Boga koji nam je dao vrijednost u odnosu na Njegov lik. *Živjeti samo za sebe na kraju dovodi do mržnje prema samom sebi.* Sebičnost je po svojoj naravi otuđena od drugih, ona od duše krade mogućnost davanja i prihvaćanja ljubavi. U svemiru u kojem vlada zakon nesebične ljubavi — “mjesta im se ne nađe”. Oni tonu s osjećajem gađenja u oštar osjećaj napuštenosti.

Treća značajka

Dok zli stoje pred Bogom, “knjige se otvoriše” i “sud primiše mrtvaci kao što je napisano u knjigama, po djelima svojim”. Drugim riječima, oni se suočavaju sa stvarnošću svojih grijeha i s krivnjom koja dolazi i pritišće njihovu savjest. Na ovo je Isus mislio kad je rekao da oni uskrsavaju na “osudu”. Svako sebično djelo iz njihovog života vrlo jasno prolazi njihovim umom. Druga smrt dovodi dušu licem u lice s krivnjom, ružnom stvarnošću grijeha, nepomiješanom s osjećajem božanske milosti. Jednom učinjeni grijeh jedina je postojana stvarnost uma. Zabilježena je u savjest te mora biti riješena ili oprostom, ili patnjom. Oprost je moguć samo ako prigrlimo Božju milosrdnu ljubav. Patnja je jedina mogućnost ako nismo primili oprost koji jedino Bog može dati, jer je On trpio patnju zbog naših grijeha.

Težina grijeha užasna je osuda koja guši našu dušu, rješavajući nas pritom svih znakova života. Svi ljudi su grešnici. I zbog toga svi su pod osudom. Ta osuda će konačno utisnuti nepodnošljivu sramotu na one koji su odbili

primiti iscjeliteljsku stvarnost Božje ljubavi koja prašta. Svjesni osjećaj Božje ljubavi i Njegovo prihvaćanje jedina je sila koja može poništiti grijeh i spriječiti uništenje duše. Da biste bolje shvatili ono što Biblija spominje kao “knjige se otvoriše ... i mrtvi primiše sud”, pokušajte zamisliti kako bi bilo da ste stvoreni savršeno svjesni svakog grijeha koji ste ikada učinili, svake pogrešne misli i svakog krivog osjećaja. Savršena svijest o svemu lošem što ste učinili. Sve to zuri u vašu dušu i tome nikako ne možete pobjeći. Dodajte tome užasnu sliku potpune odsutnosti milosti. Nema više praštanja. Nema više prihvaćanja. Nema više Boga koji vam slobodno i željno oprašta svaki grijeh.

Kakav bi to trenutak bio za vas? Znam kakav bi bio za mene. Ne postoje riječi koje bi mogle opisati razarajuću moć kušnje. Jedini razlog zbog kojega se mi nikada nismo susreli s potpunom krivnjom je plan spasenja kojega je zamislio Stvoritelj pun ljubavi, koji je postavio zastor milosti nad ljudskom savješću kako bi nas sačuvao od potpunog utjecaja grijeha.

Četvrta značajka

Kad se zli suoče sa svojim životnim zapisom, iskusit će potpunu težinu svoje krivnje i bit će uništeni vatrom. Kroz cijelu Bibliju Boga se povezuje s vatrom.

- ❖ Mojsije se susreo s Bogom koji se nalazio u gorućem grmu (Izlazak 3,2).
- ❖ Božji zakon se naziva “zakon ognjeni” (Ponovljeni zakon 33,2 — DK).
- ❖ Božja slava opisana je kao “vatra” (Izlazak 24,17).

- ❖ Božje prijestolje okruženo je vatrom i iz njega teče “rijeka ognjena” (Daniel 7,9.10).
- ❖ Za Božju ljubav je rečeno da je ona žar (Pjesma 8,6).
- ❖ Pavao jednostavno izjavljuje: “Jer je Bog naš oganj koji proždire.” (Hebrejima 12,29)

Bog je opisan kao vatra iz jednostavnog razloga: jer je čista stvarnost Njegove nesebične ljubavi potpuna suprotnost svemu što se suprotstavlja ljubavi. Sebično biće ne može ući u Božju prisutnost, a da ne doživi potpuno duševno i osjećajno raspadanje pod težinom vlastite sramote. Ellen G. White dotaknula je samu srž ove stvarnosti:

“Riječ Gospodnja Izraelu je glasila: ‘Kada na te ruku pružim, da lužinom tvoju trosku očistim, da iz tebe uklonim olovo!’ (Izaija 4,4; 1,25) Za grijeh, ma gdje se našao, ‘Bog je oganj koji proždire’. (Hebrejima 12,29) U svima koji se podčine Njegovoj sili Božji će Duh spaliti grijeh. Ali ako se ljudi čvrsto drže grijeha, oni će se poistovjetiti s njim. Tada Božja slava koja uništava grijeh mora uništiti i njih.” (*Isusov život*, str. 71)

Ljudi su u početku bili stvoreni u savršeno nevinom stanju svojeg bića, sposobni za život u Božjoj neposrednoj blizini, s potpunim mirom i zadovoljstvom (Postanak 1—2). Kad je grijeh ušao u našu psihičku narav, sve što smo mogli iskusiti u Božjoj prisutnosti bila je mučna sramota (Postanak 3,7-10). Bog je objasnio Mojsiju: “A ti — doda — moga lica ne možeš vidjeti, jer ne može čovjek mene vidjeti i na životu ostati.” (Izlazak 33,20) Ovdje nije rečeno: *Ako me vidiš, ja ću te ubiti*, već je rečeno: *Ako me vidiš, umrijet ćeš zbog razlike između moje svetosti i tvoje grešnosti*. Grijeh ne može preživjeti u Božjoj prisutnosti.

Međutim, kad skočimo na kraj povijesti, Biblija o izbavljenima kaže: “I gledat će njegovo lice. A njegovo će ime biti na njihovim čelima.” (Otkrivenje 22,4) Po sili Božje milosti obnova nevinih odigrala se “na njihovim čelima”, u njihovim umovima. U ovom smislu izbavljeni će živjeti u Božjoj prisutnosti i neće osjećati sram.

Ali to nije slučaj sa zlima. Biblija nas izvješćuje kako će sva živa bića, i pravedni i nepravedni, biti osuđeni na vatrenu stvarnost Božje prisutnosti, ali jedni i drugi neće osjetiti vatru na isti način. Dok će oni koji su uskrsnuli u nevinosti konačno ući u Božju prisutnost, gdje će se osjećati kao kod kuće; zlima će Božja prisutnost biti “vatra koja proždire”. Opisujući posljednje uništenje zlih, Ellen G. White kaže:

“To nije čin Božje samovolje. Oni koji su odbacivali Njegovu milost, žanju ono što su posijali. Bog je izvor života, i kad čovjek odabere službu grijehu, odvaja se od Boga i tako se sâm lišava života. On je udaljen ‘od Božjeg života’. Krist kaže: ‘Svi koji mene mrze ljube smrt.’ (Efežanima 4,18; Izreke 8,36) Bog im za neko vrijeme daje život da bi mogli razviti svoj karakter i otkriti svoja načela. Kad se ovo dovrši, primit će plodove vlastita izbora. Životom pobune Sotona i svi koji se sjedinjuju s njim postavljaju sebe u takav nesklad s Bogom da je već i Njegova prisutnost za njih vatra koja sažiže. Slava Onoga koji je ljubav uništiti će ih.” (*Isusov život*, str. 634,635)

Ono što smo upravo otkrili prava je istina o naravi pakla. Pakao je zapravo druga smrt. Bog neće podvrgnuti zle vječnom mučenju u plamenu nekog podzemlja, ili negdje u nekom udaljednom dijelu svemira. Oni će uskrsnuti kako bi se u konačnom obračunu suočili sa zapisom o svojem životu, i tada će nestati “kao da ih nigda bilo nije”

(Obadija 16). Ovdje se nalazi jedna od najnevjerojatnijih pojedinosti: nijedna osoba ne mora iskusiti drugu smrt, jer je Isus iskusio tu smrt za sve i izborio pobjedu. On je iskusio drugu smrt za svaku osobu, i nije mogao biti zadržan u njoj jer je bio bezgrešan.

O, kakva ljubav!

Sada kad razumijemo narav druge smrti, koja se razlikuje od prve, spremni smo razumjeti što je Isus sve izdržao zbog nas dok je prolazio kroz muku u Getsemaniju i dok je umirao na križu. I prva i druga smrt rezultat su grijeha, ali prva je smrt samo privremena i događa se zbog tjelesnih razloga kao što su bolest, tragedije ili starost. Ali druga smrt nije smrt samo na tjelesnoj razini, već i na psihičkoj zbog smrtonosne sile nečije krivnje. Prva smrt u određenom smislu i nije smrt. Isus je naziva snom. Primjer je mlada djevojka koju je Isus uskrisio. Kad se približio njezinoj kući, nakon što je bio zamoljen da dođe kako bi je izliječio, Isus je onima koji su je oplakivali rekao: “Nemojte plakati, jer nije umrla, već spava!” (Luka 8,52) Zapazite da Isus nije rekao da ona samo spava. “Jer nije umrla”, rekao je On. Ne shvaćajući Njegovu izjavu, “oni ga ismijavahu, jer su znali da je umrla” (Luka 8,53). Ali Isus nije pogriješio u svojoj dijagnozi. On je znao da je djevojka umrla, ali u smislu prve smrti. Znao je i da ona nije mrtva u smislu vječnosti, to jest drugom smrću. Kako bi dokazao svoju tvrdnju, On je pošao probuditi djevojku iz njezine prve smrti, iz njezinog sna.

Kad Biblija kaže: “plaća za grijeh je smrt” (Rimljanima 6,23), to se ne odnosi na prvu smrt. Kad Biblija kaže: “Krist, suglasno Pismima, umro je za naše grijeha” (1.

Korinćanima 15,3), te da je bio na križu kako bi “za svakoga umro” (Hebrejima 2,9), to se ne odnosi na prvu smrt. Konačna kazna za grijeh je druga smrt. Tako proizlazi da nas Isus može spasiti samo od onoga što je i sâm podnio i izdržao za nas. Ako je Isus samo iskusio prvu smrt, onda nas može spasiti samo od prve smrti i mi se ipak moramo suočiti s drugom smrću. Međutim, veličanstveno dobra vijest je da se Isus u potpunosti suočio s punom, užasavajućom stvarnošću druge smrti. Obratite pozornost na trenutak kad Isus ulazi u Getsemanski vrt sa svojim učenicima. Dogodilo se nešto zapanjujuće.

Zapravo, to je potpuno preblago rečeno.

Treba se dogoditi nešto što je mnogo više od zapanjujućeg. Cijela će se povijest usmjeriti na jednu sudbonosnu točku prema kojoj svaki dan i svi događaji neumoljivo jure. Upravo tada, u tom kratkom razdoblju, vrhunac Božje ljubavi otkrit će se u Isusovoj patnji i smrti. Cijeli svijet, zapravo i cijeli svemir, više nikada neće biti isti.

Gledajte.

Isus posrće pod težinom nekog nevidljivog tereta. Učenici mogu vidjeti da nešto nije u redu. Isus im objašnjava što Mu se događa: “Žalosna je duša moja do smrti.” (Matej 26,38) Ovdje nam On daje do znanja kakva je narav Njegove patnje. Primijetite da On koristi istu riječ koju je koristio kad je malo prije toga objašnjavao drugu smrt. “I ne bojte se onih koji ubijaju tijelo a duše ne mogu ubiti; nego se bojte onoga koji može i dušu i tijelo pogubiti u paklu.” Ponovno je ovdje riječ prevedena kao “duša” zapravo u grčkom jeziku *psyche*, i upravo tu riječ Isus sada koristi kako bi opisao svoju borbu. U Getsemaniju je Isus rekao da umire na psihičkoj razini svojeg bića. On umire iznutra, pod smrtonosnom silom naših grijeha i krivnje.

Još nije bio podvrgnut nikakvom tjelesnom zlostavljanju. Ali ipak, On umire! Krv još uvijek nije bila proliivena, ali On ipak krvari! Luka nam kaže: “Kad se nađe u smrtnoj borbi, još je žarče molio, a znoj mu postade kao guste kaplje krvi što padahu na zemlju.” (Luka 22,44) On krvari kroz pore zbog žestokog unutrašnjeg stresa što ga čini sramota naših grijeha.

Izaija 53 objašnjava nam kakvu je muku Isus trpio za nas. Zapazite šesti redak: “Poput ovaca svi smo lutali, i svaki svojim putem je hodio. A Jahve je svalio na nj bezakonje nas sviju.” Zatim deseti redak kaže: “Al se Jahvi svidje da ga pritisne bolima.” I na kraju pogledajmo dva-naesti redak: “Zato će mu mnoštvo dati u baštinu, i s mogućnicima plijen će dijeliti, jer sâm se ponudi na smrt i među zlikovce bio ubrojen, da grijehe mnogih ponese na sebi i da se zauzme za zločince.”

Ovo nije ništa manje nego zapanjujuće, jer to znači da je *Isus* ušao u mračno područje *naših* grijeha i sramote. Sve je to uzeo na svoju savjest kao da je upravo On bio krivac, a ne mi. Iz Getsemanija je Isus odveden na križ. Da, čavli su proboli Njegove ruke i noge. Da, Njegovo tijelo bilo je mučeno. A ipak nije izustio niti riječ o tjelesnoj boli, jer je Njegova duhovna bol bila toliko jaka da je skoro potisnula tjelesnu bol. Pažljivo pročitajte ovu izjavu Ellen G. White:

“Mnogi su umirali mučeničkom smrću; mnogi su umirali razapeti. U čemu je onda različitost smrti Božjeg Sina? Istina je da je On umro na križu jednim od najokrutnijih načina umiranja; ali, unatoč Njegovoj smrti, i drugi su jednako propatili u jednakim tjelesnim mukama. Zbog čega je onda Kristova patnja strašnija od patnje drugih koji su položili svoje živote za Njega? Da je Kristova patnja bila

samo tjelesna, Njegova smrt ne bi bila bolnija od patnje nekog mučenika.

Ali tjelesna patnja bila je mali dio muke najdražeg Božjeg Sina. Grijesi cijelog svijeta bili su nad Njim, kao što je bio prisutan i Očev bijes zbog prekršenog Zakona. To je slomilo Njegovu božansku dušu. To što je Njegov Otac sakrio svoje lice — osjećaj da Ga je Otac napustio — dovelo je Isusa do očaja. Odvajanje koje grijeh čini između Boga i čovjeka u potpunosti je osjetio nevin Čovjek, Čovjek patnje na Golgoti. Njega su tlačile sile mraka. Nije imao nijedan tračak svjetlosti koja bi Mu osvjetlila budućnost.” (*Testimonies for the Church*, sv. 2, str. 214)

Vau!

Tjelesna patnja bila je samo mali dio muke kroz koju je prolazio Božji Sin? Nije imao niti mali tračak svjetlosti koja bi Mu osvjetlila budućnost? Što to znači? Što je Isus zapravo podnio za tebe i mene? Ellen G. White nas zapanjuje daljnjom izjavom: “Spasitelj nije mogao vidjeti preko groba. Nada Mu nije pokazivala da će izići iz groba kao pobjednik, niti govorila o tome da je Otac prihvatio Njegovu žrtvu. Bojao se da je grijeh tako odvratan Bogu da će njihovo razdvajanje biti vječno.” (*Isusov život*, str. 625) Nevjerojatno! Neko određeno vrijeme, dok se naša krivnja obavijala oko Njegovog srca, Isus se nalazio u nedokučivoj emocionalnoj tami i nije mogao vidjeti dalje od groba. Ali ovdje postoji nešto nevjerojatno: On nije bio u zamci. Njegova leđa nisu bila prikovana uza zid bez izlaza. Prije nego što se susreo s križem, On je izrekao dvije izjave koje su ukazivale na to da On nije bio u zamci.

“Zato me ljubi Otac što ja dajem život svoj, da ga opet uzmem. Nitko mi ga ne može oduzeti, nego ga ja sâm od sebe dajem. Imam vlast dati ga, imam vlast opet ga uzeti;

takva je zapovijed koju sam primio od Oca svoga.” (Ivan 10,17.18)

U Getsemaniju On je Petru rekao sljedeće:

“Ili misliš da ne mogu zamoliti Oca svog da mi u ovaj čas pošalje više od dvanaest legija anđela?” (Matej 26,53)

Nemojte propustiti što sve ovo znači. Isus se suočio s vječnom smrću, a ipak zbog ljubavi prema nama nije se povukao. On je doslovno bio voljan umrijeti za vječnost i više se nikad ne sjediniti s Ocem kako bi nas spasio. Nije ni čudo da Pavao ono što se odigralo na Golgoti naziva “ljubav Kristova koja nadilazi spoznaju” (Efežanima 3,19). Kad je Isus umro na križu, On je lijepo i jasno pokazao da Bog više voli druge nego sebe. Ovo je nevjerojatna istina koju adventisti shvaćaju kad je u pitanju tema o smrti i paklu. Ovo je istina koju lažne doktrine o besmrtnosti i vječnoj patnji uklanjaju iz vidokruga. Netko će reći: “Isus nije mogao iskusiti drugu smrt jer je druga smrt vječno uništenje i iz nje nema uskrsnuća.” Ah, ali evo veličanstveno dobre vijesti: Isus nije samo jednostavno iskusio drugu smrt. On ju je osvojio kad ju je iskusio.

Petar je rekao: “Bog je uskrisio, oslobodivši ga od lanaca smrti, poradi toga što nije bilo moguće da ga smrt zadrži u svojoj vlasti.” (Djela 2,24) Primijetite što je ovdje rečeno. Smrti “nije bilo moguće” da zadrži Isusa? Zašto? Zbog jednog jednostavnog, ali dubokog razloga: “Žalac je smrti grijeh, a snaga je grijeha u Zakonu.” (1. Korinćanima 15,56) *Ali Isus nije nikada sagriješio.* Pod strašnom kušnjom da spasi samoga sebe, On nas je nastavio voljeti kakvu god strašnu cijenu morao zbog toga podnijeti. Ta nesebična ljubav, održana neokaljanim poštenjem kroz Getsemani i Golgotu, predstavlja savršeni sklad s Božjim zakonom. Isus je pobijedio drugu smrt samo ljubavlju. Zbog

toga je drugoj smrti bilo nemoguće zadržati Ga. Njegovo uskrsnuće dokaz je Njegove pobjede nad našim grijehom, našom krivnjom i našom smrću.

Suze mi dolaze na oči i obožavanje mi ulazi u srce zbog značaja Spasiteljeve žrtve koja mi sada postaje jasnija.

Kako je moguće da me voli tako duboko, tako strasno i tako nesebično?

Je li Bog stvarno takav?

Je li stvarno moguće da Svemogući Bog bude toliko nevjerojatno divan?

Golgota nam daje jasan odgovor: *Da!*

Pitanja za razgovor

Kakva je vaša reakcija na ovo štivo? Je li ista ili se razlikuje od vašeg prijašnjeg razumijevanja smrti i Suda? Objasnite.

Pisac govori o krivcima koji se susreću sa zlima koja su počinili. Što mislite, što je time želio reći? Jesu li to neki važni grijesi? Zašto da, zašto ne?

Jeste li iskreno priznali Bogu svoje grijehе? Ako niste, možete to učiniti sada. Ako jeste, jeste li iskreno iz srca prihvatili da je Isus potpuno pokrio te grijehе i da vam je potpuno oprošteno, kao da nikad niste sagriješili? Što bi vam moglo pomoći kako biste ovo prihvatili u potpunosti?

Navedite neke određene načine kako ostalima možete prenijeti ovu veličanstvenu istinu o potpunom oprost.

7

Kraj vremena

Ljubav bez prisile

Kao adventisti, mi smo ljudi koji prihvaćaju biblijsko proročanstvo o kraju vremena ili kao što teolozi kažu — eshatologiju. Prvo, mi vjerujemo da je pokret kojem pripadamo potpuno prorečen u Bibliji. Drugo, mi vjerujemo da živimo u posljednjem razdoblju ljudske povijesti. Ovo su velike tvrdnje koje mogu prosvijetliti ili pomračiti ljudski um, ovisno o tome kako njima rukujemo. Ellen G. White je zabrinuto upozorila o mogućoj opasnosti koju namjerno trebamo izbjegavati u našem iznošenju istine o događajima posljednjeg vremena:

“Kratkoća vremena često nas poziva na pobudu u kojoj bismo trebali tražiti Kristovu pravednost i Njegovo prijateljstvo. Ovo ne bi trebao biti naš najveći pokretač, jer ko takav dolazi iz sebičnosti. Je li potrebno da pred našim očima imamo strahove Božjeg dana kako bismo bili prisiljeni djelovati iz straha? To nikako ne bi smjelo biti. Isus je privlačan. On je pun ljubavi, milosti i suosjećanja. On želi biti naš Prijatelj.” (*Signs of the Times*, 17. ožujka 1887.)

Kako pronicav i potreban poziv na oprez za one ljude koji objavljuju proročanstva o posljednjem vremenu!

Propovjednici ne bi trebali prikazivati biblijska pro-ročanstva na način koji izaziva strah. Božja namjera u ot-krivanju događaja posljednjeg vremena nije uplašiti ljude, već ih pripremiti; Njegova namjera nije da zbog toga po-stanemo uznemireni, već da budemo smireni; ne da nam nameće tjeskobu, već da nam pruži nadu i mir. Ako se pokušam pomiriti s Bogom samo zato što preostaje malo vremena, tada ja zapravo ne volim Boga. Tada se ja kre-ćem putem samoodržanja. I dok može izgledati kako slu-žim Bogu, ja zapravo služim samom sebi.

Postoji samo jedan ispravan razlog služenja Gospo-dinu. Ellen G. White je to izrekla na ovaj način: “Isus privlači.” U propovijedanju proročanstava o kraju vreme-na treba nas pokretati Njegova ljubav. Kad vidimo Isusa, privlačna ljupkost Njegovog karaktera pokreće nas iznu-tra! Čujte što kralj David kaže o tome:

“Za jedno molim Jahvu, samo to ja tražim: da živim u Domu Jahvinu sve dane života svoga, da uživam milinu Jahvinu i Dom njegov gledam. U sjenici svojoj on me zaklanja u dan kobni; skriva me u skrovištu Šatora svoga, na hridinu on me uzdiže.” (Psalam 27,4.5)

Primijetite kako Davidova pozornost nije usmjerena na vrijeme nevolje, već na predivan Božji karakter. Iako je usmjeren na vrijeme nevolje, on ima osjećaj samopouz-danja, a ne straha. Ovo je zdrav način gledanja na vrijeme nevolja i događaje s kraja vremena. Svatko od nas treba se zapitati slažemo li se s Davidovom izjavom o Bogu.

Jesmo li očarani ljepotom Božjeg karaktera? Ako ni-smo, trebamo uložiti krajnji napor da zadržimo pogled na istinitoj i predivnoj Božjoj ljubavi kako bismo bili “obo-reni s nogu” ravno u naručje ljubavi našeg divnog Stvo-ritelja. *Izvan ovog iskustvenog konteksta posljednji doga-*

đaji mogu u našim slabašnim srcima samo pobuditi bojazan i strah.

Gotovo je nemoguće ispravno protumačiti događaje posljednjih dana, ako tim događajima dopustimo da zasjene Isusa. Činimo li tako, eshatološka slika se iskrivljuje u unakaženu mješavinu umovanja i lažnih dojava koje ljude upozoravaju na predviđanja o budućnosti, a ne na sigurnost koju možemo uživati u Kristu. Opsjednutost krajem vremena razvit će nezdravu želju da razotkrijemo “loše momke”, preuveličavajući prijetnju o opasnosti, vodeći ljude u neizvjesnost oko toga hoće li uspjeti prebroditi vrijeme nevolje ili neće. Eshatologija je važan dio naše poruke ali, kao i svaka naša doktrina, ona ima svoju Bogom danu službu samo ako joj dopustimo da posluži kao prozor kroz koji možemo vidjeti Božju ljubav.

Pogledajmo događaje posljednjeg vremena kroz ova-ke naočale kako bismo vidjeli što će nam se otkriti.

Događaji posljednjih dana

Naše istraživanje eshatologije započet ćemo jednostavnim pitanjem:

Koju to dinamičnu bît možemo očekivati ugledati dok se pred nama otkrivaju završni događaji ljudske povijesti?

Isus nam daje odgovor u Ivanu 16,1-4:

“Ovo vam rekoh da se ne biste pokolebali. Izopćavat će vas iz sinagoga. Još više! Doći će čas kada će svaki koji vas ubije misliti da Bogu služi. A to će činiti jer nisu upoznali ni Oca ni mene. Rekoh vam ovo, da se, kada dođe vrijeme, sjetite da sam vam ovo rekao.”

Nemojte propustiti ono što nam Isus ovdje govori, jer to ima veliku važnost. On zapravo kaže: “Ovo će se dogo-

diti na kraju vremena: bit će onih koji će misliti da rade za Boga i ubijati će u Njegovo ime. Njihova teologija navodi na nasilje. Oni će se uključiti u sveopću hajku progona, sve vrijeme misleći kako time služe Bogu.” Ali kad bi poznavali Boga onakvog kakav On uistinu jest, oni nikada ne bi upotrebljavali nasilje i silu u Njegovo ime. Shvaćate li bit? Najvažnije na što se vi i ja trebamo pozivati jest slika Božjeg karaktera koju imamo u našem srcu. To znači i točnu objavu Božjeg karaktera u poruci koju trebamo širiti svijetom!

Zašto?

Zato što smo mi ljudi, prema Isusu, podložni krivo tumačiti Božji karakter. I to činimo na način koji će opravdati vršenje prisile u Njegovo ime. Zapravo, ovo je teološka perspektiva koja je prevladavala kroz povijest i koja je opravdavala nasilja u mračnim vremenima tamne povijesti našeg svijeta. U drevnim poganskim oblicima štovanja ljudi su vjerovali kako Bog od njih zahtijeva patnju kojom će umiriti Njegov gnjev. To je ponekad značilo činiti određena djela koja su zahtijevali vjerski vođe. Ponekad je to značilo ići u rat u Božje ime. A ponekad je to čak značilo ponudu ljudske žrtve. To nazivamo teologijom ublažavanja.

Temeljna zamisao je vrlo jednostavna i užasno mračna — Božji osnovni stav prema čovječanstvu stav je osuđujućeg bijesa i osude. On nam prijeti razornom osudom, osim *ako* i *dok* ne ponudimo neki oblik žrtve kako bismo umirili Njegov gnjev. Potraga za smirenjem može poprimiti oblik posebnih djela pokajanja: osjećajno gmizanje, tjelesno samoozljeđivanje, davanje novca Crkvi ili činjenje dobrih djela propisanih vjerskim sustavom. Može biti riječ o obliku “žrtvenog jarca” u križarskom ratu, u kojem

je osoba ili skupina ljudi postala žrtva koju smo ponudili Bogu. Međutim, biblijski Bog — jedan i jedini Bog — izričito je rekao izraelskom narodu da On nije takav Bog:

“Zato što ste me ostavili i otuđili ovo mjesto prinoseći kâd tuđim bogovima kojih ne poznavahu oci njihovi ni kraljevi judejski; i zato što su mjesto ovo natopili krvlju nevinih; i zato što pogradiše uzvišice Baalove da mu spaljuju sinove kao žrtve, a to im ja nikada ne naredih niti zapovjedih, niti mi je takvo što na um palo...” (Jeremija 19,4.5)

Uočite posljednju rečenicu: “Niti mi je takvo što na um palo.” Teologija ublažavanja potpuno je strana Božjoj naravi, ali ona je duboko ukorijenjena u ljudsku dušu jer je prirodni proizvod naše krivnje. Naš osjećaj sramote razlog je zbog kojega sve loše što nam se događa tumačimo kao Božju proizvoljnu kaznu, a to nas tada tjera da tražimo Božju milost tako što ćemo se žrtvovati u mnogo različitih oblika. Razmislite o ovom vrlo pažljivo, jer ćemo se, kako će se razvijati događaji posljednjih dana, suočiti s velikim objavljivanjem Boga. Isusa su zapravo razapeli vjerski vođe zbog stava o spašavanju djelima — jer su imali sliku Boga kao Onoga koji zahtijeva žrtve. Vjerski vođe shvatili su da zbog Isusa gube nadzor nad ljudima. Kroz svoju okrenutost ublažavanju (spašavanju svojim djelima) donijeli su pragmatičnu odluku koja je bila njihov prirodni stav iz kojeg je potjecala iskrivljena slika o Bogu: “Vi ne mislite da je za vas bolje da jedan čovjek umre mjesto naroda nego da sav narod propadne.” (Ivan 11,50)

Oni su zamislili kako će ubijanjem Isusa spriječiti nesreću za koju su vidjeli da im prijete. Prema Isusu, sličan progon će se odigrati u ljudskoj povijesti zbog iste takve iskrivljene slike o Bogu; ljudi će zbog toga misliti da koris-

teći prisilu svojeg vjersko-političkog sustava rade za Boga. Isus je jasno izjavio što se događa kad ljudi pokušavaju drugima silom nametati Božje ime: “I ovo će činiti, jer ne poznaju Oca ni mene.” Drugim riječima, poznavati Boga onakvog kakav On jest znači ne činiti prisile u Njegovo ime.

Nevjerojatno!

Sada razumijemo bît problema koji će se pojaviti na kraju ljudske povijesti. Kad se svijet konačno podijeli na progonitelje i progonjene, svaka će osoba djelovati na temelju vlastite slike o Bogu.

Pođimo sada malo dublje u ovo.

Drukčija vrsta moći

U Mateju 24 Isus nabraja popis onoga što mi zovemo *znacima posljednjeg vremena*. U četrnaestom retku On nabraja posljednji i najznačajniji znak: “Ova Radosna vijest o Kraljevstvu propovijedat će se po svemu svijetu, svim narodima za svjedočanstvo, i tada će doći svršetak.”

Kad je Isus ovo rekao, koristio je poseban jezik dobro poznat ljudima Njegovog vremena. U riječi koja je prevedena kao “Radosna vijest”, a to je u grčkom tekstu *euaggelion*, koristio je uobičajeni izraz za vojnu pobjedu. Kad bi neko drevno kraljevstvo izborilo pobjedu vojnom silom, *euaggelion* je bila riječ koja se koristila za širenje “dobre vijesti” o pobjedi. Isus je namjerno koristio riječ za opis vojne pobjede, ali njezino je značenje okrenuo u smislu dolaska nove vrste kraljevstva s novom vrstom moći. Njegovog kraljevstvo je potpuno drukčije od ostalih. Ono se potpuno razlikuje od strukture moći našeg svijeta.

Isus je došao na naš svijet i osnovao svoju Crkvu prema načelima nesebične ljubavi. U duhu jezika Njegovog

vremena On je odnose u svojem kraljevstvu opisao kao “agape”. Opisujući načela po kojima Njegovo kraljevstvo djeluje, Isus je rekao: “Da, Bog je tako ljubio svijet [*agapao*] da je dao svoga jedinorođenog Sina da ne pogine nijedan koji u nj vjeruje, već da ima život vječni.” (Ivan 3,16)

Potpuno davanje opisuje Božji način postojanja.

Bog je na križu dao sebe do granice patnje i boli kako bi očitovao svoju ljubav prema nama, i ta ljubav je sila — jedina prava sila — koju je On upotrijebio za spasenje. Križ otkriva da se Bog zanima samo za način na koji će ljudska bića privući k sebi uz pomoć privlačne sile Njegove ljubavi. On se ne zanima za javno štovanje koje se odaje pod prisilom. Isus se prema ljudima odnosio s nenaometljivom ljubavlju i ta je načela prenio Crkvi. Pročitajte Matej 20,25-28:

“Tada ih Isus dozva k sebi pa im reče: ‘Znate da vladari naroda okrutno postupaju s njima, i da se velikaši služe svojom vlašću protiv njih. Neka ne bude tako među vama! Naprotiv, tko želi biti velik među vama, neka bude vaš poslužnik! A tko želi biti prvi među vama, neka bude vaš sluga po primjeru Sina Čovječjega, koji nije došao da mu služe, nego da on služi i da dadne svoj život kao otkup mjesto svih!’”

Ovako je Isus želio da Njegova Crkva izgleda, ovako je želio da ona živi. Kroz svoju Crkvu On želi pokazati svijetu svoj karakter. Isus odlučno stoji uz slobodu i On je protiv uporabe sile. Njegov život, smrt i naučavanje pokrenuli su sustav odnosa koji ima dinamiku prepuštanja prevlasti, a ne nametanja nadmoći. Njegovo kraljevstvo stoji potpuno suprotno od nametanja teološke, emocionalne ili građanske prisile ljudima po pitanju odnosa poje-

dinca s Bogom. Nakon Isusovog uznesenja, Crkva koju je On utemeljio djelovala je na temelju nečega što bismo mogli nazvati *dinamikom slobodne ljubavi*. Njegovi učenici naglašavali su prednost Njegovog kraljevstva na dva načina: (a) propovijedali su Evanđelje, ili Radosnu vijest o Bogu i ljubavi koja je bez prisile, kao jedinu pravu osnovu za odnos čovjeka s Bogom; i (b) življenje u Njegovoj ljubavi u Crkvi kao zajednici saveza, što znači da muškarci i žene na temelju dobre volje odgovaraju na Božju ljubav.

Crkva nije trebala biti neki određeni civilni sustav u kojemu se nameću vjerovanja po zakonu, već zavjetni sustav koji pokazuje privlačan Božji karakter kao pozivnicu na koju svatko može odgovoriti s *da* ili *ne*. Jednom kad shvatimo da je ljubav bez prisile temeljno načelo Radosne vijesti, spremni smo prepoznati svaki politički i vjerski sustav koji pokušava koristiti silu u Kristovo ime, iz čega proizlazi da je riječ o antikristu, a to nas sve dovodi do proročanstava Daniela i Otkrivenja.

Daniel i Otkrivenje

Daniel i Otkrivenje kazuju priču o Isusu koji istinom i ljubavlju pobjeđuje prijevaru i silu. To je bît svega zablježenog u biblijskim proročanstvima. Ako nam je to promaknulo, onda nam je promaknulo ono najvažnije.

Raščlanimo to.

Daniel prikazuje nekoliko svjetskih kraljevstava. Svako kraljevstvo želi napredovati, i svoju nadmoćnost potvrđuje nemilosrdnom snagom. Također, svako kraljevstvo neizbježno pada pod prevlast onog sljedećeg kraljevstva. Daniel ovaj krug nasilja opisuje u redcima 8,4-9:

“Gledah kako ovan bode na zapad, na sjever i jug. Nijedna mu se životinja ne mogaše oprijeti, ništa mu se ne mogaše izbjeći. Činio je što je htio, osilio se. Dok sam promatrao, gle: jarac dolazi sa zapada povrh sve zemlje, ne dodirujući tla; jarac imaše silan rog među očima. Približi se dvorogom ovnu kojeg bijah vidio gdje stoji kraj rijeke i potrča na njega u svoj žestini svoje snage. Vidjeh kako se približi ovnu: bijesno udari na ovna i slomi mu oba roga, a ovan nije imao snage da mu se opre; obori ga jarac na zemlju i stade ga nogama gaziti; nikoga ne bijaše da spasi ovna. Jarac osili veoma, ali kad osili, veliki se rog slomi, a na njegovu mjestu izrastoše četiri velika roga prema četiri vjetra nebeska. Iz jednoga od njih izbi malen rog, ali taj silno poraste prema jugu i istoku, prema Divoti.”

Uočite rastući obrazac samouzvisivanja koji je Daniel ovdje naveo:

- ❖ velik,
- ❖ vrlo velik,
- ❖ iznimno velik.

Pogledajte i jezik kojim se opisuju sila i nasilje:

- ❖ gnjevna sila,
- ❖ razgnjevi se,
- ❖ potrča na nj gnjevno,
- ❖ udari,
- ❖ obori na zemlju,
- ❖ pogazi.

Svako kraljevstvo pobijedilo je ono prethodno silom. Opisujući posljednje kraljevstvo u svojem proročanstvu, Daniel je u redcima 24 i 25 zapisao sljedeće:

“Njegova će moć porasti, ali ne svojom snagom; nemišljeno će pustošiti, uspijevat će u svojim pothvatima, zatirat junake i narod Svetaca. Zbog njegove lukavosti prijevarena će uspijevati u njegovoj ruci. On će se uznijeti u svome srcu, iz čista mira upropastit će mnoge. Suprotstaviti će se Knezu nad knezovima, ali će — ne rukom — biti skršen.”

Kao što je bilo s prethodnim kraljevstvom, razaranja i obmana su način na koji se uzdiže i to kraljevstvo. Ali Daniel nam ovdje pokazuje nešto potpuno novo i drukčije. Ovaj moćni sustav osvaja sve što mu se nađe na putu, sve dok ne dođe u sukob s “Knezom nad knezovima”, Mesijom. U Isusu je samouzdanje pronašlo sebi ravnoga, ali ne u onom smislu u kojem mi mislimo. Iako se ovo kraljevstvo protivi Isusu, Daniel nam kaže kako će ono biti “slomljeno bez ljudskog uplitanja”. Drugim riječima, Isus ne osvaja prema istim načelima kao sile u ljudskim strukturama moći. On osvaja potpuno suprotno načelima kojima se služe kraljevstva ovoga svijeta, koja koriste prijevaru i silu. Njegovo je oružje istina u ljubavi.

U devetom poglavlju Knjige proroka Daniela pronalazimo opis Mesijine pobjede. Zapazite redak 26: “A poslije šezdeset i dvije sedmice bit će Pomazanik pogubljen, ali ne za sebe.” Zatim dolazi redak 27: “I sklopit će savez s mnogima za jednu sedmicu, a u polovici sedmice prestat će žrtva i prinos.” Ovo proročanstvo proriče požrtvovnost Isusove smrti. Jedini i pravi Kralj svijeta dobrovoljno će dati svoj život na Golgoti — “ali ne za sebe”.

Moćno!

Daniel želi da shvatimo kako kralj Isus djeluje koristeći drukčiju vrstu sile. Isus je otišao na križ zbog svojih neprijatelja, zbog svih nas, buntovnih, palih ljudskih bića.

On nam je dopustio da svoj bijes iskalimo na Njemu, a ipak nas je nastavio voljeti. Način na koji se ovo proročanstvo odigralo kaže nam da je Isus bez otpora dao samoga sebe udruženim silama vlasti i Crkve. Religijski sustav židovstva i politička sila Rima ujedinile su se u svojem planu da ubiju Isusa. Zapanjujuće, razapeo Ga je savez Crkve i države.

Činjenica da je On kao Bog imao vlast nad njima i da se dobrovoljno podčinio njihovom nasilju zvuči nevjerovatno. U Ivanu 10,18 Isus je rekao: “Nitko mi ga ne može oduzeti, nego ga ja sâm sebi dajem.” U Kristu možemo vidjeti Kralja svemira kako osvaja kraljevstvo našega svijeta. Ali kako je On to izveo? Tako što je žrtvovao sebe zbog naše mržnje i našeg bijesa!

Ljudska narav i sva kraljevstva ovoga svijeta djeluju prema načelu samoodržanja po svaku cijenu.

Ubij ili budi ubijen.

Milo za drago.

Udarac za udarac.

Ti si mene udario, ja ću udariti tebe.

Tko je jači, taj pobjeđuje.

Isus ulazi u ovaj sustav nasilja i čini nešto sasvim suprotno ljudskoj naravi: On voli bez obzira na zlo. Petar je to objasnio u 1. Petrovoj 2,23.24 na sljedeći način: “On koji vrijeđan nije zauzvrat vrijeđao, mučen nije prijetio, nego je to prepuštao pravednom Sucu; on koji ‘osobno’ u svome tijelu naše ‘grijehe uznesu na križ’, da mi, umrijevši svojim grijesima, živimo pravednosti; on čijim ste modricama izliječeni.”

Samo ljubav prema neprijatelju ima silu koja može slomiti neprijatelja i koja unosi novu dinamiku u ljudske odnose. I upravo je to genijalna zamisao križa. Ono što

vidimo u Isusu je ljubav koju ne mogu svladati mržnja i nasilje.

Sve sile neljubavi slomljene su Njegovom ljubavlju!

Ma što Mu mi činili, On nas nikada neće prestati voljeti. Kad ustanemo protiv Božje ljubavi, mi se susrećemo sa silom čija nam veličina nije poznata. Mi možemo bješnjeti nad Njim, ali Ga bijesom nećemo slomiti. Naši zglobovi mogu krvariti, ali dok stojimo bez daha, On u naše oči pune bijesa gleda pogledom opraštanja, sve dok se mi ili ne podčinimo Njegovoj ljubavi, ili dok je potpuno ne odbacimo. To je središnja poruka Danielovog proročanstva.

Kad dođemo do knjige Otkrivenja, vidimo kako se odigrava ovo isto: ljubav pobjeđuje zlo. Ivan započinje Otkrivenje kazujući nam kako je zvijezda te knjige Spasitelj koji vlada nesebičnom i požrtvovnom ljubavlju.

“Milost vam i mir od onoga ‘koji jest’, koji bijaše i koji će doći, i od sedam Duhova koji su pred njegovim prijestoljem, i od Isusa Krista, ‘vjernog svjedoka’, ‘prvo-rođenca’ od mrtvih i ‘vladara zemaljskih kraljeva’! Njemu, koji nas ljubi i koji nas je ‘otkupio od grijeha’ svojom krvi i učinio nas kraljevstvom svećenika za Boga, svoga Oca — njemu slava i vlast u vijeke vjekova! Amen.” (Otkrivenje 1,4-6)

Ivan želi da shvatimo kako je Isus Kralj kao nijedan drugi. Njegova vlast proizlazi iz činjenice da je On položio svoj život za nas. Ova poruka postaje jasnija kad Ivan počinje opisivati što se događa na samom nebeskom prijestolju. Pročitajmo Otkrivenje 5,6.7:

“Tada opazih između prijestolja s četirima Bićima i između Staraca ‘Janje’ gdje stoji kao ‘zaklano’. Imalo je sedam rogova i ‘sedam očiju’, to jest sedam Duhova Božjih

poslanih ‘po svoj zemlji’. I Janje se primaknu da uzme knjigu iz desnice onoga koji sjedi na prijestolju.”

Sada zapazite retke 11-13:

“Zatim, u viđenju, čuh glas mnogih anđela skupljenih oko prijestolja, oko Bića i Staraca. Njihov broj bijaše ‘deset tisuća puta deset tisuća i tisuću puta tisuću’, a pjevali su jakim glasom: ‘Dostojno je Janje koje je zaklano da primi moć, bogatstvo, mudrost, snagu, čast, slavu i hvalu!’ I čuh sva stvorenja na nebu, na zemlji, pod zemljom i na moru sa svim bićima što se u njima nalaze gdje govore: ‘Onomu koji sjedi na prijestolju, i Janjetu; hvala, čast, slava i vlast u vijeke vjekova!’”

Isus je u središtu zanimanja i slave upravo zbog toga što je On položio svoj život za nas. Upravo u pozadini pobjede koja je došla kroz Njegovu samopožrtvovnost, Otkrivenje nam donosi pogled na posljednje događaje povijesti. U suprotnosti s Onim koji spašava i vlada silom nesebične ljubavi, Ivan nas upozorava na “zmaja”, tu “staru zmiju, koja se zove đavao — sotona”, koja ustaje protiv Isusa i Njegovih sljedbenika (Otkrivenje 12,9). Dojmljiva točka ovog događaja pokazana nam je u Otkrivenju 12,11: “Oni su ga pobijedili Janjetovom krvi i riječju svoga svjedočanstva, jer su prezreli svoj život sve do smrti.” Poruka je jasna. Isusov narod izvojevat će pobjedu protiv Sotoni- nih sila tako što će odgovoriti Kristovom ljubavlju, a ne vršenjem odmazde.

U izvještaju o Isusu pravi pobjednik pobjeđuje kroz poraz, jer je nenasilna ljubav najdublja tajna načela istinskog osvajanja.

Ljubav koja odbija na zlo odgovoriti zlom!

Ljubav koja se podčinjava zlostavljanju, a sama ne provodi zlostavljanje!

Ljubav koja će radije umrijeti nego mrziti one koji mrže!

Odgovarati na mržnju i nasilje istim načinom znači samo još više produbiti mržnju i nasilje. Sila rađa silu. Sve dok je odgovor na djelo nasilja samo još više nasilja, krug se doslovno nikada neće zatvoriti, dok ne dođe do potpunog uništenja objiju strana. U Otkrivenju 13 nalazimo morsku i kopnenu neman, rimokatoličanstvo i protestantsku Ameriku. Proročanstvo nas upozorava da će se ove dvije sile konačno ujediniti u primjeni “žiga Zvijeri”:

- ❖ Zakoni o službi Bogu i obožavanju Boga bit će doneseni tako da će nastojati prisiliti savjest u ime Boga.
- ❖ Vjerska sloboda će biti ukinuta i zvijer koja nalikuje na janje će ‘progovoriti kao zmaj’.
- ❖ Protestantska Amerika postat će politički stroj koji će na svijet donijeti krizu savjesti i karaktera.
- ❖ Sustav će nalagati da “nitko ne može ni kupiti ni prodati ako nema udaren žig, ime Zvijeri ili broj njezina imena” (redak 17). Drugim riječima, sustav će koristiti moć gospodarske sile protiv svih koji će se suprotstaviti njezinom vladanju.

Postoje dvije suprotstavljene sile o kojima je riječ u Otkrivenju: sila Janjeta protiv sile Zmaja. Sila koju ima Sotona i cijeli sustav koji ga slijedi sustav je prisile. Nasuprot tome nalazi se sila Isusa Krista, sila samopožrtvovne ljubavi. Ljubav protiv sile! To je sažetak Daniela i Otkrivenja. A ako je riječ o tome, onda je glavno pitanje koje treba ući u naša srca jednostavno ovo: Poznajemo li vi i ja stvarno Isusa kao pravo otkrivenje Božjeg karaktera? Kad se počnu odvijati posljednji događaji u povijesti

našeg planeta, svatko od nas odgovorit će na temelju one slike o Bogu koju posjeduje. Svatko od nas će se ili nalaziti u skupini onih koji krše načela vjerske slobode kako bi se sačuvali; ili će ostati u vjeri i stajati uz slobodu savjesti koja je u skladu s Božjom nenametljivom ljubavlju.

I s takvim prizvukom svijet će skončati.

Pitanja za razgovor

Razmijenite neka iskustva kad ste bili u prilici da u ime ljubavi koristite prisilu, ili ste možda vidjeli nekoga da to čini. Kakav je bio ishod? Što mislite, koji je lijek za to?

Je li moguće da adventisti upadnu u zamku u kojoj bi pokušavali *natjerati* druge (unutar Crkve ili izvan nje) da vjeruju i rade na određeni način? Kako se možemo suočiti s ovim bez uporabe sile?

Je li moguće otići predaleko u jednom smjeru i postati nešto poput “otirača”, jer smo se pokušali “podčiniti zlostavljanju radije nego da zlostavljamo”? Kako da se zaštitimo od ovoga?

Na koji ste način tijekom prošlog mjeseca “pokazivali svoju sliku o Bogu”?

8

Kristov drugi dolazak

Ljubav koja čezne

Biblijska istina o drugom Kristovom dolasku ugrađena je u naše adventističko ime, što je stvarno *cool*, a mi ćemo to upravo sada otkriti. Latinska riječ *adventus* jednostavno znači “dolazak”. Kad kažemo da smo adventisti, mi se predstavljamo kao ljudi koji njeguju najsvjetliju moguću nadu. Naše ime objavljuje da će onaj isti Isus koji je došao na naš svijet prije dvije tisuće godina — kojega je rodila djevica Marija u gradiću Betlehemu, koji je razapet na rimskom križu i koji je uskrsnuo trećeg dana, Onaj koji je uzašao na Nebo — doći ponovno kako bi uništio zlo i patnju te uspostavio potpuno novi svijet savršenog sklada.

Ali ako ne budemo pažljivi, propustit ćemo u Njegovom dolasku *zašto*, dok ćemo biti zauzeti dokazivanjem toga *kako* će On doći. U evangeliziranju mi po svojoj navici posvećujemo mnogo pozornosti upozoravanju na način Njegovog dolaska, koji će biti svima uočljiv, da bismo upozorili na pogrešno naučavanje o tajnom uznesenju u nekim protestantskim crkvama. Da, mi trebamo jasno objavljivati način Gospodnjeg dolaska, *ali ne smijemo zapostavljati i razlog* Njegovog ponovnog dolaska. Svrha pro-

povijedanja o drugom dolasku ne bi trebala biti čisto dokazivanje onoga što ono nije, već ukazivanje na predivnu i privlačnu sliku onoga što drugi dolazak zapravo jest. Mi varamo sebe i svijet ako svoje propovijedanje o Kristovom drugom dolasku svodimo samo na dokazivanje kako je naučavanje o tajnom uznesenju zapravo pogrešno. U našoj doktrini o drugom dolasku mi doista imamo dobru, dobru, dobru vijest! Kao i svaka druga biblijska istina, Isusov drugi dolazak služi kao uvid kroz prozor u Božju ljubav. Zavirimo onda kroz taj prozor.

Nebeski Zaljubljenik

Kad je Isus došao prvi put, Ivan Krstitelj Ga je poistovjetio s nebeskim Zaljubljenikom koji je došao kako bi pronašao svoje voljene. Kad su Ivanovi učenici pokazali ljubomoru jer se narod okretao Isusu, Ivan im je rekao: “Tko ima zaručnicu, taj je zaručnik. Ali zaručnikov prijatelj koji stoji i sluša ga od srca se veseli zaručnikovu glasu. Ovo je moje veselje sad doseglo vrhunac. On mora rasti, a ja se umanjivati.” (Ivan 3,29.30)

Jeste li ovo shvatili?

Ivan je Isusa nazvao Zaručnikom, a sebe je poistovjetio s Njegovim prijateljem ili, kako mi to danas kažemo, kumom.

Nama je jako dobro poznata misao da je Isus došao na ovaj svijet kao naš Spasitelj od grijeha i krivnje, i mi Boga slavimo zbog toga, ali ovdje se nalazi još jedan dodatan uvid. Ne samo da je On došao da nas spasi od grijeha, On je došao i da nas privuče u svoju ljubav. Plan spasenja ne samo da nas izbavlja iz nevolje, već nas i uvlači u Božje srce. Naše spasenje ima cilj i svrhu. Mi smo izbavljeni iz

vrlo teškog položaja i stavljeni u dobar položaj. Iz grijeha u ljubav! Ne samo da nas Bog želi, On nas želi žarkom ljubavlju. To je veća slika.

U Ezekielu 16 Bog koristi vrlo dirljivu sliku. Uočite retke 4-8:

“Kad si svijet ugledala, na dan rođenja tvogega pupka ti ne odrezaše niti te vodom oprawe da te očiste; solju te ne osoliše niti te povojima poviše. Nijedno se oko na te ne sažali, niti se tko smilova da ti to učini, nego te na dan rođenja tvogega gadnu baciše napolje. A ja prođoh kraj tebe i vidjeh gdje se koprcaš u krvi. I rekoh ti dok si još u krvi bila: ‘Živi!’ I krvi ti tvojoj rekoh: ‘Živi!’ Razrasti se kao izdanak u polju! I umnožih te, i ti se razraste i velika postade, i dođe vrijeme da sazreš. Dojke ti se raspupale, kosa ti narasla, ali si još gola i naga bila. Prođoh kraj tebe i u te se zagledah: i gle, dob tvoja — dob je ljubavi! Raširih na te skute svoje i pokrih ti golotinju. Prisegoh ti i sklopih Savez s tobom — riječ je Jahve Gospoda — i ti moja postade.”

Doista zvuči nevjerojatno da svemoćni Stvoritelj svemira koristi ovakvu sliku! Očito je da On želi da mi ovdje nešto razumijemo i osjetimo. Pogledajmo sliku. Bog na otvorenom polju pronalazi napušteno novorođenče — krvavo, golo i neoprano. Pupčana vrpca visi kao da je dijete bilo izvučeno iz utrobe bez imalo suosjećanja. “Niti jedno se oko na te ne sažali”, kaže Bog. Jedan drugi prijevod kaže: “Nitko te nije volio.” Kakvo živopisno otkriće strašne nevolje u kojoj se nalazimo kao ljudska bića. Ovdje shvaćamo da je nedostatak ljubavi ono što opisuje naše palo stanje.

Nama je potrebna ljubav!

To je ono što Bog vidi u nama.

On vidi koliko smo izgubljeni.

On zna da nas može spasiti samo Njegova ljubav.

Rekao je: “A ja prođoh kraj tebe i vidjeh gdje se koprcaš u krvi. I rekoh ti dok si još u krvi bila: ‘Živi!’ I krvi ti tvojoj rekoh: ‘Živi!’” Mi smo umirali u našim grijesima, ali onda je došao Bog i uzeo nas u svoje naručje — to napušteno novorođenče koje nitko nije volio — te progovorio riječi života. Rekao nam je: “Živi! Živi!”

Zatim, pod utjecajem Njegove skrbi i njegovanja, dijete napreduje i raste u prelijepu djevojku. “Uistinu, tvoje vrijeme postalo je vrijeme ljubavi”, kaže Bog. U jednom drugom prijevodu piše: “Vidjeh kako je došlo vrijeme da se zaljubiš.”

Vau!

Nemojte propustiti pogled na Božje srce u ovom događaju. Dok nas gleda, On traži nešto određeno i posebno. On žudi da toliko duhovno porastemo da se zaljubimo u Njega i da na taj način uzvratimo na Njegovu ljubav prema nama. Ellen G. White je ovo razumjela. Prema njoj, zaljublivanje u Isusa treba biti ishod čitanja i proučavanja Biblije.

Čujte što ona kaže:

“Trebate istraživati Bibliju jer ona govori o Isusu. Dok budete čitali Bibliju, srest ćete se s neusporedivom Isusovom ljepotom. Vi ćete se zaljubiti u Čovjeka s Golgote i na svakom ćete koraku imati priliku svijetu reći: ‘Njegovi putovi su putovi mira i zadovoljstva.’ Vi trebate svijetu predstavljati Krista. Vi trebate svijetu pokazati da imate besmrtnu nadu.” (*Life Sketches*, str. 293)

Vratimo se na usporedbu iz Ezekielia 16 i pročitajmo osmi redak. Kad Bog vidi da smo spremni za ljubav, On kaže: “Raširih na te skute svoje i pokrih ti golotinju. Pri-segoh ti i sklopih Savez s tobom — riječ je Jahve Gospoda — i ti moja postade.”

Nevjerojatno!

Ovdje vidimo kako Bog zapravo kaže: “Ja te toliko volim da želim da budeš moja žena.” Time što nas je svojom ljubavlju doveo do stanja uspješnosti, Bog nam je dao život, ili spasenje. A zatim daje bračni zavjet u nadi da ćemo mi reći: *Da!* i da ćemo Mu uzvratiti ljubav. To je pravi cilj plana spasenja. Prorok Hošea otvara i produbljuje ovu zamisao. On je opisao palo čovječanstvo kao stanje preljuba. U Hošei 2,15 kaže: “Kaznit ću je za dane Baalove kojima je kâd palila, kitila se grivnom i kolajnom i trčala za svojim milosnicima; a mene je zaboravljala — riječ je Jahvina.” Svaki grijeh je duhovni preljub jer, kad se sve zbroji, grijeh ukazuje na nedostatak ljubavi. Svaki grešnik je poput nemoralne žene koja traži ljubavne doživljaje s mnogim različitim stvarima koje uklanjaju Boga iz središta naše pozornosti i ljubavi. Što će onda Bog učiniti? Kako će nas spasiti? Tako što će nas prisiliti? Hoće li nas prisiliti? Neće.

Primjena sile i manipulacije suprotna je putovima ljubavi, a samim tim i Božjem karakteru, jer “Bog je ljubav” (Ivan 4,8). Dakle, On ima drukčiji plan. Preko proroka Hošee Bog opisuje svoje daljnje postupke. Pročitajte Hošeu 2,14: “Stoga ću je, evo, primamiti, odvesti je u pustinju i njenu progovoriti srcu.” Bog koji privlači. To baš i nije slika koju ljudi primijete kad razmišljaju o Bogu! A ipak, ta slika je tu, i to jasna kao dan. Bog nas namjerava spasiti tako što će nas privući k sebi. To je proročanstvo o

budućem Mesiji, Isusu Kristu, Onome koga je Ivan Krstitelj nazvao Zaručnikom i Onome koji je došao po svoju zemaljsku zaručnicu. Zato nas ne treba iznenaditi kad Isus, govoreći o svojoj smrti na križu, koristi sliku privlačenja. Zapazite tekst u Ivanu 12,32: “A ja, kad budem podignut sa zemlje, sve ću ljude privući k sebi.”

Na križu, dajući svoj život u potpunoj samopožrtvovnosti, Isus pruža konačnu objavu svoje ljubavi prema nama. Ako gledamo tu ljubav, ona će nas privući svojom ljepotom. Ona će stvoriti osjećaje prema Njemu i na kraju će nas privući Njegovom srcu. A sada da se vratimo u Hošeu 2,18: “U onaj dan — riječ je Jahvina — ti ćeš me zvati: ‘Mužu moj’, a nećeš me više zvati: ‘Moj Baale!’” Kakav nevjerojatan Bog! On, najmoćnije Biće u svemiru, odbija nas svladati. On s nama ne želi imati odnos gospodara i sluga, već odnos ljubavi, poput muževa odnosa sa ženom. Drugim riječima, On želi da naša dobrovoljna ljubav bude pokretačka snaga koja će opisivati naš odnos s Njim.

Redci 21 i 22 opisuju Boga kao vjernog supruga: “Zaručit ću te sebi do vijeka; zaručit ću te u pravdi i u pravu, u nježnosti i u ljubavi; zaručit ću te sebi u vjernosti i ti ćeš spoznati Jahvu.” Isus je došao na ovaj svijet kako bi ispunio ovo proročanstvo. On stoji pred nama i nudi nam nepokolebljivu vjernost. On nam nudi sebe za vječnu zajednicu koja se nikada neće slomiti, i upravo je to bît Njegovog drugog dolaska.

“Da budete sa mnom”

Vratimo se na Evanđelje po Ivanu 14,1-3, ali ovoga puta primijetite navod o Njegovom drugom dolasku:

“Neka se ne uznemiruje vaše srce! Vjerujte u Boga i u me vjerujte! U kući Oca mog ima mnogo stanova. Kad ne bi bilo tako, zar bih vam rekao: ‘Idem da vam pripravim mjesto!’ Kad odem te vam pripravim mjesto, vratit ću se da vas uzmem k sebi i da vi budete gdje sam ja.”

Sada kad razumijemo pojam braka u Evanđelju po Ivanu te u kontekstu cijelog Svetog pisma, ono što Isus ovdje govori o svojem drugom dolasku ima savršenog smisla. Ovdje možemo vidjeti kako Isus, predviđajući svoj drugi dolazak, koristi jezik kojim su se u Njegovo vrijeme opisivali bračni odnosi. Prvo imamo razdoblje udvaranja. Ako mladić voli djevojku, on će joj se udvarati na takav način da je privuče k sebi. Jednom kad je privuče, par ulazi u razdoblje međusobnog upoznavanja i produbljivanja ljubavi. Zatim mladić odlučuje zaprositi djevojku. Ako je njezin odgovor bilo odobravanje, mladić bi odstupio od svoje buduće mladenke, ali bi ostavio obećanje da će se vratiti po nju. Razlog njegovog odstupanja bio je praktične naravi. On bi otišao kako bi u kući svojega oca pripremio mjesto za nju.

Drugim riječima, Isus nije samo obećao da će se vratiti, On je obećao da će se vratiti po svoju zaručnicu. On će se vratiti na Zemlju iz jednog razloga: zbog svoje duboke ljubavi, čežnje prema nama i želje da s nama provede vječnost. Nemojte propustiti činjenicu koju On izgovara: “Vratit ću se da vas uzmem k sebi i da vi budete gdje sam ja.” Kasnije, prije nego što je trebao umrijeti na križu, Isus ponovno otvara svoje srce u Ivanu 17,24: “Oče, htio bih da oni koje si mi dao budu gdje sam ja, zajedno sa mnom.”

“Sa mnom.”

To je ono što On želi. Isus želi da ti i ja jednostavno budemo *s Njim*. Sjetite se nekoga s kim biste voljeli biti,

nekoga za čijom prisutnošću žudite i u čijem društvu uživajte — to može biti vaš supružnik, vaši roditelji, vaš najbolji prijatelj. Poruka je jednostavna i predivna: mi želimo biti s onima koje volimo. To smo mi Isusu. Zbog uživanja u našoj ljubavi On žudi za našim društvom, našom prisutnošću, našim prijateljstvom. Kad apostol Pavao spominje brak, on koristi simboliku pokretačke snage kako bi opisao Kristovu ljubav prema Crkvi. Pročitajmo Efežanima 5,25-33:

“Muževi, ljubite svoje žene kao što je i Krist ljubio Crkvu i sâm sebe predao za nju, da je posveti čisteći je u kupelji vode uz pratnju riječi, da sâm sebi privede Crkvu krasnu, bez ljage, bez bore, bez ičega tomu slična, da bude sveta i bez mane. Tako su i muževi dužni ljubiti svoje žene kao svoja tjelesa. Tko svoju ženu ljubi, ljubi samoga sebe. Bez sumnje, nitko nikada nije mrzio svoga tijela. Naprotiv, hrani ga i njeguje kao i Krist Crkvu. Mi smo, naime, udovi njegova tijela. Zato će čovjek ostaviti oca i majku te priornuti uz ženu svoju, i bit će samo jedno tijelo. Ova je tajna uzvišena — a ja velim (da je uzvišena) u odnosu na Krista i Crkvu. Dakle, neka svaki pojedini od vas ljubi svoju ženu kao samog sebe, a žena neka poštuje svoga muža.”

Ključna je sljedeća rečenica: “Ova je tajna uzvišena — a ja velim (da je uzvišena) u odnosu na Krista i Crkvu.”

Pavao ovdje kaže kako je bračni odnos vrlo duboka i sveta istina kad je riječ o našem odnosu s Isusom kao našim Zaručnikom. Bog za nas ima na umu nešto što je više nego što mi možemo zamisliti. Kako bismo to mogli razumjeti, moramo nešto iskusiti. Takav je slučaj i u našoj bračnoj zajednici s Kristom. To se jednostavno protivi umnoj spoznaji. Zato je to razlog zbog kojega Pavao ovo naziva dubokom tajnom, svetom istinom. Ipak, što potpu-

nije iskusimo Isusovu ljubav, to ćemo više moći razumjeti slavnju radost onoga što smo mi u Božjem planu i u Njegovom srcu. Trenutno se nalazimo u razdoblju u kojem nam se Bog udvara kako bi nas osvojio, otkrivajući nam ljepotu svojega karaktera, tako da bismo mogli sazrijevati u ljubavi prema Njemu. Potpuna stvarnost naše uloge kao Kristove zaručnice neće nam se otkriti sve do samog vjenčanja. Doći će trenutak u planu spasenja kad će Crkva biti duhovno “spremna” za stupanje u brak s Gospodinom. Cijeli svemir svjedočit će našoj spremnosti i objavi vjenčanja. Pogledajte Otkrivenje 19,6-8:

“Uto čuh nešto ‘kao glas’ golemog ‘mnoštva’, ‘kao šum velikih voda’, kao prasak jakih gromova: ‘Aleluja’ jer se domognu kraljevstva Gospodin, naš Bog, Svemogućí. Veselimo se, kličimo od veselja i zahvalimo Bogu, jer dođe Janjetova svadba! Njegova se zaručnica opremila, dano joj je da se obuče u blistav, čist lan! Lan, zapravo, označuje pravedna djela svetih.”

Cijela biblijska usporedba juri prema točki prekrasnog vrhunca: Isus se vraća na Zemlju kako bi poveo svoju Crkvu kao svoju vječnu zaručnicu.

Vječni *šalom* (mir)

Pjesma nad pjesmama je proročka ljubavna pjesma koja nudi jedinstveni pogled na Kristovu ljubav prema Crkvi. U ovoj ljubavnoj pjesmi mi promatramo sliku Božje bračne ljubavi prema ljudima i kamo ona na kraju vodi. Poglavlje po poglavlje, redak po redak između zaručnika i zaručnice izmjenjuju se izrazi predaje i odanosti. Oni opisuju svoje vrline s pjesničkom vještinom. Oni hvale jedno drugo u izobilju. Oni čeznu za trenutkom u kojem će biti zajedno.

I baš kad pomislimo kako je to samo još jedna od naših luckastih ljubavnih pjesama, i kad se pitamo zašto je ona stavljena u Bibliju, dolazimo do dijela pjesme kad djevojka svojem mladiću kaže nešto duboko:

“Stavi me kao znak na srce, kao pečat na ruku svoju, jer ljubav je jaka kao smrt, a ljubomora tvrda kao grob. Žar je njezin žar vatre i plamena Jahvina. Mnoge vode ne mogu ugasiti ljubav niti je rijeke potopiti. Da netko daje za ljubav sve što u kući ima, taj bi navukao prijezir na sebe.” (Pjesma 8,6.7)

Iznenada shvaćamo kako najdublja ljubav koju čovjek poznaje — ona koja postoji između mladoženje i nevjeste — govori o Božjoj ljubavi prema Njegovoj Crkvi i o Njegovoj nadi da ćemo Mu uzvratiti ljubav. Umiranjem na križu Isus nam je otkrio kakvoću ljubavi koja je jača od smrti; pokazao nam je ljubav koju nijedna sila na svijetu ne može ugasiti. Postoji određeni poetični obrazac u pjesmi. Pod utjecajem Svetog Duha kralj Salomon prikazuje dvoje zaljubljenika — pazite sada ovo — s istim imenom. Njegovo ime je Salomon, što je oblik hebrejske riječi *šalom*. Njezino ime je Sulamka, što je ženska inačica riječi *šalom*. I pazite sada ovo! Ljubav između Salomona i Sulamke dostiže svoj vrhunac kad ona u osmom poglavlju Pjesme nad pjesmama otkriva sljedeće: “Tako postadoh u očima njegovim kao ona što nađe smirenje.” (Pjesma 8,10)

Poetičnom ljepotom i visokim duhovnim značenjem pjesma otkriva Salomonovo udvaranje Sulamki, sve dok ona ne prihvati njihovu zajednicu. Mi riječ *šalom* najčešće prevodimo kao ‘mir’. Na hebrejskom ta riječ u sebi nosi razumijevanje potpune ispunjenosti i cjelovitosti te osjećaj punine u kojem ništa ne nedostaje. U ovoj pjesmi Sulamka pronalazi cjelovitu puninu u Salomonovoj ljubavi. On je

ono za čim ona žudi i ono što treba. U njegovoj ljubavi je ona potpuna. Salomon i Sulamka su savršeni par. Žena *Šalom* pronalazi iskustvo *šaloma* u muškarcu *Šalomu*. Ona se osjeća posve smireno jer je on savršeni pratitelj želja njezinog srca. Biblija u potpunosti govori o savršenom spoju ljudskog i nebeskog srca, spoju Onoga koji je izvor istinske ljubavi i onih kojima je Njegova ljubav očajnički potrebna kako bi bili vječno cjeloviti i zbrinuti.

Salomon je mesijanski tip Isusa.

Sulamka je vrsta Crkve.

Spasenje je plan pomoću kojega Isus želi privući naša srca natrag k sebi i ustanoviti vječni *šalom* (mir) između Njega i nas. Drugi Kristov dolazak događa se kad se On, Ljubitelj naših duša, vraća kako bi nas uzeo k sebi da provedemo vječnost u Njegovom društvu. To je dobra vijest! Mi smo adventisti, a to znači da čekamo za Isusovim povratkom i iščekujemo Ga u svjetlu činjenice kako On gleda na nas čeznutljivom ljubavlju. On želi biti s nama. To je razlog zašto se On vraća. Pitanje je: Želimo li mi biti s Njim?

Pitanja za razgovor

Je li Ivan Krstitelj stvarno bio umanjen u službi time što je svu slavu dao Isusu? Rastemo li mi, ili se umanjujemo, kad se u potpunosti podčinimo Bogu? Budite određeni u odgovoru.

Oni koji žele mogu sa skupinom podijeliti svoje iskustvo kad ih je Isus pronašao “u krvi” kao novorođenče, prema usporedbi iz Ezekiela 16, kad ih je podignuo, njegovao i poveo sa sobom.

Kakav je osjećaj biti “zaručen” s Isusom i čekati Ga dok On priprema dom za nas? Na koji vi način u međuvremenu održavate duhovni rast i vezu s Bogom?

Pročitajte Pjesmu 8,6.7 — ako je moguće, iz više različitih prijevoda — i raspravite o prikazanoj slici. Mislite li da ste utisnuti u Božje srce kao pečat? Prepoznajete li Njegovu ljubav i ljubomoru za vas koja je jača od smrti? Kako možete ohrabriti jedni druge da rastete u ovoj spoznaji?

Kazalo

<i>Uvodna riječ</i>	5
Trojstvo	7
Velika borba	18
Božji zakon	32
Subota	48
Svetište	62
Smrt i pakao	77
Kraj vremena	93
Kristov drugi dolazak	108

S osamnaest godina Ty Gibson se susreo s istinom o Božjem postojanju. Kako je odrastao u svjetovnom društvu, iz prve je ruke bio svjedok zla i patnje te se suprotstavljao zamisli o Vrhovnom Biću. “Ako postoji Bog”, razmišljao je, “onda je okrutan, jer je stvorio ovakav svijet.” Ty je postao kršćanin jer je otkrio odgovor na to pitanje. Moćna

stvarnost Božje ljubavi otvorila je njegov um za potpuno nov način razmišljanja.

Danas je jedan od upravitelja organizacije *Light Bearers* i propovjednik za *Storyline* u Eugeneu, u državi Oregon, Sjedinjene Američke Države.

Omiljeni je govornik koji ljudima otvara umove i dodiruje srca. Ty naglašava Božju ljubav kao središnju poruku Biblije. Njegov najnoviji rad obuhvaća video-projekt *digma.com* i niz proučavanja Biblije te internetski tečaj nazvan *Truth Link* (truthlink.org). Objavio je osam vrlo traženih knjiga; jedna od njih je i *Bog nazvan Čežnja* (*A God Named Desire*), koja progovara o Božjem karakteru. Ty i njegova supruga Sue imaju troje odrasle djece i dva unuka.

www.znaci-vremena.com